

พระภิกษุปาฏิโมกข์ บาลี-แปล

ฉบับวัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส

ขอนอบน้อมแด่ พระผู้มีพระภาค
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้น

พระภิกษุปาฏิโมกข์
บาลี - แปล
ฉบับวัดหลวงพ่อสัตถรรมกายาราม

จัดพิมพ์โดย
วัดหลวงพ่อสัตถรรมกายาราม
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

พระภิกษุปาฏิโมกข์ บาลี-แปล

ISBN : ๙๗๔-๘๗๐๕๙-๙-๙-๔

พิมพ์ครั้งที่ ๓ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย :

วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม

อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

ที่ปรึกษา/พิสูจน์อักษร

พระมหาพิเชษฐ กนฺตเชฎฺฐโณ

จัดทำรูปเล่ม/เรียงพิมพ์ :

นายณัฐภคินันท์ ธนทัตถนอมสิน

นายภักกร เมืองนิล

พิมพ์ที่

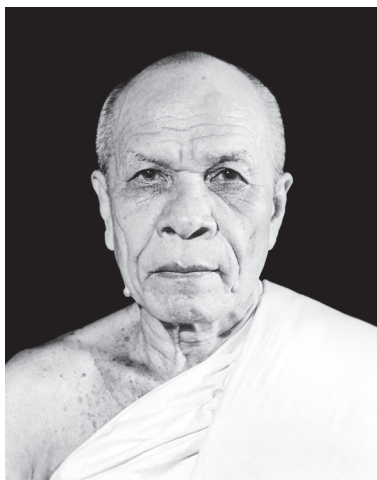
โรงพิมพ์ เมืองราชการพิมพ์

โทร. ๐๓๒-๓๒๓๗๗๗, ๐๘๕-๑๙๓๗๒๗๙

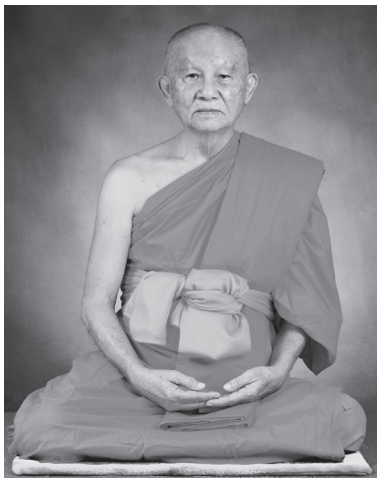
โย โว อานนท มยา ธมฺโม จ
วินโย จ เทสิโต ปญฺญุตโต โส โว
มมจฺเจยน สตุถา.

ดูก่อนอานนท เมื่อเราตถาคต
ล่วงไปแล้ว ธรรมวินัยที่เราแสดงแล้ว
บัญญัติไว้แล้ว จักเป็นศาสดาของ
พวกเธอทั้งหลาย.

(พุทธ) ที่. มหา ๐/๑๔๑/๑๗๘

พระเดชพระคุณ พระมงคลเทพมุนี
(สด จนฺทสโร) หลวงพ่อวัดปากน้ำ
ผู้ปฏิบัติและสอนสมถวิปัสสนากัมมัฏฐาน
ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของ
พระพุทธเจ้า

พระเทพญาณมงคล
(เสริมชัย ชยมงฺคโล ป.ธ. ๖)
ปฐมเจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

คติธรรมหลวงป่า (อีกอย่างหนึ่ง) คือ

ถ้าประสงค์จะมีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต และในหน้าที่กิจการงาน ก็จงอย่าทำให้มิตรต้องกลายเป็นศัตรู แต่จงทำศัตรูให้เป็นมิตร และจงรักษาน้ำใจมิตร ด้วยคุณธรรม มีสังคหวัตถุ และพรหม-วิหารธรรม เป็นต้น

ถ้าประสงค์จะมีเกียรติ จงรู้จักลดมานะ ละทิฐิ และให้เกียรติแก่ผู้อื่น และ

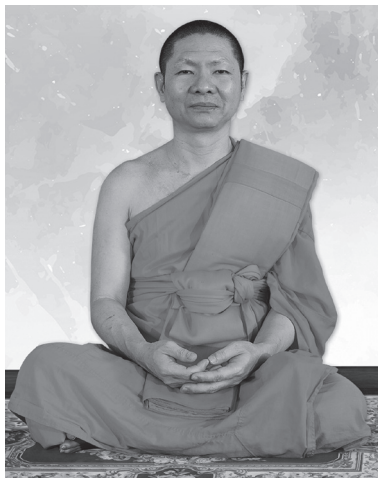
ถ้าปรารถนาจะได้รับความรัก นับถือ และการให้อภัยจากผู้อื่น ก็จงรู้จักเคารพนับถือผู้อื่นตามฐานะ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และรู้จักให้อภัยผู้อื่นผู้ประมาทพลาดพลั้งหรือล่วงเกิน ด้วยเมตตากรุณาธรรม ชีวิตจะราบรื่นและมีแต่ความเจริญสันติสุข แลฯ

พระเทพญาณมงคล

(เสริมชัย ชยมงฺคโล ป.ธ.๖)

ปฐมเจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม

พระปิฎกโกศล

(ปราโมทย์ ปโมทิตโต ป.ธ.๙)

เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม

อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

อนุโมทนากถา

คณะศิษย์วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
ได้มีจิตศรัทธารวบรวม และ จัดพิมพ์หนังสือ
พระภิกขุปาฏิโมกข์บาลีแปล ฉบับวัดหลวงพ่อดุสิต
ธรรมกายาราม ขึ้น โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก
คณะสงฆ์วัดหลวงพ่อดุสิตฯ โรงเรียนปริยัติธรรม
แผนกบาลี ในการให้คำปรึกษา และการพิสูจน์อักษร
ให้ด้วยนี้ นับเป็นมหากุศลอย่างยิ่ง

ด้วยว่า พระปาฏิโมกข์นั้น เป็นพระวินัยพุทธ
บัญญัติ ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทาน
ไว้ให้แก่พระภิกษุสงฆ์ในพระธรรมวินัยนี้ ได้ศึกษา
เป็นแนวทาง และใช้เป็นกรอบความประพฤติปฏิบัติ
ทางกาย และวาจา ของตน ให้เรียบร้อยดี ไม่มี
โทษ และเป็นบาทฐานแก่การศึกษาอบรมกาย วาจา
และใจ โดยทางศีล สมาธิ ปัญญา ให้ถึง อริศีล คือ
ศีลยิ่ง, อริจิต คือจิตยิ่ง และอริปัญญา คือปัญญายิ่ง

อันมีนัยอยู่ในอริยมรรคมีองค์ ๘ ซึ่งเป็นทางให้ถึง
มรรคผลนิพพาน ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ และที่เป็นบรมสุข
ตามรอยบาทพระพุทธองค์

อนึ่ง การจัดพิมพ์หนังสือพระปาฏิโมกข์
บาลี-แปล ฉบับวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม นี้
มีทั้งภาษาบาลีและคำแปลเป็นภาษาไทย ให้พระภิกษุ
สามารถทำความเข้าใจ และสามารถทบทวนศีลของตน
ในขณะรับฟังการแสดงพระปาฏิโมกข์ ในวันอุโบสถ
ทุกๆ กึ่งเดือน และการพิมพ์หนังสือนี้ได้มีวัตถุประสงค์
เพื่อถวายเป็นธรรมทานแก่พระภิกษุสงฆ์ผู้สนใจใน
การศึกษาลัมมาปฏิบัติ จึงนับเป็นมหากุศลแก่
ทั้งผู้จัดทำ ผู้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ และผู้ร่วมเป็น
เจ้าภาพ จัดพิมพ์ เพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ เป็น
อย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึงขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของ
ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขออำนาจของคุณพระศรีรัตนตรัย จงได้โปรด
ดลบันดาลและคุ้มครองผู้มีส่วนช่วยให้หนังสือนี้สำเร็จ

ลงด้วยดีทุกท่าน ให้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ
ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ ปราศจากความทุกข์โศก
โรคภัย ทั้งปวง จงเจริญรุ่งเรืองในพระสังฆธรรมของ
พระพุทธเจ้า และกิจการงานโดยชอบ และสมบูรณ์
บริบูรณ์ด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพาน
สมบัติ ทุกท่าน เทอญ.

(พระปิฎกโกศล)

เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม

อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

สารบัญ

คติธรรมของหลวงปู่.....	[๖]
อนุโมทนากถา.....	[๘]
วิธีอ่านบาลี.....	[๑๔]

บุพพกิจ

บุพพกิจจานิ (แบบองค์เดียว).....	๒
อธิบายเปลี่ยนบุพพกิจตามเลขลำดับ.....	๑๔
บุพพกิจจานิ (แบบ ๒ องค์)	๒๔
ภิกขุคณนา (วิธีนับภิกษุ)	๓๒

ภิกขุปาฏิโมกข์

นิทาน.....	๕๐
ปาราชิก๗เทโส.....	๕๖
สงฆมาทิสส๗เทโส.....	๖๖
อนิยต๗เทโส.....	๙๘
นิสสัคคียปาจิตติยา.....	๑๐๖
ปาจิตติยา.....	๑๔๘
ปาฏิเทสนิยา.....	๒๒๔
เสขิยา.....	๒๓๔
สตตธาภิกรณสมถา.....	๒๖๘
ภิกขุปาฏิโมกขาวสานปาโจ.....	๒๗๒

รัตนตตยาภินันทนคาถา

ทำวัตรก่อนสวดพระปาฏิโมกข์.....	๒๗๘
ทำวัตรหลังสวดพระปาฏิโมกข์.....	๒๘๗
สิล๗เทสปาโจ.....	๒๘๗
ตายนคคาถา.....	๒๘๙

บทวันทาใหญ่.....	๒๙๑
คำแปล-ทำวัตรก่อนสวด	
พระปาฏิโมกข์.....	๒๙๖
คำแปล-ทำวัตรหลังสวด	
พระปาฏิโมกข์.....	๓๐๙

วินยานิสสั

อานิสงส์ของการเรียน	
พระวินัย ๕ ข้อ.....	๓๒๒
พระวินัยเป็นข้อปฏิบัติให้ถึงซึ่ง	
ความหลุดพ้นจากกิเลส.....	๓๒๕
ความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ เป็นฐานรองรับการ	
อบรมสติปัญญาน ๔	๓๒๘

วิธีอ่านบาลี

(๑) พยัญชนะที่ไม่มีสระอาศัยอยู่ด้วย
ให้อ่านออกเสียงสระ “อะ” เช่น

นโม	ออกเสียง	นะโม
อมูลเกน	ออกเสียงว่า	อะมูละเกนะ
กุลทุสโก	ออกเสียงว่า	กุละทุสะโก

(๒) พยัญชนะที่ไม่มีสระอาศัยอยู่
แต่มีตัวสะกดอยู่หลัง มีพินทุ (.) อยู่ใต้
ตัวสะกดนั้น พินทุนั้นเท่ากับไม้หันอากาศ
เช่น

อคฺคโต	ออกเสียงว่า	อัคคะโต
ธมฺมทฺธโช	ออกเสียงว่า	ธัมมัทธะโช

(๓) พยัญชนะที่อาศัยสระอยู่ มีตัว
สะกดอยู่หลังมีพินทุ (.) อยู่ใต้ตัวสะกดนั้น
ให้อ่านออกเสียงเท่ากับตัวนั้น เป็นตัว
สะกดเฉยๆ เช่น

ภิกขเว	ออกเสียงว่า	ภิกขะเว
อวสิฏฐา	ออกเสียงว่า	อะวะสิฏฐา

(๔) ศัพท์ที่มีลงด้วย ตฺวา ตฺวาน
ปัจจัยต้องออกเสียง ตฺ สะกด และออกเสียง
ตัวของมันเองด้วยแต่เสียงนั้นสั้น เช่น

กตฺวา	ออกเสียงว่า	กัตฺวา
คเหตฺุวา	ออกเสียงว่า	คะเหตฺุวา
สุตฺวา	ออกเสียงว่า	สุตฺวา

โปรดสังเกตว่า ต้องมีพินทุ์ (.) อยู่ใต้
ตัวสะกดด้วย ถ้าไม่มีพินทุ์ ให้อ่านออกเสียง
ตามตัวของมันเอง เช่น

สุตวา อ่านว่า สุตะวา

(๕) มีคำอยู่ ๒-๓ คำ ซึ่งต้องอ่าน
ออกเสียงทั้งเป็นตัวสะกด และตัวของมันเอง
แต่ตัวของมันเองนั้นสั้นมาก เช่น

ตฺถ^{หิ} ออกเสียงว่า ตฺถ^{หิ}
(คำว่า “หิ” ออกเสียงว่า “ฮิ”)

ตสฺมา ออกเสียงว่า ตัส^หมา

ตสฺมิ ออกเสียงว่า ตัส^หมิง

(๖) ถ้ามีตัว “ร” อยู่ท้ายตัวสะกด
ให้อ่านออกเสียงกลั่กัน เช่น

ตตร	ออกเสียงว่า	ตัตตระ
อญฺตตร	ออกเสียงว่า	อัญญัตตระ
พฺรหฺมานํ	ออกเสียงว่า	พฺร่ามานัง
พฺรหฺมโณ	ออกเสียงว่า	พฺรหฺมมะโณ
อินฺทฺรียานิ	ออกเสียงว่า	อินทฺรียานิ

(ไม่ใช่ อินชียานิ)

(๗) พยัญชนะตัวใด ที่มีพินทุ (.)
อยู่ใต้ตัวของมันเอง ให้อ่านออกเสียงตัว
ของมันเองเท่านั้น เช่น

ทฺวิ	ออกเสียงว่า	ทวิ
------	-------------	-----

เทว	ออกเสียงว่า	เท่ว
กาเตว	ออกเสียงว่า	กาเต้ว

(๘) พยัญชนะตัวใด มีนิคหิต (°) อยู่ข้างบนไม่มีสระอยู่ด้วย นิคหิตนั้นเท่ากับ “อัง” เช่น

พุทฺธ	ออกเสียงว่า	พุทธัง
เอว	ออกเสียงว่า	เอวัง
อุปาทาน	ออกเสียงว่า	อุปาทานัง

(๙) พยัญชนะตัวใด ที่มีนิคหิต (°) อยู่ข้างบนและมีสระอยู่ด้วย นิคหิตนั้นเท่ากับตัว “ง” สะกด เช่น

ธมฺมจารี	ออกเสียงว่า	ธัมมะจารี
กาตุ	ออกเสียงว่า	กาตุง

(๑๐) คำใดมีสะกดด้วย เอยฺย ให้อ่าน
ออกเสียงว่า ไอยะ ลั่นๆ เช่น
ภาเสยฺย ออกเสียงว่า ภาเสยยะ
กเรยฺย ออกเสียงว่า กะเรยยะ

(๑๑) คำใดที่สะกดด้วย อียฺ ให้อ่าน
“อี” โดยใช้ฟันล่างและฟันบนกดกัน แล้ว
ออกเสียง เช่น
นียฺยานิโก ออกเสียงว่า นียยานิโก

(๑๒) พยัญชนะตัว “ท” นางมณฑโต
ในภาษาบาลี ให้ออกเสียงตัว “ด” เด็กหมด
เช่น

ปณฺธิโต ออกเสียงว่า ปันติโต

ปิณฺฑปาตํ ออกเสียงว่า ปินตะปาตัง

คำอื่นนอกนี้ให้อ่านออกเสียงไป
ตามปกติ

ปฐพกิจจานิ

(แบบองค์เดียว)

อุโบสถกรรมโต^๑ ปุพฺเพ นววิธํ
 ปุพฺพกิจฺจํ กาทพฺพํ โหติ ตณฺหฺจณ-
 สมฺมชฺชนญฺจ ตตฺถ ปทีปฺชฺชนญฺจ
 อาสนปณฺณปนญฺจ ปานียปริโกชนียฺ-
 ปญฺจปนญฺจ ฉนฺตารหานํ ภิกฺขุณฺ
 ฉนฺตาทรรณญฺจ เตสญฺเณว อกตฺ-
 โปสถานํ ปาริสฺสุทฺธิยาปิ^๒ อาหารณญฺจ
 อุตฺตฺกฺขานญฺจ ภิกฺขุคณฺหา จ ภิกฺขุณฺ-
 โมวาโท จาติ.

ตตฺถ ปุริเมสุ จตุสฺส กิจฺเจสุ
 อิทานิ สุริยาโลกสฺส อตฺถิตาย
 ปทีปกิจฺจํ นตฺถิ, อปรานิ ตีณิ^๓
 ภิกฺขุณฺ วตฺตํ ชานนฺเตหิ อารามิเกหิ
 ภิกฺขุหิปิ^๔ กตานิ ปรินิฏฺฐิตานิ โหนฺติ.

ก่อนแต่ทำอุโบสถ พึงทำบุพพกิจ ๙ ประการ คือ กวาดสถานที่ทำอุโบสถ นั้น ๑, จุดประทีปในที่นั้น ๑, แต่งตั้งอาสนะ ๑, ตั้งน้ำฉันน้ำใช้ ๑, นำฉันทะของภิกษุผู้ควรแก่ฉันทะ ๑, นำปาริสุทธิของเธอผู้ลงทำอุโบสถ ไม่ได้ ๑, บอกฤกษ์ ๑, นับภิกษุ ๑, สอนพวกภิกษุณี ๑ ดังนี้

บรรดากิจ ๔ อย่างข้างต้น ในอุโบสถนั้น เพราะขณะนี้ยังมีแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ กิจคือการตามประทีปจึงไม่มี กิจ ๓ อย่าง นอกนี้ที่พวกคณงานวัดก็ตาม ภิกษุทั้งหลาย ก็ตาม ผู้วัตร ของภิกษุทั้งหลาย กระทำไว้แล้ว เป็นอันเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จนฺทาหรณปาริสฺสฺสทฺธิอาหรณานิ^๕
 ปน อิมิสฺสํ (พทฺธ) สีมายํ หตฺถปาสํ
 วิชหิตฺวา นิสินฺนํ ภิภฺชุนํ อภาวโต
 นตฺถิ.

อตุกฺขานํ นาม เอตฺตํ อตฺถิกนฺตํ.
 เอตฺตํ อวสิญฺจนฺติ เอวํ อตุกฺขาจิขฺชนํ.
 อตุณฺธิ ปน สาสเน เหมนฺตคิมฺห-
 วสฺसानํ วเสน ตีณิ โหนฺติ. อยํ
 เหมนฺโตตฺตํ,^๖ อิมสฺมิญฺจ อตุมฺหิ อญฺจ
 อโปสธา, อิมินา ปกฺเขน เอโก
 อโปสโถ สมฺปตฺโต สตฺต อโปสธา
 อวสิญฺจา^๗

ส่วนการนำฉันทะนำปาริสุทธิไม่มี
เพราะภิกษุทั้งหลาย ผู้นั่งเว้นหัตถบาส
ใน (พัทธ) สีมานี้ ไม่มี

การบอกฤดูโดยนัยดังนี้ว่า ล่วงเท่านี้
เหลือเท่านี้ ชื่อว่าบอกฤดู ก็ในศาสนานี้มี
๓ ฤดู ด้วยอำนาจแห่งฤดูหนาว ฤดูร้อน
ฤดูฝน ก็ฤดูนี้เป็นฤดูหนาว ในฤดูหนาวนี้
มี ๘ อุโบสถ อุโบสถหนึ่งถึงด้วยปักข์อันนี้
ยังเหลือ ๗ อุโบสถ

อิติ เอวํ สพฺเพหิ อายสฺมนฺเตหิ
อุตฺตฺถาณํ ธาเรตพฺพํ.

(รับพร้อมกันว่า เอวํ ภนฺเต)*

ภิกฺขุคณฺหา นาม อิมสฺมิ
อุโปสถคฺเค อุโปสถตฺถาย^๔ สन्नฺนิปตฺติตา
ภิกฺขุ เอตฺตกาติ ภิกฺขุณฺํ คณฺหา.
อิมสฺมิมฺปนฺ อุโปสถคฺเค^๕ จตฺตาโร
ภิกฺขุ^{๖๐} สन्नฺนิปตฺติตา โหนฺติ. อิติ เอวํ
สพฺเพหิ อายสฺมนฺเตหิ ภิกฺขุคณฺหาปิ
ธาเรตพฺพา. (รับพร้อมกันว่า เอวํ ภนฺเต)*

*ผู้มีพรรษาแก่กว่า ฟังว่า เอวํ อาวุโส

ท่านทั้งปวงพึงจำการบอกเหตุอย่างนี้ ด้วย
ประการฉะนี้.

การนับภิกษุโดยนัยนี้ว่า ภิกษุทั้งหลาย
ผู้ประชุมกัน เพื่อประสงค์ทำอุโบสถใน
โรงอุโบสถนี้ เท่านั้นรูป ดังนี้ ชื่อว่าการ
นับภิกษุ ก็ในโรงอุโบสถนี้ มีภิกษุประชุมกัน
๔ รูป ท่านทั้งปวงพึงจำแม้การนับภิกษุ
ด้วยประการฉะนี้.

ภิกขุณีนโมวาโท ปน อิทานิ ตาลํ
 นตฺถิตาย นตฺถิ. อิติ สกรโณกาสานํ
 ปุพฺพกิจฺจานํ กตตฺตา นิกฺกรโณกาสานํ
 ปุพฺพกิจฺจานํ ปกตียา ปรินิฏฺฐิตตฺตา
 เอวนตํ นววิธํ ปุพฺพกิจฺจํ ปรินิฏฺฐิตํ
 โหติ.

นิฏฺฐิตเต จ ปุพฺพกิจฺजे สजे โส
 ทิวโส จาตุหุทสีปณฺณรสีสามคฺคิน-
 มณฺณตโร ยถาชฺช อุโปสเถ^{๑๑}
 ปณฺณรโส^{๑๒} ยาวติกา จ ภิกฺขุ
 กมฺมปฺปตฺตา สงฺฆุโปสธารหา

ก็การสอนภิกษุณีไม่มี เพราะพวก
ภิกษุณีนั่น ในเวลานี้ไม่มี เพราะบุพพกิจซึ่งมี
โอกาสพอจะทำ ได้ทำแล้วเพราะให้บุพพกิจ
ซึ่งหมดโอกาสจะทำสำเร็จไปเรียบร้อยแล้ว
ตามปกติด้วยประการฉะนี้. บุพพกิจ ๙ ประการ
นั้น จึงเป็นอันสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ด้วยประการ
อย่างนี้

ก็เมื่อบุพพกิจสำเร็จแล้ว ถ้าวันนั้น
เป็นวันจาตุททสี หรือวันปัณณรสี หรือ
เป็นวันสามัคคี วันใดวันหนึ่ง เช่น อุโบสถ
วันนี้ที่ ๑๕ ก็แลภิกษุผู้ควรแก่สังฆอุโบสถ
พอทำสำเร็จได้ มีกำหนด

จตุตฺตาร๑๓ วา ตโต วา อติเรกา
 ปกตตฺตาท ปาราชิกํ อนาปนฺนา
 สงฺฆเณ วา อนุกฺขิตฺตาท, เต จ ไช
 หตฺถปาลํ อวิชฺหิตฺวา เอกสํมายํ
 จิตฺตา, เตสญฺจ วิกาลโกชนาทิวเสน
 วตฺถุสภาคาปตฺติโย เจ น วิชฺชนฺติ,
 เตสญฺจ หตฺถปาลเส หตฺถปาลโต
 พหิกรณวเสน วชฺเชตพฺโพ โกจิ
 วชฺชนียปฺปคฺคโล เจ นตฺถิ.

เอวนตํ อุโปสถกมมํ^{๑๔} อิมํ จตุหิ
 ลกฺขณํ สํกฺกฺหิตํ ปตฺตกฺกัลลํ นาม โหติ
 กาดํ ยุตฺตรูปํ.

๔ รูปก็ดี เกินกว่านั้นก็ดี เป็นปกติดี ไม่ต้อง
ปาราชิก หรือไม่ถูกสงฆ์ยกวัตร ทั้งเธอ
ไม่ละหัตถบาสนแล ตั้งอยู่ในสีมาเดียวกัน
และถ้าเธอไม่มีสภาคาบัตติโดยวัตถุ เพราะ
ฉันอาหารในเวลาวิกาลเป็นต้น และถ้าไม่มี
บุคคลควรเว้นใดๆ ในหัตถบาสน ซึ่งควรเว้น
ด้วยกันได้เสียภายนอกหัตถบาสน.

อุโบสถกรรมนั้น กำหนดแล้วด้วย
ลักษณะทั้ง ๔ นี้ ถือว่ามีความพร้อมพร้ง
ถึงที่แล้ว สมควรทำได้ ด้วยประการฉะนี้.

อุโปสถกมฺมสฺส^{๑๕} ปตฺตกฺลตฺตํ
วิทฺตวา อิทานิ กรียมาโน อุโปสฺโส
สงฺฆเณ อนฺุมานตฺตพฺโพ.^{๑๖}
(รับพร้อมกันว่า สาธุ)

ในลำดับต่อไปนี้ ท่านผู้มีอาวุโสอยู่ใน
ที่ประชุมนั้น พึงกล่าว อชฺฌเณสนา ดังนี้

ปุพฺพภรณปุพฺพกิจจานิ สฺมาเปตฺวา
อิมสฺส นิสินฺนสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส
อนฺุมตฺติยา ปาณฺวิโมกฺขํ อุทฺเทสิตุํ^{๑๗}
อชฺฌเณสนํ กโรมิ.

สงฆ์ทราบความพร้อมพรั่งถึงที่แห่ง
อุโบสถกรรมแล้ว พึงให้อนุมัติอุโบสถที่จะ
กระทำ ณ กาลบัดนี้.

คำเชื่อเชิญ

ข้าพเจ้าขออัชฌะสนา (เชื่อเชิญ) เพื่อ
สวดพระปาฏิโมกข์ โดยอนุมัติแห่งภิกษุสงฆ์
ผู้ทำบุพพกรรมบุพพกิจเสร็จแล้ว นั่งอยู่นี้.

อธิบายเปลี่ยนบุพพกิจ ตามเลขลำดับ

(๑) ถ้าเป็นวันปวารณา พึงว่า
ปวารณากรรมโต.

(๒) ถ้าเป็นวันปวารณา พึงว่า
อกตปวารณานํ ปวารณายปิ.

(๓) ถ้ากลางคืน พึงว่า
ตตถ ปุริมานิ จตฺตานิ

(๔) ถ้ารูปเดียว พึงว่า ชานตา
ภิกฺขุณา ถ้าภิกษุหลายรูป ไม่มีอารามิกะ
พึงว่าแต่ ภิกฺขุหิ เท่านั้น

(๕) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
จนฺทาทรรณปวารณาอาหรณานิ.

(๖) ถ้าเป็นคิมหฤดู ฟังว่า คิมโหตุ
(ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๔
ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๘) ถ้าเป็นวัสสานฤดู
ฟังว่า วสุสานโนตุ. (ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่
แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงขึ้น ๑๕ ค่ำ
เดือน ๑๒), (ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ แรม ๑ ค่ำ
เดือน ๑๒ ถึงขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔)

(๗) เป็นฤดูที่ไม่มีอธิกมาส ไม่มี
ปวารณา และเป็นอุโบสถตัน คืออุโบสถที่ ๑
ถ้าเป็นอุโบสถที่ ๒ คือ ล่วงแล้ว ๑ ปัจจุบัน
๑ ยังเหลืออยู่อีก ๖ ฟังว่า

อฏฺฐ อุโปสธา, อิมินา ปกฺเขน เอโก
 อุโปสโธ สมฺปตฺโต, เอโก อุโปสโธ
 อติกกนฺโต, ฉ อุโปสธา อวสิฏฺฐา,
 ถาล่งแล้ว ๒-๓-๔-๕-๖ อุโปสธ ย้งเหลือ
 อยู่ ๕-๔-๓-๒-๑ อุโปสธ พึงว่า อฏฺฐ
 อุโปสธา, อิมินา ปกฺเขน เอโก อุโปสโธ
 สมฺปตฺโต,

เทว

ตโย

จตฺตารอ

ปญจ

ฉ

อุโปสธา อติกกนฺตา,

ปณจ
จตุตทาโร
ตโย
เทว

อุโปสธ อวสิฏฺฐา,

เอโก อุโปสโธ อวสิฏฺฐโห,
ถ้าล่วงแล้ว ๗ อุโปสธ ปัจจุบัน ๑
รวมเป็น ๘ อุโปสธบริบูรณ์ ฟังว่า อญฺจ
อุโปสธ, อิมินา ปกฺเขน เอโก
อุโปสโธ สมฺปตฺโต, สตฺต อุโปสธ
อติกฺกนฺตา, อญฺจ อุโปสธ ปริปุณฺณา.
ถ้ามีฤดูที่มีอธิกมาส ฟังว่า อธิกมาสวเสน
ทส อุโปสธ, อิมินา ปกฺเขน เอโก
อุโปสโธ สมฺปตฺโต, นว อุโปสธ
อวสิฏฺฐา.

อุโปสถที่ ๒-๓ ฯลฯ ที่ ๑๐ ก็ให้เปลี่ยน
ทำนองเดียวกันกับฤดูที่ไม่มีอธิกมาสต่างกัน
แต่ต้องเติมคำว่า อธิกมาสวเสน เข้าข้าง
หน้าเสมอเท่านั้น.

ฤดูที่ไม่มีอธิกมาส แต่มีปวารณา
อุโปสถที่ ๑ ให้เปลี่ยนว่า สตุต จ
อุโปสธา เอกา จ ปวารณา, อิมินา
ปกฺเขน เอโก อุโปสโถ สมฺปตฺโต,
จ จ อุโปสธา เอกา จ ปวารณา
อวสิฏฺฐา ถ้าล่วงแล้ว ๕ อุโปสถ ปัจจุบัน
เป็นวันปวารณา ยังมีอีก ๒ อุโปสถ พึง
เปลี่ยนว่า สตุต จ อุโปสธา เอกา จ
ปวารณา,

อิมินา ปกฺเขน เอกา ปวารณา
สมฺปตฺตา, ปญฺจ อุโปสธา อติกกนฺตา,
เทว อุโปสธา อวสิฏฺฐา. ถ้าเป็นอุโปสถ
ที่สุด คือล่วงแล้ว ๖ อุโปสถ กับปวารณา ๑
ปัจจุบัน ๑ พึงเปลี่ยนว่า สตฺต จ อุโปสธา
เอกา จ ปวารณา, อิมินา ปกฺเขน เอโก
อุโปสโถ สมฺปตฺโต,จ จ อุโปสธา
เอกา จ ปวารณา อติกกนฺตา, สตฺต
จ อุโปสธา เอกา จ ปวารณา
ปริปุณฺณา. ถ้าฤดูที่มีอธิกมาส และ
ปวารณาด้วยอุโปสถที่ ๑ พึงเปลี่ยนว่า
อธิกมาสวเสน นว จ อุโปสธา เอกา
จ ปวารณา,

อิมิณา ปกฺเขน เอโก อุโปสโส สมฺปตฺโต,
อญฺจ จ อุโปสธา เอกา จ ปวารณา
อวลฺลิกา. อุโปสธตํวํก็พึงเปลี่ยนทำนอง
เดียวกันกับฤดูที่ไม่มีอธิกมาส มีแต่ปวารณา
ต่างกันเพียงแต่เติมคำว่า "อธิกมาสวเสน"
เข้าข้างหน้าเสมอเท่านั้น

(๘) ถ้าว้นปวารณา พึงว่า
ปวารณคฺเค ปวารณตฺถาย.

(๙) ถ้าว้นปวารณา พึงว่า
ปวารณคฺเค.

(๑๐) นีภิกษุ ๔ รูป ถ้า ๕ รูป พึงว่า
ปญฺจ ภิกฺขุ. ๖ รูป พึงว่า ฉ ภิกฺขุ. ฯลฯ
๑๙ รูป พึงว่า เอกุณวีสติ ภิกฺขุ.

๒๐ รูป ฟังว่า วิสติ ภิกขุ. เช่นนี้เป็นต้น
คือให้เปลี่ยนตามจำนวนภิกษุที่มาประชุม
ในโรงอุโบสถ. (โปรดดูวิธีนับภิกษุ ในหน้า
๒๔-๔๐)

(๑๑) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
ยถาขุช ปวารณา.

(๑๒) ถ้าเป็นวันอุโบสถที่ ๑๔ ว่า
จาตุทฺทโส. ถ้าเป็นวันปวารณาที่ ๑๔ ว่า
จาตุทฺทสี. วันปวารณาที่ ๑๕ ว่า
ปณฺณรสี.

(๑๓) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
สงฺฆปวารณารหา ปณฺจ.

(๑๔) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
เอวนต์ ปวารณากมฺม.

(๑๕) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
ปวารณากมฺมสฺส.

(๑๖) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
อิทานิ กรียมานา ปวารณา สงฺเขน
อนฺมานेतพฺพา.

(๑๗) ถ้าเป็นวันปวารณา ฟังว่า
ปวารณาตฺตํ จเปตฺตุ.

ปฐพพกิจจานิ

(แบบ ๒ องค์)

(ผู้อาราธนาว่า) นโม ตสฺส ภควโต อรหโต
สมมาสมพุทฺธสฺส. (ว่า ๓ ครั้ง)

สุณาทู เม ภนฺเต สงฺโฆ, ยถิ
สงฺฆสฺส ปตฺตกถลฺลํ, อหํ (อาายสฺมนตํ
อิตฺถนฺนามํ) วินยํ ปุจฺเจยฺย.

(ผู้แสดงว่า) นโม ตสฺส ภควโต อรหโต
สมมาสมพุทฺธสฺส. (ว่า ๓ ครั้ง)

สุณาทู เม ภนฺเต สงฺโฆ, ยถิ
สงฺฆสฺส ปตฺตกถลฺลํ, อหํ (อิตฺถนฺนาเมน
ภิกฺขุณา) วินยํ ปุณฺโณ วิสฺสขฺเขยฺย.

(ผู้อาราธนาว่า) สมฺมชฺชนี ปทฺธิโป จ,
อุทกํ อาสเนน จ, อุโปสถสฺส
เอตานิ ปุพฺพกรณฺนติ วุจฺจติ,
อุกาส สมฺมชฺชนี.

(ผู้แสดงว่า) สมมุขชชนกรณญจ.

(ผู้อาราธนาว่า) ปทีโป จ.

(ผู้แสดงว่า) ปทีปอุชชลอนญจ

(อิทานิ สุริยาโลกสุส อตฺถิตาย
ปทีปกิจจํ นตฺถิ.)

(ในวงเล็บข้างบนนี้ ใช้แต่กลางวัน ถ้าเป็น
กลางคืนให้ยกเลิกเสีย)

(ผู้อาราธนาว่า) อุทกํ อาสเนน จ.

(ผู้แสดงว่า) อาสเนน สห ปาณียปริ-
โกชนียอุปฏฺฐปนญจ.

(ผู้อาราธนาว่า) อุโปสถสุส เอตานิ
ปฺพุพฺพกรณนฺติ วุจฺจติ.

(ผู้แสดงว่า) เอตานิ จตฺตาริ วตฺตานิ
สมมุขชชนกรณาทีนิ สงฺฆสนฺนิปาตโต
ปจฺมํ กตฺตพฺพตฺตา อุโปสถสุส

อุโปสถกมมสฺส ปุพฺพกรรมนฺติ วุจฺจติ,
ปุพฺพกรรมานีติ อกฺขาตานิ.

(ผู้อาราธนาว่า) ฉนฺทปาริสฺสฺสฺส
อุตุกฺขานํ ภิกฺขุคณฺหา จ โอวาโท,
อุโปสถสฺส เอตานิ ปุพฺพกิจฺจนฺติ
วุจฺจติ ฉนฺทปาริสฺสฺสฺส.

(ผู้แสดงว่า) ฉนฺทารหานํ ภิกฺขุณํ
ฉนฺทปาริสฺสฺสฺสฺสอาหรณํ (ตณฺจ อธิ
นตฺถิ.)

(ผู้อาราธนาว่า) อุตุกฺขานํ.

(ผู้แสดงว่า) เหมนฺตาทินํ ตินฺณํ
อุตฺตุนํ เอตฺตํ อติกฺกนฺตํ เอตฺตํ
อวสิฏฺฐจฺนฺติ เอวํ อุตุอาจิกฺขนํ
อุตฺตุนิธ ปน สาสเน เหมนฺตคิมฺห-

วสฺสณานันํ วสฺเสน ตีณิ โหณฺติ, อัย
(คิมฺโหตุ) อิมสฺมิณฺจ อุตฺตมฺหิ (อฏฺฐ
อุโปสธา) อิมินา ปกฺขเณ เอโก อุโปสโธ
สมฺปตฺโต, (เอโก) อุโปสโธ อตฺถกฺกนฺโต,
(จ) อุโปสธา อวสิฏฺฐา.

(ในวงเล็บนั้นให้เปลี่ยนตามฤดู และอุโปสถ
ที่ล่วงไปและเหลืออยู่ในฤดูนั้น วงเล็บว่า อฏฺฐ
อุโปสธา นั้น ถ้าเป็นฤดูที่มีอธิกมาสมี ๑๐ อุโปสถ
ต้องว่า อธิกมาสวสฺเสน ทส อุโปสธา.)

(ผู้อาราธนาว่า) ภิกฺขุคณฺนา จ.

(ผู้แสดงว่า) อิมสฺมิ อุโปสถคฺเค
เอตฺตกา ภิกฺขุ สนฺนิปตฺติตาติ
ภิกฺขุณฺํ คณฺนา, อิมสฺมิ ปน
อุโปสถคฺเค (เอตฺตกา) ภิกฺขุ สนฺนิปตฺตา
โหณฺติ.

(ผู้อาราธนาว่า) โอวาโท.

(ผู้แสดงว่า) ภิกฺขุณีนํ โอวาโท
ทาทพฺโพ, อิทานิ ปน ตาสํ นตฺถิตาย
โส จ โอวาโท อธิ นตฺถิ.

(ผู้อาราธนาว่า) อุโปสถสฺส เอตานิ
ปุพฺพกิจฺจนฺติ วุจฺจติ.

(ผู้แสดงว่า) เอตานิ ปญฺจ กมฺมานิ
จนฺทาหรณาทินิ ปาฏิโมกฺขทุทฺเทสโต
ปจฺมํ กตฺตพฺพตฺตา อุโปสถสฺส
อุโปสถกมฺมสฺส ปุพฺพกิจฺจนฺติ วุจฺจติ,
ปุพฺพกิจฺจานิตฺติ อกฺขาตานิ.

(ผู้อาราธนาว่า) อุโปสเถ ยาวตฺติกา จ
ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา, สภาคาปตฺติโย จ
น วิชฺชนฺติ, วชฺชนียา จ ปุคฺคลา

ตลมิ น โหนติ, ปตฺตกลฺลนฺติ วุจฺจติ,
อุโปสฺสโถ.

(ผู้แสดงว่า) ติสฺ อุโปสฺสทิวเสสฺ
จาตุทฺทสีปณฺณรสีสามคฺคิสฺ, โย โกจิ
ทิวโส อชฺช ปนฺุโปสฺสโถ (ปณฺณรโส.)

(ในวงเล็บนี้ ถ้าเป็นวัน ๑๔ คำ ให้ว่า
จาตุทฺทโส ถ้าเป็นอธิการ ให้ว่า อธิการวเสน
ปณฺณรโส.)

(ผู้อาราธนาว่า) ยาวติกา จ ภิกฺขุ
กมฺมปฺปตฺตา.

(ผู้แสดงว่า) ยตฺตกา ภิกฺขุ ตลฺล
อุโปสฺสกมฺมสฺส ปตฺตา ยุตฺตา
อนรฺรูปา, สพฺพนฺติเมน ปริจฺเฉเทน
จตฺตาริ ภิกฺขุ ปกตฺตตา, สงฺเขน

อนุกฺขิตฺตา, เต จ โข หตฺถปาสํ
อวิหิตฺวา เอกสึมายํ จิตฺตา.

(ผู้อาราธนาว่า) สภาคาศตฺติโย จ น
วิขฺชนฺติ.

(ผู้แสดงว่า) วิกาลโกชนาทิวตฺถ
สภาคาศตฺติโย จ น วิขฺชนฺติ.

(ผู้อาราธนาว่า) วขฺชนียา จ ปุคฺคฺลา
ตสฺมี น โหนฺติ.

(ผู้แสดงว่า) คหฺนุจปณฺตกาทโย
เอกวิสติ วขฺชนียปุคฺคฺลา, หตฺถปาสโต
พหิกรณวเสน วขฺเขตพฺพา ตสฺมี น
โหนฺติ.

(ผู้อาราธนาว่า) ปตฺตกถลนฺติ วุจฺจติ.

(ผู้แสดงว่า) สงฺฆสฺส อุโปสถกมมํ อิมหิ

จตุหิ ลกฺขณฺเหหิ สงฺกหิตํ ปตฺตกถลนฺติ

วุจฺจติ, ปตฺตกถลนฺตฺนติ อกฺขาตํ.

(ผู้อาราธนาว่า) ปุพฺพกรรมปุพฺพกิจฺจานิ

สมาเปตฺวา อิมสฺส นิสินฺนสฺส

ภิกฺขุสงฺฆสฺส อนุมติยา ปาฏิโมกฺขํ

อุทฺทิสิตุํ อชฺฌเณสนํ กโรมิ.

วิกิขุคณนา

วิธีนับภิกษุ

- (๑) เอโก ภิกษุ
- (๒) เทว ภิกษุ
- (๓) ตโย ภิกษุ
- (๔) จตฺตารो ภิกษุ
- (๕) ปญจ ภิกษุ
- (๖) ฉ ภิกษุ
- (๗) สตฺต ภิกษุ
- (๘) อฏฺจ ภิกษุ
- (๙) นว ภิกษุ
- (๑๐) ทส ภิกษุ

- (๑๑) เอกาทส ภิกษุ
- (๑๒) ทวาทส ภิกษุ
- (๑๓) เตรส ภิกษุ
- (๑๔) จุททส ภิกษุ
- (๑๕) ปณณรส ภิกษุ
- (๑๖) โสฬส ภิกษุ
- (๑๗) สตตรส ภิกษุ
- (๑๘) อฏฺฐารส ภิกษุ
- (๑๙) เอกุณวีสติ ภิกษุ
- (๒๐) วีสติ ภิกษุ
- (๒๑) เอกวีสติ ภิกษุ
- (๒๒) ทวาวิสติ ภิกษุ

- (๒๓) เตวีสติ ภิณฑุ
- (๒๔) จตุวีสติ ภิณฑุ
- (๒๕) ปญจวีสติ ภิณฑุ
- (๒๖) ฉพพีสติ ภิณฑุ
- (๒๗) สตตวีสติ ภิณฑุ
- (๒๘) อฏฐวีสติ ภิณฑุ
- (๒๙) เอกนตตีสติ ภิณฑุ
- (๓๐) ตีสติ ภิณฑุ
- (๓๑) เอกตตีสติ ภิณฑุ
- (๓๒) ทวตตีสติ ภิณฑุ
- (๓๓) เตตตีสติ ภิณฑุ
- (๓๔) จตตตีสติ ภิณฑุ

- (๓๕) ปณฺจตฺตีสติ ภิกฺขุ
- (๓๖) ฉตฺตีสติ ภิกฺขุ
- (๓๗) สตฺตตฺตีสติ ภิกฺขุ
- (๓๘) อฏฺฐตฺตีสติ ภิกฺขุ
- (๓๙) เอกฺขนจตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๐) จตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๑) เอกจตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๒) เทวจตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๓) เตจตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๔) จตุจตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๕) ปณฺจจตฺตาฬีส ภิกฺขุ
- (๔๖) ฉจตฺตาฬีส ภิกฺขุ

- (๔๗) สตฺตจตฺตافیส ภิกฺขุ
- (๔๘) อฏฺฐจตฺตافیส ภิกฺขุ
- (๔๙) เอภฺนปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๐) ปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๑) เอกปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๒) เทวปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๓) เตปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๔) จตฺตปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๕) ปณฺจปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๖) ฉปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๗) สตฺตปณฺณาส ภิกฺขุ
- (๕๘) อฏฺฐปณฺณาส ภิกฺขุ

- (๕๙) เอกุณสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๐) สณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๑) เอกสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๒) ทฺวาสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๓) เตสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๔) จตุสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๕) ปณฺจสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๖) ฉสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๗) สตฺตสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๘) อฏฺฐสณฺณิจี ภิกขุ
- (๖๙) เอกุณสตฺตติ ภิกขุ
- (๗๐) สตฺตติ ภิกขุ

(๗๑) เอกสตุตติ ภิภูษุ

(๗๒) เทวสตุตติ ภิภูษุ

(๗๓) เตสตุตติ ภิภูษุ

(๗๔) จตุสตุตติ ภิภูษุ

(๗๕) ปณฺจสตุตติ ภิภูษุ

(๗๖) ฉสตุตติ ภิภูษุ

(๗๗) สตุตสตุตติ ภิภูษุ

(๗๘) อฏฺฐสตุตติ ภิภูษุ

(๗๙) เอกุณาสีติ ภิภูษุ

(๘๐) อสีติ ภิภูษุ

(๘๑) เอกาสีติ ภิภูษุ

(๘๒) ทวาสีติ ภิภูษุ

- (๘๓) ตฺยาสีติ ภิกฺขุ
- (๘๔) จตุราสีติ ภิกฺขุ
- (๘๕) ปญฺจาสีติ ภิกฺขุ
- (๘๖) ฉฬาสีติ ภิกฺขุ
- (๘๗) สตฺตาสีติ ภิกฺขุ
- (๘๘) อฏฺฐาสีติ ภิกฺขุ
- (๘๙) เอกุณฺนวุติ ภิกฺขุ
- (๙๐) นวุติ ภิกฺขุ
- (๙๑) เอกนวุติ ภิกฺขุ
- (๙๒) เทวนวุติ ภิกฺขุ
- (๙๓) เตนวุติ ภิกฺขุ
- (๙๔) จตุณวุติ ภิกฺขุ

- (๙๕) ปณฺจนวฺตติ ภิกขุ
(๙๖) จนวฺตติ ภิกขุ
(๙๗) สตฺตณวฺตติ ภิกขุ
(๙๘) อภฺจนวฺตติ ภิกขุ
(๙๙) เอภฺจนสตา ภิกขุ
(๑๐๐) สตา ภิกขุ
(๑๐๑) เอภฺจตฺตรสตภิกขุ
(๑๐๒) ทวฺยตฺตรสตภิกขุ
(๑๐๓) ตฺยตฺตรสตภิกขุ
(๑๐๔) จตฺตตฺตรสตภิกขุ
(๑๐๕) ปณฺจตฺตรสตภิกขุ
(๑๐๖) ฉฬฺทตฺตรสตภิกขุ

- (๑๐๗) สดฺตฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๐๘) อญฺจุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๐๙) นวตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๐) ทสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๑) เอกาทสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๒) ทฺวาทสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๓) เตรสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๔) จฺททสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๕) ปณฺณรสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๖) โสฬสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๗) สดฺตรสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๑๘) อญฺจารสฺสฺตฺตรสตภิกฺขุ

- (๑๑๙) เอญนวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๐) วิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๑) เอกวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๒) ทววิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๓) เตวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๔) จตุวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๕) ปญจวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๖) ฉฬวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๗) สตฺตวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๘) อฏฐวิสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๒๙) เอกนตฺตีสตุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๐) ตีสตุตฺตรสตภิกขุ

- (๑๓๑) เอกตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๒) ทวตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๓) เตตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๔) จตตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๕) ปญจตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๖) ฉตตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๗) สตตตตตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๘) อฏฺฐจตตตตตีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๓๙) เอกฺขนจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๔๐) จตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๔๑) เอกจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๔๒) เทวจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกขุ

- (๑๔๓) เตจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๔๔) จตฺตจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๔๕) ปญฺจจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๔๖) ฉจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๔๗) สตฺตจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๔๘) อฏฺฐจตฺตาฬีสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๔๙) เอกุณฺปญฺเฌาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๐) ทิยพฺพสตภิกฺขุ
- (๑๕๑) เอกปญฺเฌาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๒) เทวปญฺเฌาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๓) เตปญฺเฌาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๔) จตฺตปญฺเฌาสุตฺตรสตภิกฺขุ

- (๑๕๕) ปณฺจปณฺณาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๖) ฉปณฺณาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๗) สตฺตปณฺณาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๘) อฏฺฐปณฺณาสุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๕๙) เอกฺกนสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๐) สฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๑) เอกสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๒) ทฺวาสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๓) เตสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๔) จตุสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๕) ปณฺจสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ
- (๑๖๖) ฉสฺสจฺยุตฺตรสตภิกฺขุ

- (๑๖๗) สดตตสญฺจยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๖๘) อญฺจสญฺจยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๖๙) เอญฺนสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๐) สดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๑) เอกสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๒) เทวสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๓) เตสสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๔) จตุสสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๕) ปญฺจสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๖) ฉสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๗) สดตสสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ
(๑๗๘) อญฺจสสดตตยฺตตฺรสตภิกขุ

- (๑๗๙) เอกุณาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๐) อสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๑) เอกาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๒) ทวาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๓) ตยาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๔) จตุรวาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๕) ปญจาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๖) ฉฬวาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๗) สตฺตาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๘) อฏฐาสีตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๘๙) เอกุณนวุตยุตฺตรสตภิกขุ
- (๑๙๐) นวุตยุตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๑) เอกนวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๒) เทวนวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๓) เตณวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๔) จตฺตนวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๕) ปณฺจนวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๖) ฉนวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๗) สตฺตณวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๘) อญฺจนวุตยตฺตรสตภิกขุ

(๑๙๙) เอภฺนทวิสตา ภิกขุ

(๒๐๐) ทวิสตา ภิกขุ

ភិក្ខុបាណ្ឌិមោក្ខំ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต

สมฺมาสมพุทฺธสฺส. (๓ จบ)

สุณาทู เม ภนฺเต สงฺโฆ.
อชฺชุปฺปสฺสโก ปณฺณรโส.^๑ ยถิ สงฺฆสฺส
ปตฺตกถลํ, สงฺโฆ อุปฺสถํ กเรยฺย,
ปาฏิโมกฺขํ อุทฺธิเสยฺย.

ก็ สงฺฆสฺส ปุพฺพกิจจํ, ปาริสฺสุธี
อายสฺมนฺโต อาโรเจถ, ปาฏิโมกฺขํ
อุทฺทิสฺสสามิ. ตํ สพฺเพว สนฺตา สาธุกํ
สุโณม มนสิกโรม. ยสฺส ลียา อาปตฺติ,

^๑ ถ้าเป็น ๑๔ คำ ใช้คำว่า “จาทูทฺธโส”

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาค
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้น.

ท่านผู้เจริญ พระสงฆ์จงฟัง
ข้าพเจ้า วันนี้เป็นวันอุโบสถ ๑๕ ค่ำ ถ้า
พระสงฆ์มีค วามพร้อมเพรียงกันแล้ว
ไซ้ร้ พระสงฆ์จะพึงกระทำอุโบสถ
จะพึงแสดงซึ่งพระปาฏิโมกข์.

บุรพกิจอะไรๆ ของสงฆ์ ก็ทำ
สำเร็จแล้ว ท่านทั้งหลายพึงบอก
ปาริสุทธิเถิด ข้าพเจ้าจักแสดงซึ่ง
พระปาฏิโมกข์ พวกเราบรรดาที่มีอยู่
ทั้งหมดจงฟัง จงกระทำไว้ในใจซึ่ง
ปาฏิโมกข์นั้นด้วยดี อาบัติพึงมีแก่ผู้ใด

โส อาวิกเรยฺย, อสนฺติยา อาปตฺติยา
 ตฺถทึ ภาวิตพฺพํ. ตฺถทึภาเวน โข
 ปนายสฺมนฺเต ปริสุทฺธาติ เวทิสฺสามิ.
 ยถา โข ปน ปจฺเจกปฺปญฺจสฺส
 เวยฺยาकरणํ โหติ, เอวเมว เอวรูปาย
 ปริสาย ยาวตตฺติยํ อนฺุสฺสาวิตํ โหติ.
 โย ปน ภิกฺขุ ยาวตตฺติยํ อนฺุสฺสา-
 วียมานเ สรมาโน สนฺตึ อาปตฺติ
 นาวิกเรยฺย, สมฺปชานมฺุสสาทสฺส โหติ,
 สมฺปชานมฺุสสาทโต โข ปนายสฺมนฺโต
 อนฺุตรายิกโก ฐมฺโม วุตฺโต ภควตา;

ผู้นั้นพึงเปิดเผยเสีย เมื่อไม่มีอาบัติ
พึงนิ่งเสียก็เพราะความเป็นผู้นิ่งแล
ข้าพเจ้า จักทราบท่านทั้งหลายว่า
เป็นผู้บริสุทธื์ก็การสวดประกาศให้
ได้ยืนมีกำหนด ๓ ครั้ง ในบริษัท
เห็นปานนี้ อย่างนี้เป็นเหมือนถูกถาม
ตอบเฉพาะองค์ๆ ก็ภิกษุใดเมื่อสวด
ประกาศจบครั้งที่ ๓ ระลึก(อาบัติ)
ได้อยู่ ไม่พึงเปิดเผยอาบัติ ซึ่งมีอยู่
ย่อมเป็นมุสาวาท ทั้งที่รู้ตัวอยู่แก่
ภิกษุนั้น ท่านทั้งหลาย ก็มุสาวาท
ทั้งที่รู้ตัวอยู่แล พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสว่า เป็นธรรมทำอันตราย
เพราะฉะนั้น ภิกษุต้องอาบัติเมื่อระลึก

ตสฺมา สรมาเนน ภิกฺขุณา
 อาปนฺเนน วิสฺสุทฺธาเปกฺเขน สนฺติ
 อาปตฺติ อาวิกตพฺพา. อาวิกตา
 หิสฺส ผาสฺส โหติ.

(อุทฺทิฏฺฐํ ไช อายสฺมนโต นิทานํ,
 ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
 ปริสฺสุทฺธา ? ทุตฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ:
 กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา ? ตตฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ:
 กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา ?
 ปริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนโต; ตสฺมา ตฺถนฺทึ,
 เอวเมตํ ธารยามิ.)

นิทานํ นิฏฺฐิตํ.

ได้ หวังความบริสุทธิ์ ฟังเปิดเผยอาบัติ
ที่มีอยู่ เพราะว่า อาบัติที่เปิดเผยแล้ว
ย่อมเป็นความผาสุกแก่ผู้นั้น.

(ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลาย ในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลาย เป็นผู้บริสุทธิ์ในข้อ
เหล่านั้นแล้ว เหตุนี้จึงนี้ ข้าพเจ้าทรง
ความนี้ไว้ด้วยอาการอย่างนี้.)

ข้อความเบื้องต้น จบ.

ตตริเม จตฺตาโร ปาราชิกา
ธมฺมา อุทฺเทสํ อากฺขณฺติ.

(๑) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ลิกฺขา-
สาชีวสมาปนฺโน ลิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย
ทุพฺพลํ อนุวิกิตฺวา เมถุนํ ธมฺมํ
ปฏฺิเสเวยฺย อนฺตมโส ติรจฺฉานคตายปิ,
ปาราชิกโก โหติ อลฺมวโส.

(๒) โย ปน ภิกฺขุ คามา วา
อรณฺฎา วา อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ
อาทิเยยฺย, ยถารูเป อทินฺนาทาเน
ราชาโน โจรํ คเหตฺวา หนฺเญยฺมํ วา
พนฺธเญยฺมํ วา ปพฺพาเชยฺมํ วา โจโรลฺลิ

อาบัติทั้งหลาย ชื่อว่าปาราชิก ๔
เหล่านี้ ย่อมมาสู่อุทเทสในปาฏิโมกข์นั้น.

(๑) อนึ่ง ภิกษุใด ถึงพร้อมด้วย
สิกขาและธรรมเนียมเลียงชีพเสมอ
กับภิกษุทั้งหลายแล้ว ยังไม่กล่าวลา
สิกขาไม่ได้ ทำให้แจ้งความเป็นผู้ทรพ
พิงเสพเมถุน ธรรมโดยที่สุดแม้ใน
ดิรัจฉานตัวเมีย ภิกษุนี้เป็นปาราชิก
หาสังวาสมิได้.

(๒) อนึ่ง ภิกษุใด ถือเอาทรัพย์
อันเจ้าของไม่ได้ให้ เป็นส่วนโจรกรรม
จากบ้านก็ดี จากป่าก็ดี พระราชาจับ
ได้แล้ว ฆ่าเสียบ้าง จองจำไว้บ้าง
เนรเทศเสียบ้างด้วยประทุษร้าย เจ้าเป็นโจร

พาลโส มุพฺโหโส เถโนสํติ; ตถารูป
ภิกฺขุ อทินฺนํ อาทียมาโน, อยมปิ
ปาราชิกโ โหติ อลํวาโส.

(๓) โย ปน ภิกฺขุ สณฺจิจฺจ
มนุสฺสวักคหํ ชีวิตา โวโรเปยฺย,
สตุถหารกํ วาสุส ปรีเยสเยยฺย,
มรณวณฺณํ वा ลํวณฺเณยฺย,
มรณาย वा สმაทเปยฺย อมฺโภ ปุริส กิ
ตุยฺหิมินา ปापเกน ทุชฺชชีวเตน,
มตฺนเต ชีวิตา เสยฺโยติ อิติ จิตฺต-
มโน จิตฺตสงฺกปโป อนेกปริยาเยน
มรณวณฺณํ वा ลํวณฺเณยฺย, มรณาย

เจ้าเป็นคนพาล เจ้าเป็นคนหลง
เจ้าเป็นขโมย ดังนี้ เพราะถือเอาทรัพย์
อันเจ้าของไม่ได้ให้เห็นปานใด
ภิกษุถือเอาทรัพย์อันเจ้าของไม่ได้ให้
เห็นปานนั้น แม้ภิกษุนี้อีกเป็นปาราชิก
หาสังวาสมิได้.

(๓) อนึ่ง ภิกษุใดแกล้งพราก
กายมนุษย์จากชีวิตหรือแสวงหา
คัสตราอันจะพรากไปเสียซึ่งกาย
มนุษย์นั้นหรือพรรณนาคุณแห่งความ
ตาย หรือชักชวนเพื่ออันตาย ด้วยคำว่า
"ณะบุรุษผู้เจริญ มีประโยชน์อะไรแก่
ท่านด้วยชีวิตอันชั่วนี้ ท่านตายเสียดีกว่า
เป็นอยู่ ดังนี้ เธอมีจิตใจมีจิตดำริอย่างนี้
พรรณนาคุณแห่งความตายก็ดี ชักชวน

วา สมาทเปยฺย; อยมฺปิ ปาราชิกโ
โหติ อสํวาโส.

(๔) โย ปน ภิกฺขุ อนภิชานํ
อุตฺตริมานุสฺสธมฺมํ อตฺตูปนายิกํ
อลมรียฅาณทสฺสนํ สมุทาจเรยฺย
อิติ ชานามิ, อิติ ปสฺสามีติ; ตโต
อปเรณ สมเยน สมนุคฺคาหิยมาโน
วา อสมนุคฺคาหิยมาโน วา อาปนโน
วิสุทฺธาเปกฺโข เอวํ วเทยฺย อชานเมวํ
อาวุโส อวํ ชานามิ อปสฺสํ ปสฺสามิ
ตฺถจํ มุสา วิลปินฺติ, อญฺญตร อธิมานา,
อยมฺปิ ปาราชิกโ โหติ อสํวาโส.

เพื่ออันตายก็ดี โดยหลายนัย แม้ภิกษุนี้
ก็เป็นปาราชิก หาสังวาสมิได้.

(๔) อนึ่ง ภิกษุใด ไม่รู้เฉพาะกล่าว
อวดอุตตริมนุชยธรรมอันเป็นความ
เห็นอย่างประเสริฐ อย่างสามารถ
น้อมเข้าในตัวเอง ข้าพเจ้ารู้อย่างนี้
ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ ครั้นสมัยอื่น
แต่นั้น อันผู้ใดผู้หนึ่งถือเอาตามก็ตาม
ไม่ถือเอาตามก็ตาม ก็เป็นอันต้อง
อาบัติแล้ว เธอมุ่งความหมดจดพึงกล่าว
อย่างนี้ว่า" แน่ท่าน ข้าพเจ้าไม่รู้ ได้กล่าว
ว่ารู้ ไม่เห็น ได้กล่าวว่าเห็น ได้พูดพล่อยๆ
เป็นเท็จเปล่าๆ เว้นไว้แต่สำคัญว่าได้บรรลุ
แม้ภิกษุนี้ก็เป็นปาราชิก หาสังวาสมิได้.

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต
จตุตฺตาริ ปาราชิกา ฌมฺมา, เยสํ
ภิกฺขุ อญฺญตรํ วา อญฺญตรํ วา
อาปชฺชิตฺวา น ลภติ ภิกฺขุหิ สทฺธิ
สํวาสํ, ยถา ปุเร; ตถา ปจฺฉา;
ปาราชิกิ โหติ อสฺมาโส.

ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ:
กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ?

ทุติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสุทฺธา ?

ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสุทฺธา ?

ท่านทั้งหลาย อาบัติปาราชิก
๔ อันข้าพเจ้าได้แสดงขึ้นแล้วแล.
ภิกษุต้องอาบัติเหล่าใดเล่า อันใด
อันหนึ่งแล้ว ย่อมไม่ได้สังวาสกับ
ด้วยภิกษุทั้งหลายเหมือนอย่างแต่ก่อน
เป็นปาราชิก ไม่มีสังวาส.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลาย ในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

๖๔ ปาราชิกุฑเทโส

ปริสฺสทฺธะตถายสฺมนโต; ตสฺมา
ตฺถหิ, เอวเมตํ ธารยามิ.

ปาราชิกุฑเทโส นิฏฺฐจฺโติ.

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
ในข้อเหล่านั้นแล้ว เหตุนั้น จึงนั่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอาการ
อย่างนี้.

ปราชิกุทเทส จบ.

อิมะ โข ปณายสฺมณฺโต เตรส
สงฆาติเสสา ธมฺมา อุตฺตมํ อากัจจนฺติ.

(๑) สยฺเจตฺตนิกา สุกฺกวิสสุจฺจิ,
อญฺญตร สุปินฺนตา สงฆาติเสโส.

(๒) โย ปน ภิกฺขุ โอตฺถิณฺโณ
วิปริณฺเตน จิตฺเตน มาตุคฺคาเมนสทฺธิ
กายสํสัคคํ สมาปชฺเชยฺย, หตฺถคําห์ วา
เวณิกําห์ วา อญฺญตรสฺส วา อญฺญตรสฺส
วา อํคสฺส ปรามสนํ, สงฆาติเสโส.

(๓) โย ปน ภิกฺขุ โอตฺถิณฺโณ
วิปริณฺเตน จิตฺเตน มาตุคํ ทฺมฺมจฺจุลลาหิ
วาทิ โอภาเสยฺย, ยถาตํ ยฺวํ ยฺวตี
เมณฺญปสยฺหิตาหิ; สงฆาติเสโส.

ท่านทั้งหลาย อาบัติชื่อสังฆาติเสส
๑๓ เหล่านี้แล ย่อมมาสู่อุทเทส.

(๑) การปล่อยสุกกะ เป็นไปด้วย
ความจงใจ เว้นไว้แต่ฝัน เป็นสังฆาติเสส.

(๒) อนึ่ง ภิกษุใด กำหนดแล้ว
มีจิตแปรปรวนแล้ว ถึงความเคล้าคลึง
ด้วยกายกับมาตุคาม จับมือก็ตาม
จับช่องผมก็ตาม ลูบคลำอวัยวะอันใด
อันหนึ่งก็ตาม เป็นสังฆาติเสส.

(๓) อนึ่ง ภิกษุใด กำหนดแล้ว
มีจิตแปรปรวนแล้ว พุดเคาะมาตุคาม
ด้วยวาจาชั่วหยาบ เหมือนชายหนุ่ม
พุดเคาะหญิงสาวด้วยวาจาพาดพิง
เมถุน เป็นสังฆาติเสส.

(๔) โย ปน ภิกขุ โอตินฺโน
 วิปริณเตน จิตฺเตน มาตุคามสฺส
 สนฺติเก อตฺตกามปาริจรียาย วณฺณํ
 ภาเสยฺย เอตทคฺคํ ภคินี ปาริจรียานํ,
 ยา มาทิสํ สีลวนฺตํ กลฺยาณธมฺมํ
 พรหมจารี เอเตน ธมฺเมน ปริจเรยฺยาคิ
 เมถุนฺนุปสยฺหิตেন, สงฆาทีเสโส.

(๕) โย ปน ภิกขุ สยฺจจิตฺตํ
 สมากปชฺเชยฺย อิตฺถียา วา ปุริสมตี
 ปุริสสฺส วา อิตฺถีมตี ชายตฺตเน วา
 ชารตฺตเน วา อนฺตมโส ตํชณิกายปิ,
 สงฆาทีเสโส.

(๔) อนึ่ง ภิกษุใด กำหนดแล้ว มีจิตแปรปรวนแล้ว กล่าวคุณแห่งการ บำเรอตนด้วยกาม ในสำนักมาตุคาม ด้วยถ้อยคำพาดพิงเมตุนว่า "น้องหญิง หญิงใดบำเรอผู้ประพฤติพรหมจรรย์ มีศีล มีกัลยาณธรรมเช่นเรา ด้วยธรรมนั้น นั้นเป็นยอดแห่งความบำเรอทั้งหลาย" เป็นสังฆาติเสส.

(๕) อนึ่ง ภิกษุใด ถึงความเป็น ผู้เที่ยวสือ (บอก) ความประสงค์ของชาย แก่หญิงกัถิ (บอก) ความประสงค์ของ หญิงแก่ชายกัถิ ในความเป็นเมียก็ตาม ในความเป็นชู้ก็ตาม โดยที่สุด(บอก) แม้แก่หญิงแพศยาอันจะพึงอยู่ร่วม ชั่วขณะ เป็นสังฆาติเสส.

(๖) สญญาจิกาย ปน ภิกขุณา
 กุณฺฐิ การยมาเนน อสฺสามิกํ อตฺตฺตฺเทสํ
 ปมาณิกา กาเรตพฺพา; ตตฺริทํ ปมาณํ;
 ทิมโส ทฺวาทส วิทตฺติโย สุกตวิทตฺติยา,
 ติริยํ สตฺตฺนตรา. ภิกขุ อภินेतพฺพา
 วตฺถุเทสนาย เตหิ ภิกขุ วตฺถุ เทเสตพฺพํ
 อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ. สารมฺเภ
 เจ ภิกขุ วตฺถุสฺมี อปริกฺกมเน
 สญญาจิกาย กุณฺฐิ กาเรยฺย, ภิกขุ วา
 อนภินาย วตฺถุเทสนาย, ปมาณํ วา
 อติกฺกามาเยย, สงฆาทีเสโส.

(๖) อนึ่ง ภิกษุจะให้ทำกุฏิ อันหา
 เจ้าของมิได้ เฉพาะตนเอง ด้วยอาการ
 ขอเอาเอง พึงทำให้ได้ประมาณ, นี้
 ประมาณในอันทำกุฏินั้น โดยยาว ๑๒
 คืบ โดยกว้าง ๗ คืบ ด้วยคืบสุคต (วัด)
 ในร่วมใน. พึงนำภิกษุทั้งหลายไปเพื่อ
 แสดงที่ ภิกษุเหล่านั้นพึงแสดงที่อันไม่มี
 ผู้จองไว้ อันมีชานรอบ หากภิกษุให้
 ทำกุฏิด้วยการขอเอาเอง ในที่อันมี
 ผู้จองไว้ อันหาชานรอบมิได้ หรือไม่
 นำภิกษุทั้งหลายไปเพื่อแสดงที่ หรือ
 ทำให้ล่วงประมาณ เป็นสังฆาติเสส.

(๗) มหุลลคมฺปน ภิกฺขุณา วิหารํ
การยมาเนน สสฺสามิกํ อตฺตทุเทสํ ภิกฺขุ
อภินेतพฺพา วตฺถุเทสนาย: เตหิ ภิกฺขุหิ
วตฺถุ เทเสตพฺพํ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ.
สสารมฺเภ เจ ภิกฺขุ วตฺถุสฺมี อปริกฺกมเน
มหุลลํ วิหารํ กาเรยฺย, ภิกฺขุ วา
อนภินेยฺย วตฺถุเทสนาย, สงฆาติเสสฺส.

(๘) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺฐุโจ
โทโส อปฺปติโต อมูลเกน ปาราชิเกน
ธมฺเมน อนฺนุทฺธเสยฺย อปฺเปว นาม นํ
อิมมฺหา พฺรหฺมจริยา จาเวยฺยนฺติ.
ตโต อปเรน สมเยน สมฺนุคฺคาคฺคิยมาโน

(๗) อนึ่ง ภิกษุจะทำให้วิหารใหญ่
อันมีเจ้าของ เจาะตนเอง พึงนำภิกษุ
ทั้งหลายไปเพื่อแสดงที่ ภิกษุเหล่านั้น
พึงแสดงที่อันไม่มีผู้จองไว้ อันมีขานรอบ
หากภิกษุให้ทำวิหารใหญ่ ในที่มีผู้จองไว้
หาขานรอบมิได้ หรือไม่นำภิกษุทั้งหลาย
ไปเพื่อแสดงที่ เป็นสังฆาทิเสส.

(๘) อนึ่ง ภิกษุใด ชัดใจ มีโทสะ
ไม่แช่มชื่น ตามกัจจ (โจท) ภิกษุด้วย
อาบัติมีโทษถึงปาราชิกอันหาข้อมูล
มิได้ ด้วยหมายว่า"แม้เฉนเราจะยัง
เธอให้เคลื่อนจากพรหมจรรย์นี้ได้"
ครั้นสมัยอื่นแต่นั้น อันผู้ใดผู้หนึ่ง
ถือเอาตามก็ตาม ไม่ถือเอาตามก็ตาม

ว, อสมนุคฺคาหิยมาโน ว, อมฺลกญฺเจว
 ตํ อธิกรณํ โหติ, ภิกฺขุ จ โทสํ
 ปตฺติจฺจาทิ, สงฆาทีเสโส.

(๙) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺวญฺโ
 โทโส อปฺปตฺตีโต อญฺญภาคิยสฺส
 อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ
 อุปาทาย ปาราชิเกน ธมฺเมน
 อนฺนุทฺธเสยฺย, อปฺเปว นาม นํ อิมฺมหา
 พฺรหฺมจริยา จาเวยฺยนฺติ ตโต อปเรน
 สมเยน สมนุคฺคาหิยมาโน ว,
 อสมนุคฺคาหิยมาโน ว, อญฺญ-
 ภาคิยญฺเจว ตํ อธิกรณํ โหติ, โกจิ

แต่อธิกรณ์นั้นเป็นเรื่องหามูลมิได้
และภิกษุยอมยื่นอิงโทสะ เป็น
สังฆาทิเสส.

(๙) อนึ่ง ภิกษุใด ชัดใจ มีโทสะ
ไม่แช่มชื่น ถือเอาเอกเทศบางแห่ง
แห่งอธิกรณ์อันเป็นเรื่องอื่นให้เป็น
เพียงเลส ตามกัจจติกภิกษุด้วยธรรม
อันมีโทษถึงปาราชิก ด้วยหมายว่า
"แม้โฉนเราจะยังเธอให้เคลื่อนจาก
พรหมจรรย์นี้ได้" ครั้นสมัยอื่น แต่นั้น
อันผู้ใดผู้หนึ่งถือเอาตามก็ตาม ไม่
ถือเอาตามก็ตาม แต่อธิกรณ์นั้น
เป็นเรื่องอื่น เอกเทศบางแห่ง เธอถือ

เทโส เลสมตโต อุปาทินโน ภิกขุ จ
โทสํ ปตัญฺจติ, สงฆาทีเสโส.

(๑๐)โย ปน ภิกขุ สมคฺคสฺส
สงฆสฺส เกทาย ปรกกฺกเมยฺย, เกทน-
ลํวตฺตนิกํ วา อธิกรณํ สમાทาย ปคฺคยฺห
ติฏฺเฐยฺย. โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺส
วณฺเณ มา อายสฺมา สมคฺคสฺส สงฆสฺส
เกทาย ปรกกฺกมิ, เกทนลํวตฺตนิกํ วา
อธิกรณํ สમાทาย ปคฺคยฺห อฏฺฐจาลิ;
สเมตายสฺมา สงฺเขน, สมคฺโค หิ สงฺโฆ
สมโมทนาโน อวิทมาโน เอกุทฺเทโส
ผาสฺว วิหรตฺติ. เอวญฺจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ

เอาพอเป็นเลสและภิกษุยอมยั้งอิง
โทสะ เป็นสังฆาทิเสส.

(๑๐) อนึ่ง ภิกษุใดตะเกียกตะกาย
เพื่อทำลายสงฆ์ผู้พร้อมเพรียง หรือ
ถือเอาอธิกรณ์อันเป็นเหตุแตกกัน
ยินทรานอยู่ ภิกษุนั้น อันภิกษุ
ทั้งหลายพึงว่ากล่าวอย่างนี้ว่า "ท่าน
อย่าได้ตะเกียกตะกายเพื่อทำลาย
สงฆ์ผู้พร้อมเพรียง หรืออย่าได้ถือ
เอาอธิกรณ์อันเป็นเหตุแตกกัน
ยินทรานอยู่ ขอท่านจงพร้อมเพรียง
ด้วยสงฆ์ เพราะว่าสงฆ์ผู้พร้อมเพรียงกัน
ปรองดองกัน ไม่วิวาทกัน มีอุทเทส
เดียวกัน (ฟังพระปาฏิโมกข์ร่วมกัน)
ยอมอยู่ผาสุก" และภิกษุนั้น อันภิกษุ

วุจฺจมานโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย, โส ภิกฺขุ
 ภิกฺขุหิ ยาวตตฺติยํ สมนุภาสิตพฺโพ
 ตสฺส ปฏฺนิสฺสคฺคาย; ยาวตตฺติยญฺเจ
 สมนุภาสิตยมานโน ตํ ปฏฺนิสฺสชฺเชยฺย,
 อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ ปฏฺนิสฺสชฺเชยฺย,
 สงฆาทีเสโส.

(๑๑)ตสฺเสว โข ปน ภิกฺขุสฺส
 ภิกฺขุ โหนฺติ อนุวตฺตกา วคฺควาทกา,
 เอโก วา เทว วา ตโย วา, เต เอวํ
 วเทยฺยํ มา อายสฺมนโต เอตํ ภิกฺขุํ
 กิณฺจิ อวฺจตุถ, ฐมฺมวาที เจโส ภิกฺขุ,
 วินยวาที เจโส ภิกฺขุ, อมฺหากญฺเจโส

ทั้งหลาย ว่ากล่าวอยู่อย่างนี้ยังยืนกราน
อยู่อย่างนั้นเทียว ภิกษุ นั้นอันภิกษุ
ทั้งหลายพึงสวดสมณุภาส (ประกาศห้าม)
กว่าจะครบ ๓ จบ เพื่อให้สละกรรม
นั้นเสีย หากเธอถูกสวดสมณุภาสกว่า
จะครบ ๓ จบอยู่ สละกรรมนั้นเสีย
การสละได้แบบนี้ นั้นเป็นการดี หาก
เธอไม่สละเสียเป็นสังฆาทิเสส.

(๑๑) อนึ่ง มีภิกษุผู้ประพฤติตาม
ผู้พูดเข้ากันของภิกษุนั้นแล ๑ รูปบ้าง
๒ รูปบ้าง ๓ รูปบ้าง เธอทั้งหลายกล่าว
อย่างนี้ว่า "ขอท่านทั้งหลายอย่าได้กล่าว
คำอะไรๆ ต่อภิกษุนั้น ภิกษุนั้นกล่าว
อุกฉกรรจ์ด้วย ภิกษุนั้นกล่าวอุกวินัยด้วย
ภิกษุนั้นถือเอาความพอใจ และความ

ภิกขุ, ฉนฺทญฺจ รุจิญฺจ อาทาย โวหริติ,
 ชานาติ โน ภาสติ, อมฺหากมฺเปตํ
 ขมตีติ. เต ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺสุ
 วณฺเีย มา อายสฺมนฺโต เอวํ อวจฺตุถ,
 น เจโส ภิกขุ ฌมฺมวาที, น เจโส
 ภิกขุ วินยวาที, มา อายสฺมนฺตานมฺปิ
 สงฺฆเกโท รุจิตฺถ, สเมตายสฺมนฺตานํ
 สงฺเขน, สมคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทมานโน
 อวิวทมานโน เอกุทฺเทโส ฌาสฺว วิหริตีติ.
 เอวญฺจ เต ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมานา
 ตเถว ปคฺคณฺเหยฺยํ, เต ภิกขุ ภิกขุหิ

ชอบใจของพวกข้าพเจ้ากล่าวด้วย
 เธอรู้ (ใจ) ของพวกข้าพเจ้าจึงกล่าว คำ
 ที่เธอกล่านั้น ย่อมควร (ถูกใจ) แม่แก่
 พวกข้าพเจ้า" ภิกษุเหล่านั้น อันภิกษุ
 ทั้งหลายพึงว่ากล่าวอย่างนี้ว่า "ท่าน
 ทั้งหลายอย่าได้กล่าวอย่างนั้น ภิกษุนั้น
 ไม่ใช่ผู้กล่าวอุกกรรมด้วย ภิกษุนั้น
 ไม่ใช่ผู้กล่าวอุกวินัยด้วย การทำลาย
 สงฆ์อย่าได้ชอบแม่แก่พวกท่าน ขอ (ใจ)
 ของพวกท่านจงพร้อมเพรียงด้วยสงฆ์
 เพราะว่าสงฆ์ผู้พร้อมเพรียง ประองตองกัน
 ไม่วิวาทกัน มีอุทเทสเดียวกัน ย่อมอยู่
 ผาสุก" และภิกษุเหล่านั้น อันภิกษุ
 ทั้งหลายว่ากล่าวอยู่อย่างนี้ ยังยืนกรานอยู่

ยาวตติยํ สมณูปาสิตพพา ตสฺส
 ปฏินิสฺสคฺคาย; ยาวตติยญฺเจ
 สมณูปาสิตมานา ตํ ปฏินิสฺสชฺเชยฺยํ,
 อิจฺเจตํ กุสลํ, โน เจ ปฏินิสฺสชฺเชยฺยํ
 สงฆาทีเสโส.

(๑๒) ภิกฺขุ ปเนว ทุพฺพจชาติโก
 โหติ, อุทฺเทสปริยาปนฺเนสุ ลิกฺขาปเทสุ
 ภิกฺขุหิ สหธมฺมิกํ วุจฺจมานो อตฺตानํ
 อวจฺเญยํ กโรติ, มา มํ อายสฺมนโต
 กิณฺณจि อวจฺตถ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา,
 อหฺมปายสฺมนเต น กิณฺณจิ วกฺขามิ

อย่างนั้นเทียว ภิกษุเหล่านั้น อันภิกษุทั้งหลายพึงสวดสมณุภาส กว่าจะครบ ๓ จบ เพื่อให้สละกรรมนั้นเสียหากเธอทั้งหลายถูกสวดสมณุภาสกว่าจะครบ ๓ จบอยู่ สละกรรมนั้นเสียสละได้อย่างนี้ นั่นเป็นการดีหากเธอทั้งหลายไม่สละเสีย เป็นสังฆาทิเสส.

(๑๒) อนึ่ง ภิกษุเป็นผู้มีสัญญาติแห่งคนว่ายาก อันภิกษุทั้งหลายว่ากล่าวอยู่โดยชอบธรรมในสิกขาบททั้งหลาย อันเนื่องในอุทเทส (พระปาฏิโมกข์) ทำตนให้เป็นอันใครๆ ว่ากล่าวไม่ได้ ด้วยกล่าวได้ว่า "พวกท่านอย่าได้กล่าวอะไรต่อเรา เป็นคำดีก็ตาม เป็นคำชั่วก็ตาม

กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา, วิรมถายสฺมนโต
 มม วจนายาติ, โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 เอวมสฺส วจนีโย, มา อายสฺมา อตฺตानํ
 อวจนียํ อกาลิ, วจนียเมว อายสฺมา
 อตฺตानํ กโรตุ, อายสฺมาปิ ภิกฺขุ วเทตุ
 สหธมฺเมน, ภิกฺขุปี อายสฺมนตํ วกฺขนฺติ
 สหธมฺเมน; เอวํสํวตฺตมา หิ ตสฺส ภควโต
 ปริสา, ยทิตํ อญฺญมญฺญวจเนน
 อญฺญมญฺญวจุจฺจาปเนนาติ. เอวญฺจ
 โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว
 ปคฺคณฺเหยฺย, โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตติยํ

แม้เราก็จะไม่กล่าวอะไรๆ ต่อพวกท่าน เหมือนกัน เป็นคำดีก็ตาม เป็นคำชั่วก็ตาม ขอพวกท่านจงเว้นการว่ากล่าวเราเสีย" ภิกษุนั้น อันภิกษุทั้งหลายพึงว่ากล่าวอย่างนี้ว่า "ท่านอย่าได้ทำตนให้เป็นผู้อันใครๆ ว่าไม่ได้ ขอท่านจงทำตนให้เขาว่าได้แล แม้ท่านก็จงว่ากล่าวภิกษุทั้งหลายโดยชอบธรรม แม้ภิกษุทั้งหลายก็จักว่ากล่าวท่านโดยชอบธรรม เพราะว่าบริษัทของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นเจริญแล้ว ด้วยอาการอย่างนี้ คือด้วยว่ากล่าวซึ่งกันและกัน ด้วยเตือนกันและกัน ให้ออกจากอาบัติ" และภิกษุนั้น อันภิกษุทั้งหลายว่ากล่าวอยู่อย่างนี้

สมนุภาสิตพโพ ตสฺส ปฏินิสฺสคฺคาเย;
 ยาวตตียญฺเจ สมนุภาสิยมาโน ตํ
 ปฏินิสฺสชฺเชยฺย, อิจฺเจตํ กุสลํ, โน เจ
 ปฏินิสฺสชฺเชยฺย, สงฆาทีเสโส.

(๑๓) ภิกฺขุ ปเนว อญฺญตรํ คามํ
 วา นิคมํ วา อฺปนิสฺสาย วิหริติ กุลทฺฐโก
 ปาปสฺมาจโร, ตสฺส โข ปาปกา
 สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ จ,
 กุลานิ จ เตน ทฺฎฺฎจานิ ทิสฺสนฺติ เจว
 สฺยฺยนฺติ จ. โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺส
 วจนีโย อายสฺมา โข กุลทฺฐโก

ยังยืนกรานอยู่อย่างนั้นเทียว ภิกษุนั้น
 อันภิกษุทั้งหลายพึงสวดสมณูภาสกว่า
 จะครบ ๓ จบ เพื่อให้สละกรรมนั้นเสีย
 หากเธอสวดสมณูภาสกว่าจะครบ ๓
 จบอยู่ สละกรรมนั้นเสีย สละได้อย่างนี้
 นั้นเป็นการดี หากเธอไม่สละเสีย เป็น
 สังฆาทิเสส.

(๑๓)อนึ่ง ภิกษุเข้าไปอาศัยบ้าน
 กิติ นิคมกิติ แห่งใดแห่งหนึ่งอยู่ เป็น
 ผู้ประทุษร้ายสกุล มีความประพฤติ
 เลวทราม ความประพฤติเลวทรามของ
 เธอ เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย
 และสกุลทั้งหลายอันเธอประทุษร้าย
 แล้ว เขาได้เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย.

ปาปสมาจาโร, อายสมโต โข ปาปกา
 สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ จ.
 กุลานิ จายสมตา ทฺฐจฺานิ ทิสฺสนฺติ
 เจว สฺยฺยนฺติ จ; ปกฺกมตายสฺมา
 อิมมฺหา อาวาสา, อลนฺเต อิตฺ
 วาเสนาติ. เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 วุจฺจมาโน เต ภิกฺขุ เอวํ วเทยฺย จนฺท-
 คามิโน จ ภิกฺขุ, โทสคามิโน จ ภิกฺขุ,
 โมหคามิโน จ ภิกฺขุ, ภยคามิโน
 จ ภิกฺขุ; ตาทิสฺสิกาย อาปตฺติยา เอกจฺจํ
 ปพฺพาเชนฺติ, เอกจฺจํ น ปพฺพาเชนฺตฺติ.

ภิกษุหนึ่ง อันภิกษุทั้งหลายพึงกล่าว
อย่างนี้ว่า "ท่านเป็นผู้ประทุษร้ายสกุล
มีความประพฤติเลวทราม ความ
ประพฤติเลวทรามของท่าน เราได้เห็น
อยู่ด้วย เราได้ยินอยู่ด้วย และสกุล
ทั้งหลาย อันท่านประทุษร้ายแล้ว เราได้
เห็นอยู่ด้วย เราได้ยินอยู่ด้วย ท่านจง
หลีกไปเสียจากอาวาสนี้ ท่านอย่าอยู่ใน
ที่นี่ (อีก)" และภิกษุหนึ่งอันภิกษุทั้งหลาย
ว่ากล่าวอยู่อย่างนี้ พึงกล่าวกะภิกษุ
เหล่านั้น อย่างนี้ว่า "พวกภิกษุถึงความ
พอใจด้วย ถึงความขัดเคืองด้วย
ถึงความหลงด้วย ถึงความกลัวด้วย
ย่อมขับภิกษุบางรูป ย่อมไม่ขับภิกษุบางรูป

โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺส วจนีโย
 มา อายสฺมา เอวํ อวจ, น จ ภิกขุ
 จนฺตคามิโน, น จ ภิกขุ โทสคามิโน,
 น จ ภิกขุ โมหคามิโน, น จ ภิกขุ
 ภยคามิโน; อายสฺมา โข กุลทูลโก
 ปาปสฺมาจโร, อายสฺมโต โข ปาปกา
 สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สฺยุยฺนฺติ จ,
 กุลานิ จายสฺมตา ทฏฺฐจฺฉานิ ทิสฺสนฺติ
 เจว สฺยุยฺนฺติ จ, ปกฺกมตฺตายสฺมา
 อิมมฺหา อาวาสา, อลนฺเต อิต
 วาเสนาติ. เอวญฺจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ

เพราะอาบัติเช่นเดียวกัน" ภิกษุชั้น
 อัมภิกขุทั้งหลายพึงว่ากล่าวอย่างนี้ว่า
 "ท่านอย่าได้กล่าวอย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย
 หาได้ถึงความพอใจไม่ หาได้ถึงความ
 ชัดเคื่องไม่ หาได้ถึงความหลงไม่ หาได้
 ถึงความกลัวไม่ ท่านเองแลเป็นผู้ประทุษ
 ร้ายสกุล มีความประพฤติเลวทราม
 ความประพฤติเลวทรามของท่าน เขาได้
 เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย และสกุล
 ทั้งหลายอันท่านประทุษร้ายแล้ว เขาได้
 เห็นอยู่ด้วย เขาได้ยินอยู่ด้วย ท่านจง
 หลีกไปเสียจากอาวาสนี้ ท่านอย่าอยู่ใน
 ที่นี้ (อีก)" และภิกษุชั้น อัมภิกขุทั้งหลาย
 ว่ากล่าวอยู่อย่างนี้ ยังยืนกราน

๙๒ สงฆาทีเสสุทเทโส

วจุจมานโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย, โส
ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตติยํ สมนุภาสิตพฺโพ
ตสฺส ปฏฺนิสฺสคฺคาย; ยาวตติยญฺเจ
สมนุภาสิตมานโน ตํ ปฏฺนิสฺสชฺเชยฺย,
อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ ปฏฺนิสฺสชฺเชยฺย,
สงฆาทีเสโส.

อุทฺติฏฺฐา โข อายสฺมนโต เตรส
สงฆาทีเสสา ธมฺมา; นว ปจฺมาปตฺติกา,
จตฺตารโ ยาวตติยกา; เยสํ ภิกฺขุ
อญฺญตรํ วา อญฺญตรํ วา อาปชฺชิตฺวา
ยาวติหํ ชานํ ปฏฺิจฺฉาเทติ; ตาวติหํ

อยู่อย่างนั้นเทียว ภิกษุนั้น อันภิกษุ
ทั้งหลายพึงสวดสมณูภาสกว่าจะครบ
๓ จบ เพื่อให้สละกรรมนั้นเสีย
หากเธอถูกสวดสมณูภาสกว่าจะครบ ๓
จบอยู่ สละกรรมนั้นเสีย สละได้อย่างนี้
นั้นเป็นการดี หากเธอ ไม่สละเสีย
เป็นสังฆาทิเสส.

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่อสังฆาทิเสส
๑๓ เป็นปฐมปาตติกะ(ต้องอาบัติ
แต่แรกทำ) ๙, เป็นยาวตติยกะ (ต้อง
อาบัติต่อเมื่อสงฆ์สวดประกาศห้าม
ครบ ๓ ครั้ง) ๔, ภิกษุต้องธรรมเหล่าใดเล่า
อันใดอันหนึ่งแล้ว รู้อยู่ ปกปิดไว้สิ้นวัน
เพียงเท่าใด ภิกษุนั้นถึงจะไม่ปรารภนา
ก็พึงจำอยู่ปริวาส สิ้นวันเท่าที่ปกปิดไว้

เตน ภิกขุณา อกามา ปริวตฺตพฺพํ,
 ปริวตฺตปรีวาเสน ภิกขุณา อุตฺตรี
 ฌารตฺตํ ภิกขุมานตฺตาย ปณฺธิปชฺชิตพฺพํ,
 จินฺณมานตฺโต ภิกขุ, ยตฺถ ลียา
 วีสติคณฺเ ภิกขุสงฺโฆ, ตตฺถ โส ภิกขุ
 อพฺเภตพฺโพ; เอเกนปี เจ อุโน
 วีสติคณฺเ ภิกขุสงฺโฆ ตํ ภิกขุํ อพฺเภยฺย,
 โส จ ภิกขุ อนุพฺภิกโต เต จ ภิกขุ
 คารยฺหา: อัย ตตฺถ สามิจิ.

ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ
 ปริสุทฺธา ?

นั้น ภิกษุอยู่ปริวาสครบตามวันที่ปิดแล้ว
พึงปฏิบัติเพื่อภิกษุมานัตเกินขึ้นไป ๖
ราตรี ภิกษุได้ประพฤติมานัต ๖ ราตรี
แล้ว หมู่ภิกษุคณะ ๒๐ จะพึงมี ณ สี่มาใด
ภิกษุนั้น สงฆ์พึงอัฟภาน ณ สี่มานั้น
ถ้าภิกษุสงฆ์คณะ ๒๐ หย่อนด้วยภิกษุ
แม้แต่องค์หนึ่งไม่ครบ ๒๐ หากอัฟภาน
ภิกษุนั้นไซ้ร ภิกษุนั้นก็เป็นอันมิได้
อัฟภาน ภิกษุทั้งหลายที่เป็นการกสงฆ์
ก็เป็นอันพระพุทฺธเจ้าจะพึงติเตียน นี่เป็น
สามิจิกรรม (ประพฤติชอบ) ในเรื่องนั้น.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลายในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

๙๖ สงฆาทีเสสฺสทุเทโส

หุตติยมปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ตติยมปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ปริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนโต ตสฺมา
ตฺถเห, เอวเมตํ ธารยามิ.

สงฆาทีเสสฺสทุเทโส นิฏฺฐิโต.

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้ว
ในข้อเหล่านั้น เพราะฉะนั้น จึงนั่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอาการ
อย่างนี้.

สังฆาทิเสสทุทเทส จบ.

อิมเ ช ปนายสมนฺโต เทว
อนนิตา ฐมา อุตฺเตสํ อากจฺจนฺติ.

(๑) โย ปน ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน
สทฺธิ เอโก เอกาย รโห ปฏิจฺจนฺเน
อาสเน อลํกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปยฺย;
ตเมนํ สทฺเธยฺยวจฺสา อฺปาสิกา ทิสฺวา
ติณฺณํ ฐมานํ อญฺญตเรน วเทยฺย
ปาราชิเกน วา สงฺฆาติเสเสน วา
ปาจิตฺติเยน วา, นิสชฺชํ ภิกฺขุ
ปฏฺิขานมาโน ติณฺณํ ฐมานํ
อญฺญตเรน กาเรตฺตฺโพ ปาราชิเกน
วา สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา;

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่ออนิยต ๒
เหล่านี้แล ย่อมมาสู่อุทเทส.

(๑) อนึ่ง ภิกษุใด ผู้เดียวสำเร็จ
การนั่งในที่ลับ คือในอาสนะกำบัง พอจะ
ทำการได้กับมาตุคามผู้เดียว อุบาสิกา
มีวาจาที่เชื่อได้ เห็นภิกษุกับมาตุคามนั้น
นั้นเทียว พุดขึ้นด้วยธรรม ๓ ประการ
อย่างใดอย่างหนึ่ง คือด้วยปาราชิกก็ดี
ด้วยสังฆาติเสสก็ดี ด้วยปาจิตตีย์ก็ดี
ภิกษุปฏิญญาซึ่งการนั่ง พึงถูกปรับด้วย
ธรรม ๓ ประการ คือด้วยปาราชิกบ้าง
ด้วยสังฆาติเสสบ้าง ด้วยปาจิตตีย์บ้าง

เยน วา สาทุชฺชเยยวจสา อุปาสิกา
วเทยฺย, เตน โส ภิกขุ กาเรตพฺโพ;
อํ ฐมฺโม อนนิตฺโต.

(๒) น เหว โข ปน ปฏิจฺจนนํ
อาสนํ โหติ นาลํกมฺมนิยํ, อลฺยจ
โห โหติ มาตุคามํ ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ
โอภาสิตฺตุํ; โย ปน ภิกขุ ตถารูเป
อาสเน มาตุคาเมน สทฺธิ เอโก
เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปยฺย; ตเมनํ
สทฺชเยยวจสา อุปาสิกา ทิสฺวา
ทฺวินนํ ฐมฺมานํ อญฺญตเรน วเทยฺย
สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา,

อีกอย่างหนึ่ง อุบาลิกามีวาจาที่เชื่อได้นั้น
กล่าวด้วยธรรมใด ภิกษุนั้นพึงถูกปรับ
ด้วยธรรมนั้น ธรรมนี้ ชื่อว่าอนิยต.

(๒) อนึ่ง สถานหาเป็นอาสนะ
กำบังไม่เลยทีเดียว หาเป็นที่พอจะทำ
การได้ไม่ แต่พอเป็นที่จะพูดเคาะ
มาตุคามด้วยวาจาชั่วหยาบได้อยู่ และ
ภิกษุใดผู้เดียว สำเร็จการนั่งในที่ลับกับ
ด้วยมาตุคามผู้เดียว ในอาสนะมีรูป
อย่างนั้น อุบาลิกามีวาจาที่เชื่อได้ เห็น
ภิกษุกับมาตุคามนั้นนั้นแล้ว พูดขึ้นด้วย
ธรรม ๒ ประการ อย่างใดอย่างหนึ่ง
คือด้วยสังฆาติเสสก็ดี ด้วยปาจิตติยก็ดี

นิสชชํ ภิกขุ ปฏิจานมาโน ทวินัน
ธมฺมานํ อญฺญตเรน กาเรตพฺโพ
สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา,
เยน วา สํ สทฺธะยฺยวจฺสา อุปาสิกา
วเทยฺย, เตन โส ภิกขุ กาเรตพฺโพ;
อยมปิ ธมฺโม อนิยโต.

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนโต เทว
อนิยตา ธมฺมา.

ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุตา ?

ทฺหติยมปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุตา ?

ภิกษุปฏิบัติญาณซึ่งการนั่ง ฟังถูกปรับด้วย
ธรรม ๒ ประการ คือด้วยสังฆาติเสส
บ้าง ด้วยปาจิตตีย์บ้าง. อีกอย่างหนึ่ง
อุบาสิกามีวาจาที่เชื่อได้นั้น กล่าวด้วย
ธรรมใด ภิกษุนั้นฟังถูกปรับด้วยธรรม
นั้น แม้ธรรมนี้ ก็ชื่อว่าอนิยต.

ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย ธรรมชื่อ
อนิยต ๒ ข้าพเจ้าได้แสดงขึ้นแล้วแล.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลายในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

๑๐๔ อนิยตุทเทโส

ตติยมฺปิ ปุจฉามิ: กจฺจิตถ
ปริสฺสุธา ?

ปริสฺสุธะเตตฺถายสฺมนโต, ตสฺมา
ตุณฺหิ, เอวเมตํ ธารยามิ.

อนิยตุทเทโส นิฏฺฐิโต.

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้ว
ในข้อเหล่านั้นเพราะฉะนั้นจึงนี้ ข้าพเจ้า
ทรงความนี้ไว้ด้วยอาการอย่างนี้.

อนิยตทุทเทส จป.

อิมเ โข ปนายสมฺนโต ตีส
นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา ธมฺมา อุทฺเทสํ
อาคจฺจนฺติ.

(๑) นิฏฺฐิตจิวรสฺมี ภิกฺขุณา
อุพฺผตสฺมี กจิเน, ทสาหปรมํ อติเรก-
จิวรํ ธาเรตพฺพํ, ตํ อติกกฺกามยโต,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๒) นิฏฺฐิตจิวรสฺมี ภิกฺขุณา
อุพฺผตสฺมี กจิเน, เอกเรตฺตมฺปิ เจ
ภิกฺขุ ติจิวเรน วิปฺปวเสยฺย, อณฺเฏตฺร
ภิกฺขุสมฺมตฺติยา, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่อนิสสัคคีย-
ปาจิตติย ๓๐ ลิกขาบทเหล่านี้ แล
ย่อมนำสู่อุทเทส.

(๑) จีวรสำเร็จแล้ว กฐินอันภิกษุ
เดาะเสียแล้ว พึงทรงอดิเรกจีวรได้ ๑๐ วัน
เป็นอย่างยิ่ง ภิกษุให้ล่วงกำหนดนั้นไป
เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒) จีวรสำเร็จแล้ว กฐินอันภิกษุ
เดาะเสียแล้ว ถ้าภิกษุอยู่ปราศจาก
ไตรจีวรแม้สิ้นราตรีหนึ่ง เว้นเสียแต่ภิกษุ
ได้รับสมมติ เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๓) นิฏฺฐจิตจิวรรสฺมี ภิกฺขุณา
 อุพฺภตสฺมี กจิเน, ภิกฺขุโน ปเนว
 อกาลจิวรรํ อุปปชฺเชยฺย, อากงฺขมาเนน
 ภิกฺขุณา ปฏิกฺคเหตพฺพํ, ปฏิกฺคเหตฺวา
 ขิปปเมว กาเรตพฺพํ; โน จสฺส ปาริปุริ,
 มาสปรมนฺเตน ภิกฺขุณา ตํ จิวรรํ
 นิฏฺฐิปิตพฺพํ, อุณฺสส ปาริปุริยา สติยา
 ปจฺจาสาย, ตโต เจ อุตฺตริ นิฏฺฐิเปยฺย
 สติยาปิ ปจฺจาสาย, นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียํ.

(๔) โย ปน ภิกฺขุ อณฺเฑาติกาย
 ภิกฺขุณิยา ปุราณจิวรรํ โธวาทเปยฺย วา
 ราชาทเปยฺย วา อาโกฏฐาทเปยฺย วา,
 นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียํ.

(๓) จีวรสำเร็จแล้ว กฐินอันภิกษุ
เดาะเสียแล้ว อกาลจีวรเกิดขึ้นแก่ภิกษุ
ภิกษุหวังอยู่ ก็พึงรับได้ ครั้นรับแล้วพึงรีบ
ให้ทำ ถ้าผ้านั้นมีไม่บริบูรณ์ เมื่อความ
หวังว่าจะได้มีอยู่ ภิกษุนั้นพึงเก็บจีวรนั้น
ไว้ได้เดือนหนึ่งเป็นอย่างยิ่ง เพื่อจีวร
ที่ยังบกพร่องจะได้บริบูรณ์ ถ้าเธอเก็บ
ไว้นานกว่ากำหนดนั้น แม้ความหวังว่า
จะได้ มีอยู่ ก็เป็นนิสัคคิยปาจิตตีย์.

(๔) อนึ่ง ภิกษุใด ยังภิกษุณีผู้มีไช้
ญาติ ให้ชักรัถี ให้ย้อมกัถี ให้ทุบกัถี
ซึ่งจีวรเก่า เป็นนิสัคคิยปาจิตตีย์.

(๕) โย ปน ภิกฺขุ อญฺเฌาติกาย
ภิกฺขุณิยา หตฺถโต จีวรํ ปฏิกุคฺคณฺเหยฺย
อญฺเฌตฺร ปาริวฏฺฐกา, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

(๖) โย ปน ภิกฺขุ อญฺเฌาตกํ
คหปตี วา คหปตานี วา จีวรํ
วิญฺญาเปยฺย อญฺเฌตฺร สมยา,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ. ตตฺถายํ สมโย:
อจฺฉินฺนจีวโร วา โหติ ภิกฺขุ นฏฺฐจีวโร
วา, อयํ ตตฺถ สมโย.

(๗) ตณฺเฑ อญฺเฌาตโก คหปติ วา
คหปตานี วา พหุหิ จีวเรหิ อภิหฏฺฐม-

(๕) อนึ่ง ภิกษุใด รับจีวรจากมือ ภิกษุณี ผู้มิใช่ญาติ เว้นไว้แต่ของ แลกเปลี่ยน เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๖) อนึ่ง ภิกษุใด ขอจีวรต่อ พ่อเจ้าเรือนก็ดี ต่อแม่เจ้าเรือนก็ดี ผู้มิใช่ญาติ นอกจากสมัย เป็นนิสสัคคีย ปาจิตติย. สมัยในคำนี้ดังนี้ คือภิกษุ เป็นผู้มีจีวรถูกชิงเอาไปก็ดี มีจีวรฉิบหาย ก็ดี นี่สมัยในคำนั้น.

(๗) พ่อเจ้าเรือนก็ดี แม่เจ้าเรือน ก็ดี ผู้มิใช่ญาติ ปวารณาต่อภิกษุด้วยจีวร เป็นอันมาก เพื่อนำไปตามใจ ภิกษุนั้น

ปาวเรยฺย, สนฺตรุตฺตรปรมนฺเตน ภิกฺขุณา
ตโต จีวรํ สาทิตพฺพํ, ตโต เจ อุตฺตริ
สาทียะยฺย, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๘) ภิกฺขุํ ปเนว อุทฺทิสฺส
อณฺเฏตกสฺส คหปติสฺส วา
คหปตานียา วา จีวรเจตาปนํ อุปภฺชณฺ์
โหติ อิมินา จีวรเจตาปนเนน จีวรํ
เจตาเปตฺวา อิตถนฺนามํ ภิกฺขุํ จีวเรน
อจฺฉาเทสฺสามีติ, ตตฺร เจ โส ภิกฺขุ
ปฺพุเพ อุปปวารีโต อุปสงฺกมิตฺวา
จีวเร วิกปฺปี อาปชฺเชยฺย สาธุ วต มํ
อายสฺมา อิมินา จีวรเจตาปนเนน เอวรูปํ

พึงยินดีจีวร มีอุตตราสงค์ (จีวร) กับอันตราสก (สบง) เป็นอย่างมาก จากจีวรเหล่านั้น. ถ้ายินดียิ่งกว่านั้น เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๘) อนึ่ง มีพ่อเจ้าเรือนก็ดี แม่เจ้าเรือนก็ดี ผู้มิใช่ญาติ ตระเตรียมทรัพย์ สำหรับจ่ายจีวรเฉพาะภิกษุไว้ว่า "เราจักจ่ายจีวรด้วยทรัพย์สำหรับจ่ายจีวรนี้ และยังภิกษุชื่อนี้ให้ครองจีวร" ถ้าภิกษุนั้น เขาไม่ได้ปวารณาไว้ก่อน เข้าไปหาแล้ว ถึงการกำหนดในจีวรในสำนักของเขาว่า "ดีละ ท่านจงจ่ายจีวรเช่นนั้น

วา เอวรूपิ วา จีวรํ เจตาเปตฺวา
 อจฺฉาเทหิตี กฺลฺยาณกมฺยตํ อฺปาทาย
 นิสสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๙) ภิกฺขุํ ปเนว อฺทฺทิสฺส อฺภินฺนํ
 อญฺญาตกานํ คหปตฺtinํ วา คหปตานินํ
 วา ปจฺเจกจีวรเจตาปนา อฺปกฺขณฺนา
 โหนฺติ อิเมหิ มยํ ปจฺเจกจีวรเจตาปเนหิ
 ปจฺเจกจีวรานิ เจตาเปตฺวา อิตฺถนฺนามํ
 ภิกฺขุํ จีวเรหิ อจฺฉาเทสฺสามาติ, ตตฺร
 เจ โส ภิกฺขุ ปุพฺเพ อปฺปวาริโต
 อฺปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปิ อาปชฺเชยฺย
 สาธุ วต มํ อายสฺมนฺโต อิเมหิ

เช่นนี้ ด้วยทรัพย์สำหรับจ่ายจิวร แล้ว
ให้อาตมภาพครองเถิด" ถือเอาความ
เป็นผู้ไคร่จิวรดี. เป็นนิสสัยคดียาจิตตีย์.

(๙) อนึ่ง มีพ่อเจ้าเรือนก็ดี แม่เจ้า
เรือนก็ดี ผู้มีไข้ญาติ ๒ คน ตระเตรียม
ทรัพย์สำหรับจ่ายจิวรเฉพาะผืนๆไว้
เฉพาะภิกษุว่า "เราทั้งหลายจักจ่ายจิวร
เฉพาะผืนๆ ด้วยทรัพย์สำหรับจ่ายจิวร
เฉพาะผืนๆ นี้แล้ว ยังภิกษุชื่อนี้ให้ครอง
จิวรหลายผืนด้วยกัน" ถ้าภิกษุนั้น
เขาไม่ได้พิจารณาไว้ก่อน เข้าไปหาแล้ว
ถึงการกำหนดในจิวรในสำนักของเขาว่า

ปจฺเจกจีวรเจตาปเนหิ เอวรूपํ วา
เอวรूपํ วา จีวรํ เจตาเปตฺวา อจฺฉาเทถ
อุโฆว สนฺตา เอเกนาติ กลฺยาณกมฺยุตํ
อุปาทาย, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๑๐) ภิกฺขุํ ปเนว อุทฺทิสฺส ราชา
วา ราชโกโค วา พุราหฺมโณ วา
คหปติโก วา พุเตน จีวรเจตาปนํ
ปหิณฺเอย "อิมินา จีวรเจตาปเนน จีวรํ
เจตาเปตฺวา อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ จีวเรน
อจฺฉาเทหิตฺติ; โส เจ พุโต ตํ ภิกฺขุํ
อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทฺเขย "อิทํ โข
ภนฺเต อายสฺมนตํ อุทฺทิสฺส จีวรเจตาปนํ

"ดีละ ขอท่านทั้งหลายจ่ายจิวรเช่นนั้น
เช่นนี้ ด้วยทรัพย์สำหรับจ่ายจิวรเฉพาะ
ผืนๆ แล้ว ทั้ง ๒ คนรวมกัน แล้วยัง
อาตมภาพให้ครองจิวรเถิด" ถือเอาความ
เป็นผู้ใคร่จิวรดี, เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๑๐) อนึ่ง พระราชาก็ดี ราช-
อมาตย์ก็ดี พราหมณ์ก็ดี คหบดีก็ดี
ส่งทรัพย์สำหรับจับจ่ายจิวรไปด้วยทูต
เฉพาะภิกษุว่า "เจ้าจงจ่ายจิวรด้วยทรัพย์
สำหรับจ่ายจิวรนี้แล้ว ยังภิกษุชื่อนี้ให้
ครองจิวร" ถ้าทูตนั้นเข้าไปหาภิกษุนั้น
กล่าวอย่างนี้ว่า "ทรัพย์สำหรับจ่ายจิวรนี้

อาภตํ, ปฏิคฺคณฺหาตุ อายสฺมา
 จีวรเจตาปนฺนติ, เตน ภิกฺขุณา โส ทูโต
 เอวมสฺส วจนีโย "น โข มยํ อาวุโส
 จีวรเจตาปนํ ปฏิคฺคณฺหาต, จีวรญฺจ
 โข มยํ ปฏิคฺคณฺหาต กาเลน กปฺปิยนฺติ;
 โส เจ ทูโต ตํ ภิกฺขุํ เอวํ วทေยฺย
 "อตฺถิ ปนายสฺมโต โกจิ เวยฺยาวจฺจกโรติ,
 จีวรตฺถิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา
 เวยฺยาวจฺจกโร นิตฺทิสิตพฺโพ อารามิโก
 วา อุปาสโก วา เอโส โข อาวุโส
 ภิกฺขุณํ เวยฺยาวจฺจกโรติ: โส เจ ทูโต
 ตํ เวยฺยาวจฺจกรํ สณฺญาเปตฺวา ตํ ภิกฺขุํ

นำมาเฉพาะท่าน ขอท่านจงรับทรัพย์
สำหรับจ่ายจีวรนั้น" ภิกษุนั้นฟังกล่าว
ต่อทูตนั้นอย่างนี้ว่า "พวกเราหาได้รับ
ทรัพย์สำหรับจ่ายจีวรไม่ พวกเรารับแต่
จีวรอันเป็นของควรโดยกาล" ถ้าทูตนั้น
กล่าวต่อภิกษุนั้นอย่างนี้ว่า "ก็ใครๆ
ผู้เป็นไวยาวัจกรของท่านมีอยู่หรือ?"
ภิกษุต้องการจีวรพึงแสดงชนผู้ทำการ
ในอาราม หรืออุบาสกให้เป็นไวยาวัจกร
ด้วยคำว่า "คนนั้นแลเป็นไวยาวัจกรของ
ภิกษุทั้งหลาย" ถ้าทูตนั้นสั่งไวยาวัจกร
นั้นให้เข้าใจแล้ว เข้าไปหาภิกษุนั้น

อุปสงกมิตฺวา เอวํ วทฺเขยฺย "ยํ โข
 ภาณฺเต อายสฺมา เวยฺยาวจฺจกรํ นินฺทิตฺติ,
 สณฺณตฺโต โส มยา; อุปสงกมตฺ
 อายสฺมา กาเลน จีวเรน ตํ
 อจฺฉาเทสฺสตีติ, จีวรตฺถิเกน ภิกฺขเว
 ภิกฺขุณา เวยฺยาวจฺจกรํ อุปสงกมิตฺวา
 ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ โจเทตพฺโพ สาเรตพฺโพ
 อตฺถิ เม อาวุโส จีวเรนาติ;
 ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ โจทยมาโน สารยมาโน
 ตํ จีวรํ อภินิปฺผาเทยฺย, อิจฺเจตํ กุสลํ;
 โน เจ อภินิปฺผาเทยฺย, จตฺกฺขตฺตํ
 ปณฺจกฺขตฺตํ ฉกฺขตฺตํ ตฺวํ ตฺวํ ฐิตํ
 อุกฺกมิตฺวา จาตพฺพํ; จตฺกฺขตฺตํ ปณฺจกฺขตฺตํ

กล่าวอย่างนี้ว่า "คนที่ท่านแสดงเป็น
ไวยาวัจกรนั้น ข้าพเจ้าสั่งให้เข้าใจแล้ว
ท่านจงเข้าไปหา เขาก็ให้ท่านครองจีวร
ตามกาล" ภิกษุผู้ต้องการจีวร เข้าไปหา
ไวยาวัจกรแล้ว พึงทวง พึงเตือน ๒-๓
ครั้งว่า "อาตมภาพต้องการจีวร" ภิกษุ
ทวงอยู่ เตือนอยู่ ๒-๓ ครั้ง ยังไวยาวัจกร
นั้นให้จัดจีวรสำเร็จได้. การให้สำเร็จได้
ด้วยอย่างนี้ นั่นเป็นการดี ถ้าให้สำเร็จ
ไม่ได้ พึงเข้าไปยืนนั่งต่อหน้า ๔ ครั้ง
๕ ครั้ง ๖ ครั้ง เป็นอย่างมาก เธอ ยืนนั่ง
ต่อหน้า ๔ ครั้ง ๕ ครั้ง ๖ ครั้ง เป็น
อย่างมาก ยังไวยาวัจกรนั้นให้จัดจีวร

จกฺขตฺตฺปรมํ ตฺถหิฏฺโธ อุกฺกิสฺส
 ติฏฺฐมาโน ตํ จีวรํ อภินิปฺผาเทยฺย,
 อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ อภินิปฺผาเทยฺย,
 ตโต เจ อุตฺตริ วายมมาโน ตํ จีวรํ
 อภินิปฺผาเทยฺย, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ; โน
 เจ อภินิปฺผาเทยฺย, ยตสฺส จีวรเจตาปนํ
 อาภตํ, ตตฺถ สามํ วา คนฺตพฺพํ,
 ทฺวโต วา ปาเหตพฺโพ, ยํ โข ตุมฺहे
 อายสฺมนโต ภิกฺขุ อุกฺกิสฺส จีวรเจตาปนํ
 ปหิณฺตถ, น ตนฺตสฺส ภิกฺขุโน กิณฺจ
 อตฺถํ อนุโมติ, ยฺยชฺชนฺตายสฺมนโต สกํ,
 มา โว สกํ วินสฺสีติ: อयํ ตตฺถ สามิจิ.

จีวรวคฺโค ปจฺโม.

สำเร็จได้. การให้สำเร็จได้ด้วยอย่างนี้
นั้นเป็นการดี ถ้าให้สำเร็จไม่ได้ ถ้าเธอ
พยายามให้ยิ่งกว่านั้น ยังจิวรนั้นให้
สำเร็จ เป็นนิสสัคคียปาจิตติย. ถ้าให้
สำเร็จไม่ได้ พึงไปเองก็ได้ ส่งทูตไปก็ได้
ในสำนักที่ส่งทรัพย์สำหรับจ่ายจิวรมา
เพื่อเธอ บอกว่า "ท่านส่งทรัพย์สำหรับ
จ่ายจิวรไปเฉพาะภิกษุใด ทรัพย์นั้น
หาสำเร็จประโยชน์น้อยหนึ่งแก่ภิกษุนั้นไม่
ท่านจงทวงเอาคืนทรัพย์ของท่าน ทรัพย์
ของท่านอย่าได้ฉิบหายเสียเลย. นี่เป็น
สามิจิกรรม (ประพฤติชอบ) ในเรื่องนั้น.

จิวรวรรคที่ ๑ (จบ).

(๑๑) โย ปน ภิกขุ โกสียมิสฺสกัง
สนฺถตํ การาเปยฺย, นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียํ.

(๑๒) โย ปน ภิกขุ สุทฺธกาฬ-
กานํ เอฬกโลมานํ สนฺถตํ การาเปยฺย,
นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียํ.

(๑๓) นวมฺปน ภิกขุณา สนฺถตํ
การยมาเนน เทว ภาคา สุทฺธกาฬกานํ
เอฬกโลมานํ อาทาตพฺพา, ตตฺติยํ
โอทาตานํ, จตุตฺถํ โคจริยานํ; อนาธา
เจ ภิกขุ เทว ภาเค สุทฺธกาฬกานํ

(๑๑)อนึ่ง ภิกษุใด ให้ทำสันถัต
เจือด้วยไหม, เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๑๒)อนึ่ง ภิกษุใด ให้ทำสันถัต
แท่งขนเจียมดำล้วน, เป็นนิสสัคคีย-
ปาจิตติย.

(๑๓)อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำสันถัต
ใหม่ พึงถือเอาขนเจียมดำล้วน ๒ ส่วน
ขนเจียมขาวเป็นส่วนที่ ๓, ขนเจียมแดง
เป็นส่วนที่ ๔, ถ้าภิกษุไม่ถือเอาขนเจียม
ดำล้วน ๒ ส่วน ขนเจียมขาวเป็นส่วน

เอฬกโลมานํ ตติยํ โอทาทานํ จตุตถํ
โคจเรียนํ นวํ สนฺถตํ การาเปยฺย,
นิสสัคคิยํ ปาจิตติยํ.

(๑๔) นวมฺปน ภิกฺขุณา สนฺถตํ
การาเปตฺวา จพฺพสฺसानิ ธาเรตพฺพํ.
โอเรน เจ จนนํ วสฺसानํ ตํ สนฺถตํ
วิสสชฺเชตฺวา वा อวิสสชฺเชตฺวา वा
อญฺญํ นวํ สนฺถตํ การาเปยฺย อญฺญตร
ภิกฺขุสมฺมตฺติยา, นิสสัคคิยํ ปาจิตติยํ.

ที่ ๓ ขนเจียมแดงเป็นส่วนที่ ๔ ให้ทำ
สันถัตใหม่, เป็นนิสสัยคิยาปาจิตติย.

(๑๔) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำสันถัตใหม่
แล้ว พึงทรงไว้ให้ได้ ๖ ฝน, ถ้าหย่อน
กว่า ๖ ฝน เธอสละเสียแล้วก็ดี ยังไม่
สละแล้วก็ดี ซึ่งสันถัตนั้น ให้ทำสันถัต
อื่นใหม่ เว้นไว้แต่ภิกษุได้สมมติ, เป็น
นิสสัยคิยาปาจิตติย.

(๑๕) นิสีทนสนฺถตมฺปน ภิกฺขุณา
การยมาเนน ปุราณสนฺถตสฺส
สามนฺตา สุกตวิทตฺติ อาทาตพฺพา
ทพฺพณฺณกรณาย, อนาธา เจ ภิกฺขุ
ปุราณสนฺถตสฺส สามนฺตา สุกตวิทตฺติ
นํ นิสีทนสนฺถตํ การายเยย, นิสสัคคิยํ
ปาจิตติยํ.

(๑๖) ภิกฺขุโน ปเนว อทฺธานมคฺค-
ปฏฺธิปนฺนสฺส เอภกโลมานิ อูปฺปชฺเชยฺยํ,
อากงฺขมาเนน ภิกฺขุณา ปฏฺฐิคฺคเหตุพฺพานิ,
ปฏฺฐิคฺคเหตุวา ติโยชนปรมํ สหตฺถา
หาเรตพฺพานิ, อสนฺเต หารเก, ตโต

(๑๕) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำสันถัตสำหรับนั่ง พึงถือเอาคิบสุคตโดยรอบแห่งสันถัตเก่า เพื่อทำให้เสียสั, ถ้าภิกษุไม่ถือเอาคิบสุคตโดยรอบแห่งสันถัตเก่า ให้ทำสันถัตสำหรับนั่งใหม่ เป็นนิสสัยคิยาปาจิตติย.

(๑๖) อนึ่ง ขนเจียมเกิดขึ้นแก่ภิกษุผู้เดินทางไกล ภิกษุต้องการพึงรับได้, ครั้นรับแล้ว เมื่อคนถือไม่มี พึงถือไปด้วยมือของตนเอง ตลอดระยะทาง ๓ โยชน์เป็นอย่างมาก ถ้าเธอถือเอาไปถึง

เจ อุตฺตริ หเรยฺย, อสนฺเตปิ หารเก,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๑๗) โย ปน ภิกฺขุ อณฺเฑาติกาย
ภิกฺขุณิยา เอฬกโลมานิ โธวาเปยฺย
วา รชาเปยฺย วา วิชฺฌาเปยฺย วา,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๑๘) โย ปน ภิกฺขุ ชาตฺรุปรชตํ
อฺคุคฺคณฺเหยฺย วา อฺคุคฺคณฺหาเปยฺย วา
อฺปนิกฺขิตฺตํ วา สาทิเยยฺย, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

(๑๙) โย ปน ภิกฺขุ นานปฺปการกํ
รฺูปยสฺสโวรารํ สฺมาปชฺเชยฺย, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

กว่านั้น แม้นคนถือไม่มี, เป็นนิสสัคคีย-
ปาจิตติย.

(๑๗) อนึ่ง ภิกษุใดยังภิกษุณีผู้มีใช้—
ญาติ ให้ชกก็ดี ให้ย้อมก็ดี ให้สาบก็ดี
ซึ่งชนเจียม, เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๑๘) อนึ่ง ภิกษุใด รับก็ดี ให้รับก็ดี
ซึ่งทองเงิน หรือยินดีทองเงิน อันเขา
เก็บไว้ให้ก็ดี, เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๑๙) อนึ่ง ภิกษุใด ถึงความแลก
เปลี่ยนด้วยรูปยะ มีประการต่างๆ
เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒๐) โย ปน ภิกฺขุ นานปฺปการกํ
กยวิกุกยํ สฺมาปชฺเชยฺย, นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

โกสิยวคฺโค ทฺติโย.

(๒๑) ทสฺสาหปรมํ อติเรกปตฺโต
ธฺาเรตพฺโพ, ตํ อติฏฺกามยโต,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๒๒) โย ปน ภิกฺขุ อุณฺปนญฺจ-
พนฺธเนน ปตฺเตน อญฺญํ นวํ ปตฺตํ
เจตาเปยฺย, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๒๐)อนึ่ง ภิกษุใด ถึงการซื้อ และการขาย มีประการต่างๆ, เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

โกสียวรรคที่ ๒ (จบ).

(๒๑)ภิกษุพึงทรงอธิเรกบาตร ไว้ได้ ๑๐ วันเป็นอย่างยิ่ง ภิกษุให้ล่วง กำหนดนั้นไป เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒๒)อนึ่ง ภิกษุใด มีบาตรมีแผล หย่อน ๕ ให้จ่ายบาตรอื่นใหม่ เป็นนิสสัคคียปาจิตติย. ภิกษุนั้น

เตน ภิกขุณา โส ปตฺโต ภิกขุปริสาย
 นิสฺสชฺชิตพฺโพ; โย จ ตสฺสา ภิกขุ-
 ปริสาย ปตฺตปริยนฺโต, โส จ ตสฺส
 ภิกขุโน ปทาตพฺโพ อยนฺเต ภิกขุ
 ปตฺโต, ยาว เกทนาย ธาเรตพฺโพติ;
 อयํ ตตฺถ สามีจิ.

(๒๓) ยานิ โข ปน ตานิ คิลานานํ
 ภิกขุณํ ปฏิสายนียานิ เกสชฺชานิ,
 เสยฺยถิหํ: สปปิ นวนีตํ เตลํ มธฺ ฌาณิตํ,
 ตานิ ปฏิกุคฺคเหตฺวา สตฺตาหปรมํ
 สन्नุณฺธิการกํ ปริภุญฺชิตพฺพานิ, ตํ
 อติกกามยโต นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

พึงสละบาตรนั้นในภิกษุบริษัท,
บาตรใบสุดท้ายแห่งภิกษุบริษัทนั้น
พึงมอบให้แก่ภิกษุนั้น ด้วยสั่งว่า
"นี่บาตรของท่านพึงทรงไว้ (ใช้)
จนกว่าจะแตก" นี่เป็นสามมีจิกรรม
(การขอบ) ในเรื่องนั้น.

(๒๓) อนึ่ง มีเภสัชอันควรลิ้มของ
ภิกษุผู้อาพาธ คือ เนยใส เนยข้น น้ำมัน
น้ำผึ้ง น้ำอ้อย, ภิกษุรับ (ประเคน) ของ
นั้นแล้ว พึงเก็บไว้ฉันได้ ๗ วัน เป็น
อย่างยิ่ง ภิกษุให้ล่วงกำหนดนั้นไป
เป็นนิสสัยคิยาปาจิตติย.

(๒๔) มาโส เสโส คิมุหานนฺติ
ภิกฺขุณา วสฺสิกฺสาภิกฺจิวํ ปริเยสิตพฺพํ,
อหฺมมาโส เสโส คิมุหานนฺติ กตฺวา
นิวาเสตพฺพํ; โอรณ เจ มาโส เสโส
คิมุหานนฺติ วสฺสิกฺสาภิกฺจิวํ ปริเยเสยฺย.
โอรณหฺมมาโส เสโส คิมุหานนฺติ
กตฺวา นิวาเสยฺย; นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียํ.

(๒๕) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
สามํ จิวํ ทตฺวา กุปฺปีโต อนตฺตมโน
อจฺฉินฺทเทยฺย วา อจฺฉินฺทาเปยฺย วา,
นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียํ.

(๒๔) ภิกษุ (รู้) ว่าฤดูร้อนยังเหลืออีก ๑ เดือน พึงแสวงหาจีวรคือผ้าอาบน้ำฝนได้ (รู้) ว่าฤดูร้อนยังเหลืออีกถึงเดือน พึงทำนุ่ได้ ถ้าเธอ (รู้) ว่าฤดูร้อนเหลือเกินกว่า ๑ เดือน แสวงหาจีวรคือผ้าอาบน้ำฝน (รู้) ว่าฤดูร้อนเหลือเกินกว่าถึงเดือน ภิกษุทำนุ่ เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒๕) อนึ่ง ภิกษุใด ให้จีวรแก่ภิกษุเองแล้ว โกรธ น้อยใจชิงเอามาก็ดี ให้ชิงเอามาก็ดี เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒๖) โย ปน ภิกขุ สามัง สุตตัม
วิญญาเปตฺวา ตนฺตฺวาเยหิ จีวรํ
วายาเปยฺย, นิสสัคคิยํ ปาจิตติยํ.

(๒๗) ภิกขุํ ปนฺนํ อุทฺทิสฺส
อณฺเฏทโก คหปติ วา คหปตานี วา
ตนฺตฺวาเยหิ จีวรํ วายาเปยฺย, ตตฺตร เจ
โส ภิกขุ ปุพฺเพ อปฺปวาริโต ตนฺตฺวาเย
อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺเชยฺย
"อิทํ โข อาวุโส จีวรํ มํ อุทฺทิสฺส
วียติ, อายตณฺจ กโรถ, วิตุตตณฺจ
อปฺปิตณฺจ สุวิตณฺจ สุปฺวายิตณฺจ
สุวิเลกฺขิตณฺจ สุวิตจฺจิตตณฺจ กโรถ;

(๒๖) อนึ่ง ภิกษุใด ขอตัวยมาเอง
แล้วยังช่างหูกให้ทอจีวร เป็นนิสสัคคีย
ปาจิตติย.

(๒๗) อนึ่ง พ่อเจ้าเรือนก็ดี แม่เจ้า
เรือนก็ดี ผู้มิใช่ญาติ ล้างช่างหูกให้ทอ
จีวรเฉพาะภิกษุ ถ้าภิกษุนั้น
เขาไม่ได้พิจารณาไว้ก่อน เข้าไปหา
ช่างหูกแล้วถึงความกำหนดในจีวร
ในสำนักของเขานั้นว่า จีวรผืนนี้ทอ
เจาะจงอาตมา ขอท่านจงทำให้ยาว
ให้กว้าง ให้แน่น ให้เป็นของซึ่งดี
ให้เป็นของที่ทอดี ให้เป็นของที่สานดี

อปฺเปว นาม มยฺมปิ อายสฺมนฺตานํ
 กิณฺจิมตฺตํ อนุปทฺทฺเชยฺยามาติ, เหวณฺจ
 โส ภิกฺขุ วตฺวา กิณฺจิมตฺตํ อนุปทฺทฺเชยฺย
 อนฺตมฺโส ปิณฺทปาตมตฺตมฺปิ, นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ.

(๒๘) ทสฺสหานาคตํ กตฺติกเตมาสี-
 ปุณฺณมํ, ภิกฺขุโน ปเนว อจฺเจกจีวรํ
 อุปฺปชฺเชยฺย, อจฺเจกํ มณฺณมาเนน
 ภิกฺขุณา ปฏฺฐิคุคฺคเหตุพฺพํ. ปฏฺฐิคุคฺคเหตุวา
 ยาว จีวรกาลสมยํ นิภฺชิปีตพฺพํ,
 ตโต เจ อุตฺตริ นิภฺชิเปยฺย, นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ.

ให้เป็นของที่กรีดดี แม่เฒ่า อาตมภาพ
จะให้ของเล็กน้อยเป็นรางวัลแก่ท่าน
ครั้นกล่าวอย่างนี้แล้ว ภิกษุ นั้นให้ของ
เล็กน้อยเป็นรางวัล โดยที่สุด แม่ลัก
ว่าบิณฑบาตเป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒๘) วันปฐมมีที่ครบ ๓ เดือน
แห่งเดือนกัตติกา (เดือน ๑๑) ยังไม่มา
อีก ๑๐ วัน อัจเจกจีวรเกิดขึ้นแก่ภิกษุ
ภิกษุรู้ว่าเป็นอัจเจกจีวร พึงรับไว้ได้
ครั้นรับไว้แล้ว พึงเก็บไว้ได้จนตลอด
สมัยที่เป็นจีวรกาล ถ้าเธอเก็บไว้ยิ่ง
กว่านั้น เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

(๒๙) อุปวสฺสํ โข ปน
 กตฺติกปฺปณฺณมํ, ยานิ โข ปน
 ตานิ อารญฺญกานิ เสนาสนานิ
 สาสงฺกสมฺมตานิ สปปฏิกฺขยานิ,
 ตถารูเปสฺส ภิกฺขุ เสนาสเนสฺส วิหรนฺโต
 อากงฺขมาโน ติณฺณํ จีวรํ อณฺณตรํ
 จีวรํ อนฺตรมฺหเร นิภฺชิเปยฺย. สียา จ
 ตสฺส ภิกฺขุโน โกจิเทว ปจฺจโย เตน
 จีวเรน วิปฺปวาสาย, ฌารตฺตปรมนฺเตน
 ภิกฺขุณา เตน จีวเรน วิปฺปวสิตพฺพํ,
 ตโต เจ อุตฺตริ วิปฺปวเสยฺย อณฺณตร
 ภิกฺขุสมฺมตฺติยา, นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

(๒๙) อนึ่ง วันปุรณมีแห่งเดือน
กัตติกาที่สุดแห่งฤดูฝน ภิกษุอยู่ใน
เสนาสนะป่าที่รู้ว่าเป็นที่มีอันตราย มีภัย
เฉพาหน้า ปรารธนาอยู่ พึงเก็บจีวร ๓
ผืนๆ ใดผืนหนึ่ง ไว้ในละแวกบ้านได้ และ
ปัจจัยอะไรๆ เพื่อจะอยู่ปราศจากจีวรนั้น
จะพึงมีแก่ภิกษุ ภิกษุนั้นพึงอยู่ปราศจาก
จีวรนั้นได้ ๖ คัน เป็นอย่างยิ่ง, ถ้าเธอ
อยู่ปราศยิ่งกว่านั้น เว้นไว้แต่ภิกษุได้
สมมติ เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

๑๔๔ นิสฺสคฺคิยปาจิตฺติยา

(๓๐) โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิกํ
ลาภํ ปริณตํ อตฺตโน ปริณาเมยฺย,
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ปตฺตวคฺโต ตติโย.

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต ตีส
นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา ฌมฺมา.

ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุธา ?

หุตฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุธา ?

(๓๐) อนึ่ง ภิกษุใด รู้อยู่ น้อมลามก
ที่เขาน้อมไว้เป็นของจะถวายเป็นสงฆ์
มาเพื่อตน เป็นนิสสัคคียปาจิตติย.

ปัตตวรรคที่ ๓ (จบ).

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่อนิสสัคคีย-
ปาจิตติย ๓๐ ลิกขาบท ข้าพเจ้า
แสดงขึ้นแล้วแล.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลายในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

๑๔๖ นิสฺสคฺคิยาปาจิตฺติยา

ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ปริสฺสุทฺธเตตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา
ตุณฺหิ, เอวเมตํ ธารยามิ.

นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา ธมฺมา นิฏฺฐิตา.

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วใน
ข้อเหล่านั้น เพราะฉะนั้น จึงนั่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอาการ
อย่างนี้.

ธรรมทั้งหลายชื่อนิสสัยคดียปาจิตติย

จบ.

อิมะ โข ปณายสฺมนุโต เทวนวุติ
ปาจิตติยา ธมฺมา อุกฺกเทสํ อากัจจนฺติ.

(๑) สมฺปชานมฺสวาทะ ปาจิตติยํ.

(๒) โอมสวาทะ ปาจิตติยํ.

(๓) ภิกฺขุเปสฺสญฺญะ ปาจิตติยํ.

(๔) โย ปน ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺนํ
ปทิสสํ ธมฺมํ วาเจยฺย, ปาจิตติยํ.

(๕) โย ปน ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน
อุตฺตริทฺทวิรตฺตติรตฺตํ สหเสยฺยํ กปฺเปยฺย,
ปาจิตติยํ.

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่อปาจิตติย
๙๒ เหล่านี้แล ย่อมมาสู่อุทเทส.

(๑) เป็นปาจิตติย ในเพราะกล่าว
เท็จทั้งที่รู้อยู่.

(๒) เป็นปาจิตติย ในเพราะดำ
ด้วยคำหยาบ

(๓) เป็นปาจิตติย ในเพราะพูด
ส่อเสียดภิกษุ.

(๔) อนึ่ง ภิกษุใด ยังอนุปสัมบัน
ให้กล่าวธรรมโดยบท เป็นปาจิตติย.

(๕) อนึ่ง ภิกษุใด สำเร็จการนอน
ร่วมกับอนุปสัมบันเกินกว่า ๒-๓ คืน
เป็นปาจิตติย.

(๖) โย ปน ภิกขุ มาตุคามเณ
สหเสยฺยํ กปฺเปยฺย, ปาจิตติยํ.

(๗) โย ปน ภิกขุ มาตุคามสฺส
อุตฺตริณฺปิปลฺลวจาจาหิ ธมฺมํ เทเสยฺย
อณฺเฏตฺร วิณฺณนา ปุริสวิกฺคเณ,
ปาจิตติยํ.

(๘) โย ปน ภิกขุ อนุปสมฺปนฺนสฺส
อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อาโรเจยฺย, ภูตสฺมี
ปาจิตติยํ.

(๙) โย ปน ภิกขุ ภิกขุสฺส ทฏฺฐจฺจุลฺลํ
อาปตฺตี อนุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจยฺย
อณฺเฏตฺร ภิกขุสมฺมตฺติยา, ปาจิตติยํ.

(๖) อนึ่ง ภิกษุใด สำเร็จการนอน
ร่วมกับมาตุคาม เป็นปาจิตติย.

(๗) อนึ่ง ภิกษุใด แสดงธรรมแก่
มาตุคามเกินกว่า ๕-๖ คำ เว้นไว้แต่
บุรุษผู้รู้เตยงสา(มีอยู่) เป็นปาจิตติย.

(๘) อนึ่ง ภิกษุใดบอกอุตตริ
มนุษยธรรม (ของตน) แก่อนุปลัมบัน
เป็นปาจิตติย เพราะมีจริง.

(๙) อนึ่ง ภิกษุใด บอกอาบัติ
ชั่วหยาบของภิกษุ แก่อนุปลัมบัน
เว้นไว้แต่ภิกษุได้รับสมมติ เป็น
ปาจิตติย.

(๑๐) โย ปน ภิกขุ ปจวี ขณฺเญย
วา ขณฺเญย วา, ปาจิตฺติยํ.

มุสวาทวคฺโค ปจฺโม.

(๑๑) ภูตคัมปตพฺยตย ปาจิตฺติยํ.

(๑๒) อณฺณวาทเก วิหเสเก
ปาจิตฺติยํ.

(๑๓) อชฺฌมาปนเก ชียฺยนเก
ปาจิตฺติยํ.

(๑๔) โย ปน ภิกขุ สงฺฆิกํ มณฺจํ
วา ปิจํ วา ภิสํ วา โกจจํ วา
อชฺฌโณกาเส สนฺนุถริตฺวา วา

(๑๐) อนึ่ง ภิกษุใด ชุดกัฏฐิ ให้ชุดกัฏฐิ ซึ่งปลูฬิ เป็นปาจิตติย.

มุลาวาทวรรคที่ ๑ (จบ).

(๑๑) เป็นปาจิตติย ในเพราะการพราภฏตคาม.

(๑๒) เป็นปาจิตติย ในเพราะความเป็นผู้กล่าวคำอื่น การทำให้ลำบาก.

(๑๓) เป็นปาจิตติย ในเพราะความเป็นผู้โพนทะนาบ่นว่า.

(๑๔) อนึ่ง ภิกษุใด วางไว้แล้วกัฏฐิ ให้วางไว้แล้วกัฏฐิ ซึ่งเตยงกัฏฐิ ตังกัฏฐิ พุกกัฏฐิ แก้อัฏฐิ อันเป็นของสงฆ์ในที่แจ้ง

สนฺถราเปตฺวา วา, ตํ ปกฺกมฺนฺโต
 เนว อุทฺธเรยฺย น อุทฺธราเปยฺย
 อนาปุจฺฉํ วา คจฺเจยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๑๕) โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆิกเก
 วิหารเ เสยฺยํ สนฺถริตฺวา วา
 สนฺถราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว
 อุทฺธเรยฺย น อุทฺธราเปยฺย อนาปุจฺฉํ
 วา คจฺเจยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๑๖) โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆิกเก วิหารเ
 ชานํ ปุพฺพูปคตํ ภิกฺขุํ อนุปชชฺช เสยฺยํ
 กปฺเปยฺย ยสฺส สมฺพาโธ ภวิสฺสติ,

เมื่อหลีกไป ไม่เก็บกิติ ไม่ให้เก็บกิติ
ซึ่งเสนาสนะที่วางไว้นั้น หรือไม่บอกสั่ง
ไปเสีย เป็นปาจิตติย.

(๑๕) อนึ่ง ภิกษุใด ปุแล้วกิติ
ให้ปุแล้วกิติ ซึ่งที่นอน ในวิหารอันเป็นของ
สงฆ์ เมื่อหลีกไป ไม่เก็บกิติ ไม่ให้เก็บกิติ
ซึ่งที่นอนอันปุไว้นั้น หรือไม่บอกมอบ
หมายไปเสีย เป็นปาจิตติย.

(๑๖) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ สำเร็จ
การนอน เข้าไปเบียดภิกษุผู้เข้าไปก่อน
ในวิหารอันเป็นของสงฆ์ ด้วยหมายว่า
ความคับแคบจักมีแก่ผู้ใด ผู้นั้นจะหลีก

โล ปกภูมิสุตติ เอตเทว ปจฺจํ กริตฺวา
อนณํ, ปาจิตติยํ.

(๑๗)โย ปน ภิกขุ ภิกขุ
กุปิโต อนตฺตมโน สงฺฆิกา วิหารา
นิกฺกทฺตเมยฺย วา นิกฺกทฺตมาเปยฺย วา,
ปาจิตติยํ.

(๑๘) โย ปน ภิกขุ สงฺฆิเก วิหาเร
อุปริเวหาสกุณฺฐิยา อาหจฺจปาทกั
มณฺจํ วา ปิํจํ วา อภินิสฺสึเตยฺย วา
อภินิพฺพชฺเชยฺย วา, ปาจิตตียํ.

(๑๙) มหาลลคมฺปน ภิกขุณา
 วิหารํ การยมาเนน ยาว ทวารโกศา

ไปเอง ทำความหมายอย่างนี้เท่านั้นให้
เป็นปัจจัย หาใช่ออย่างอื่นไม่ เป็นปาจิตติย.

(๑๗) อนึ่ง ภิกษุใด โกรธขัดใจ
จุดคร่ำก็ดี ให้จุดคร่ำก็ดี ซึ่งภิกษุจาก
วิหารอันเป็นของสงฆ์ เป็นปาจิตติย.

(๑๘) อนึ่ง ภิกษุใดนั่งทับก็ดี
นอนทับก็ดี ซึ่งเตี้ยก็ดี ซึ่งต้งก็ดี
อันมีเท้าเสียบบนร้าน ในวิหารอัน
เป็นของสงฆ์ เป็นปาจิตติย.

(๑๙) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำซึ่งวิหาร
ใหญ่ จะวางเช็ดหน้าตั้งแต่กรอบประตู
จะบริกรรมช่องหน้าต่าง พึงยืนในที่

อบุคคลภูจนาย อาโลกสนธิปริกมฺมาย
ทฺวิตฺติจฺจนสฺส ปฺริยาโย อปฺปหฺริเต
จิเตน อธิฏฺฐาตพฺพํ, ตโต เจ อุตฺตริ
อปฺปหฺริเตปิ จีโต อธิฏฺฐเหยฺย, ปาจิตฺติโย.

(๒๐) โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สปฺปาณกํ
อุทกํ ติณํ วา มตฺตํ วา สนิญฺเจยฺย วา
สนิญาเปยฺย วา, ปาจิตฺติโย.

ภฺตคามวคฺโค ทฺติโย.

(๒๑) โย ปน ภิกฺขุ อสมมโต
ภิกฺขุณีโย โววเหยฺย, ปาจิตฺติโย.

ปราศจากของสดเขียว อำนวย (ให้พอก)
ได้ ๒-๓ ชั้นถ้าเธออำนวย (ให้พอก)
ยิ่งกว่านั้น แม้ยืนในที่ปราศจากของ
สดเขียว ก็เป็นปาจิตติย.

(๒๐) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ว่า น้ำมีตัว
สัตว์ รตก็ดี ให้รตก็ดี ซึ่งหญ้าก็ดี
ซึ่งดินก็ดี เป็นปาจิตติย.

ภุตคามวรรณที่ ๒ (จบ).

(๒๑) อนึ่ง ภิกษุใด ไม่ได้รับสมมติ
สั่งสอนพวกภิกษุณี เป็นปาจิตติย.

(๒๒) สมมโตปิ เจ ภิกขุ อตถงฺกเต
สุริเย ภิกขุณีโย โฉวเทยฺย, ปาจิตติยํ.

(๒๓) โย ปน ภิกขุ ภิกขุณฺณปสฺสยํ
อุปสงฺกมิตฺวา ภิกขุณีโย โฉวเทยฺย,
อญฺญตร สมยา, ปาจิตติยํ. ตตฺถายํ
สมโย, คิลานา โหติ ภิกขุณี, อयํ ตตฺถ
สมโย.

(๒๔) โย ปน ภิกขุ เอวํ วเทยฺย
อามิสเหตุ ภิกขุ ภิกขุณีโย โฉวทนฺตฺติ,
ปาจิตติยํ.

(๒๒) ถ้าภิกษุได้รับสมมติแล้ว เมื่อพระอาทิตย์อัสดงคตแล้ว สั่งสอนพวกภิกษุณี เป็นปาจิตติย.

(๒๓) อนึ่ง ภิกษุใด เข้าไปสู่ที่อาศัยแห่งภิกษุณีแล้ว สั่งสอนพวกภิกษุณี เว้นไว้แต่สมัย เป็นปาจิตติย. สมัยในเรื่องนั้นดังนี้ คือภิกษุณีอาพาธ สมัยในเรื่องนั้น ดังนี้

(๒๔) อนึ่ง ภิกษุใด กล่าวอย่างนี้ว่า "พวกภิกษุสั่งสอนพวกภิกษุณี เพราะเหตุแห่งอามิส" เป็นปาจิตติย.

(๒๕) โย ปน ภิกขุ อภฺยาสกํ
ภิกขุณียา จีวรํ ทพเยยฺย อภฺยาสกํ
ปาริภุจฺจิกา, ปาจิตตียํ.

(๒๖) โย ปน ภิกขุ อภฺยาสกํ
ภิกขุณียา จีวรํ สัพพะเยยฺย วา สัพพะปาเปเยย
วา, ปาจิตตียํ.

(๒๗) โย ปน ภิกขุ ภิกขุณียา สหฺวี
สวํธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิปปชฺเชยฺย
อนตฺตมโส คามนฺตรมฺปิ อภฺยาสกํ สมยา,
ปาจิตตียํ. ตตฺถายํ สมโย: สตฺถคฺคมนีโย
โหติ มคฺโค สาสงฺกสมฺมโต สปปฏฺฐิกโย,
อยํ ตตฺถ สมโย.

(๒๕) อนึ่ง ภิกษุใดให้จีวรแก่ภิกษุณี
ผู้มีไข้ญาติ เว้นไว้แต่แลกเปลี่ยน เป็น
ปาจิตติย.

(๒๖) อนึ่ง ภิกษุใดเย็บกิติ ให้เย็บ
กิติ ซึ่งจีวร เพื่อภิกษุณีผู้มีไข้ญาติ
เป็นปาจิตติย.

(๒๗) อนึ่ง ภิกษุใด ชักชวนภิกษุณี
เดินทางไกลด้วยกัน โดยที่สุด
แม้สิ้นระยะบ้านหนึ่ง เว้นไว้แต่สมัย เป็น
ปาจิตติย. สมัยในเรื่องนั้น ดังนี้ คือทาง
เป็นที่จะต้องไปด้วยพวกเกวียน รู้กันว่า
เป็นที่มีอันตราย มีภัยเฉพาะหน้า นี้สมัย
ในเรื่องนั้น.

(๒๘) โย ปน ภิกขุ ภิกขุณียา
สทฺธี สํวธาย เอกนาวัน อภิรุเหยฺย
อุทฺธคามินี वा อโธคามินี वा อญฺญตร
ตริยนฺตรณาย, ปาจิตติยํ.

(๒๙) โย ปน ภิกขุ ชานํ ภิกขุณี-
ปริปาจิตํ ปิณฺหาปาตํ ญฺญเขยฺย อญฺญตร
ปุพฺเพ คิหิสมารมฺภา, ปาจิตติยํ.

(๓๐) โย ปน ภิกขุ ภิกขุณียา สทฺธี
เอโก เอกาย รโห นิสชํ กปฺเปยฺย,
ปาจิตติยํ.

โอวาทวคฺโค ตติโย.

(๒๘) อนึ่ง ภิกษุใด ชักชวนภิกษุณี
ขึ้นเรือลำเดียว ขึ้นน้ำไปกัฏฐิ ล่องน้ำไป
กัฏฐิ เว้นไว้แต่ข้ามฟาก เป็นปาจิตติย.

(๒๙) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ จันนิณฑบาต
อันภิกษุณีแนะนำให้ถวาย เว้นไว้
แต่คฤหัสถ์ปรารภไว้ก่อน เป็นปาจิตติย.

(๓๐) อนึ่ง ภิกษุใด รูปเดียวสำเร็จ
การนั่งในที่ลับตา กับภิกษุณีรูปเดียว
เป็นปาจิตติย.

โอวาทวรรคที่ ๓ (จบ).

(๓๑) อคิลานเน ภิกขุณา เอโก
อวสถปิณโท ภูณชิตพโพ; ตโต เจ
อุตฺตริ ภูณเชยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๓๒) คณโกชเน อญฺญตร สมยา,
ปาจิตฺติยํ. ตตฺถายํ สมโย: คิลานสมโย
จีวรทานสมโย จีวรการสมโย อหฺธาน-
คณสมโย นาวาภิรฺฐนสมโย มหาสมโย
สมณภตฺตสมโย, อयํ ตตฺถ สมโย.

(๓๓) ปรมฺปรโกชเน อญฺญตร
สมยา, ปาจิตฺติยํ. ตตฺถายํ สมโย:
คิลานสมโย จีวรทานสมโย จีวรการ-
สมโย, อयํ ตตฺถ สมโย.

(๓๑) ภิกษุผู้มีไข้อาพาธ พึง
ฉันอาหารในโรงทานได้ครั้งหนึ่ง ถ้าฉัน
ยิ่งกว่านั้น เป็นปาจิตติย.

(๓๒) เป็นปาจิตติย ในเพราะ
ฉันเป็นหมู่คณะ เว้นไว้แต่สมัย สมัย
ในเรื่องนั้น ดังนี้ คือ คราวอาพาธ
คราวที่เป็นฤดูถวายจีวร คราวที่ทำจีวร
คราวที่เดินทางไกล คราวที่ขึ้นเรือไป
คราวใหญ่ คราวภัตตรของสมณะนี้
สมัยในเรื่องนั้น.

(๓๓) เป็นปาจิตติย ในเพราะ
โภชนะที่หลัง เว้นไว้แต่สมัย สมัยในเรื่องนั้น
ดังนี้ คือ คราวเป็นไข้ คราวถวายจีวร
คราวทำจีวร, นี้สมัยในเรื่องนั้น.

(๓๔) ภิกขุ ปเนว กุลํ อูปคตํ ปุเวหิ
 วา มนุเถหิ วา อภิหญฺจุมฺปวาเรยฺย,
 อากงฺขมาเนน ภิกขุณา ทฺวิตฺติปตฺตปุรา
 ปฏิกุคฺคเหตุพฺพา; ตโต เจ อุตฺตริ
 ปฏิกุคฺคณฺเหยย ปาจิตฺติยํ. ทฺวิตฺติปตฺตปุเร
 ปฏิกุคฺคเหตุวา ตโต นีหริตฺวา ภิกขุหิ
 สทฺธี สวิภชิตพฺพํ, อयํ ตตฺถ สามิจิ.

(๓๕) โย ปน ภิกขุ ภูตฺตาวิ
 ปวาริโต อนติริตฺตํ ขาทนียํ วา
 โภชนียํ วา ขาเทยฺย วา ภูณฺเษยฺย
 วา, ปาจิตฺติยํ.

(๓๔) อนึ่ง เขาปวารณาภิกษุผู้เข้าไปสู่สกุล ด้วยขนมกัฏฐิ ด้วยสัตตตุมภกัฏฐิ เพื่อนำไปได้ตามปรารภนา ภิกษุผู้ต้องการ พึงรับได้เต็ม ๒-๓ บาตร ถ้ารับยิ่งกว่านั้น เป็นปาจิตติย ครั้นรับเต็ม ๒-๓ บาตรแล้ว นำออกจากที่นั้นแล้ว พึงแบ่งปันกับภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นสามิจิกรรมในเรื่องนั้น.

(๓๕) อนึ่ง ภิกษุใดฉันเสร็จ ห้ามเสียแล้ว เคี้ยวกัฏฐิ ฉนากัฏฐิ ซึ่งของเคี้ยวกัฏฐิ ซึ่งของฉนากัฏฐิ อันมิใช่เดน เป็นปาจิตติย.

(๓๖) โย ปน ภิกขุ ภิกขุํ ภูตตาวี
ปวาริตํ อนติริตเตน ชาทนีเยน วา
โกชนีเยน วา อภิหฏฐุมปวาเรยฺย หนฺท
ภิกขุ ชาท วา ภูณช วาติ ชานํ
อาสาทนาเปกฺโข, ภูตตสฺมี ปาจิตติยํ.

(๓๗) โย ปน ภิกขุ วิกาเล ชาทนียํ
วา โกชนียํ วา ชาเทยฺย วา ภูณเชยฺย
วา, ปาจิตติยํ.

(๓๘) โย ปน ภิกขุ สन्नุณิการกํ
ชาทนียํ วา โกชนียํ วา ชาเทยฺย วา
ภูณเชยฺย วา, ปาจิตติยํ.

(๓๖) อนึ่ง ภิกษุใดพึงปวารณา
ภิกษุผู้ฉันเสร็จห้ามเสียแล้ว ด้วยของ
เคี้ยวก็ดี ด้วยของฉันก็ดี อันมิใช่เดน
บอกว่า "เอาเถิด ภิกษุท่านจงเคี้ยว
หรือจงฉันก็ตาม" รู้อยู่มุ่งจะเพ่งโทษ
พอเธอฉันแล้ว เป็นปาจิตติย.

(๓๗) อนึ่ง ภิกษุใด เคี้ยวก็ดี
ฉันก็ดี ซึ่งของเคี้ยวก็ดี ซึ่งของฉันก็ดี
ในเวลาวิกาล เป็นปาจิตติย.

(๓๘) อนึ่ง ภิกษุใด เคี้ยวก็ดี
ฉันก็ดี ซึ่งของเคี้ยวก็ดี ซึ่งของฉันก็ดี
ที่ทำการสั่งสมไว้ เป็นปาจิตติย.

(๓๙) ยานิ โข ปน ตานิ
ปณิตโกชนานิ, เสยฺยถิทํ: สปปิ นวณิตํ
เตลํ มธฺ ฌาณิตํ มจฺझे มํลํ ขีรํ ทธิ,
โย ปน ภิกฺขุ เอวรูปานิ ปณิตโกชนานิ
อคิลานอ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา
ภุญฺเชยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๔๐) โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ
มุขทวารํ อาหารํ อหเรยฺย อญฺญตฺร
อุทกทนต์โปณา, ปาจิตฺติยํ.

โกชนวคฺโค จตฺตเถ.

(๓๙) อนึ่ง ภิกษุใด มีไข้ผู้อาพาธ
ขอโภชนะอันประณีตเห็นปานนี้ เช่น
เนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย
ปลา เนื้อ นมสด นมข้น เพื่อประโยชน์
แก้ตนแล้วฉัน เป็นปาจิตติย.

(๔๐) อนึ่ง ภิกษุใด ฟังกลิ่นอาหาร
ที่เขายังไม่ให้ ล้วงช่องปาก เว้นไว้แต่น้ำ
และไม่ชำระฟัน เป็นปาจิตติย.

โภชนวรรคที่ ๔ (จบ).

(๔๑) โย ปน ภิกขุ อเจลกสฺส วา
 ปรีพพาชกสฺส วา ปรีพพาชิกาย วา
 สหตฺถา ขาทนียํ วา โภชนียํ วา
 ทเทยย, ปาจิตติยํ.

(๔๒) โย ปน ภิกขุ ภิกขุํ (เอวํ
 วเทยย) เอหาธุโส คามํ วา นิคมํ วา
 ปิณฑาย ปริลิสฺสามาติ. ตสฺส ทาเปตฺวา
 วา อทาเปตฺวา วา อญฺโโยเชยฺย
 คจฺฉาธุโส, น เม ตยา สทฺธิ กถา
 วา นิสชฺชา วา ฆาสุ โหติ, เอกกสฺส
 เม กถา วา นิสชฺชา วา ฆาสุ โหติติ,

(๔๑) อนึ่ง ภิกษุใดให้ของเคี้ยวที่ดี ของกินที่ดี แก่โจเลกก็ดี แก่ปริพาชกก็ดี แก่ปริพาชิกาที่ดี ด้วยมือของตน เป็นปาจิตติย.

(๔๒) อนึ่ง ภิกษุใดกล่าวต่อภิกษุอย่างนี้ว่า "ท่านจงมา พวกเราจักเข้าไปสู่บ้านหรือนิคมเพื่อบิณฑบาตด้วยกัน" เธอให้ถวายก็ดี ไม่ให้ถวายก็ดี แก่เขาแล้วส่งไปว่า "ท่านจงไปเสีย การพูดที่ดี การนั่งที่ดี ของเรากับท่าน ไม่เป็นผาสูกเลย การพูดที่ดี การนั่งที่ดี ของเราคนเดียว ย่อมเป็น

เอตเทว ปจฺจยํ กริตฺวา อนญฺญํ,
ปาจิตฺติยํ.

(๔๓) โย ปน ภิกฺขุ สโฆชเน กุเล
อนฺูปชชฺช นิสชชํ กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๔๔) โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามเณ
สทฺธิ รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน
นิสชชํ กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๔๕) โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามเณ
สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสชชํ
กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๔๖) โย ปน ภิกฺขุ นิมนฺติโต
สภตฺโต สมานํ สนฺตํ ภิกฺขุํ อนาปฺจุจฺจา

ผาสุก" ทำความหมายอย่างนี้เท่านั้นแลให้
เป็นปัจจัย หาใช่ออย่างอื่นไม่ เป็นปาจิตติย.

(๔๓) อนึ่ง ภิกษุใด สำเร็จการนั่ง
แทรกแซงในตระกูลที่มีคนกำลังบริโภค
กันอยู่ เป็นปาจิตติย.

(๔๔) อนึ่ง ภิกษุใด สำเร็จการนั่ง
ในที่ลับ คือในอาสนะกำบังกับมาตุคาม
เป็นปาจิตติย.

(๔๕) อนึ่ง ภิกษุใด ผู้เดียว สำเร็จ
การนั่งในที่ลับตากับมาตุคามผู้เดียว
เป็นปาจิตติย.

(๔๖) อนึ่ง ภิกษุใด รับนิมนต์แล้ว
มีภักตอยู่แล้ว ไม่บอกลาภิกษุซึ่งมีอยู่

ปุเรภตฺตํ วา ปจฺจภตฺตํ วา กุเลสุ
จาริตฺตํ อาปชฺเชยฺย อญฺญตร สมยา,
ปาจิตฺติยํ. ตตฺถายํ สมโย: จีวรทานสมโย
จีวรการสมโย, อयํ ตตฺถ สมโย.

(๔๗) อคิลานน ภิภุชฺชา จาตุมาส-
ปจฺจยปวารณา สาทิตพฺพา อญฺญตร
ปฺนปวารณาย, อญฺญตร นิจฺจปวารณาย,
ตโต เจ อุตฺตริ สาทิเยยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๔๘) โย ปน ภิภุชฺช อฺยุยฺยตฺตํ
เสนํ ทสฺสนาย คจฺเจยฺย อญฺญตร
ตถารูปปจฺจยา, ปาจิตฺติยํ.

ถึงความเป็นผู้เที่ยวไปในสกุลทั้งหลาย
ก่อนฉนฺกัฏฐิ ทิหลังฉนฺกัฏฐิ เว้นไว้แต่สมัย
เป็นปาจิตติย สมัยในเรื่องนั้นดังนี้ คือ
คราวถวายจีวร คราวที่ทำจีวร นี้สมัย
ในเรื่องนั้น.

(๔๗) ภิกษุไม่ใช่ผู้อาพาธ พึงยินดี
ปวารณาด้วยปัจจัยเพียง ๔ เดือน เว้นไว้
แต่ปวารณาอีก เว้นไว้แต่ปวารณาเป็น
นิตย ถ้าเธอยินดียิ่งกว่านั้น เป็นปาจิตติย.

(๔๘) อนึ่ง ภิกษุใด ไปเพื่อจะ
ดูกองทัพที่เคลื่อนขบวนไป เว้นไว้แต่
ปัจจัยมีอย่างนั้นเป็นรูป เป็นปาจิตติย.

(๔๙) ลียา จ ตสฺส ภิกฺขุโน โกจิเทว
ปจฺจโย เสนํ คมนาย, ทฺวิรตฺตติรตฺตํ
เตน ภิกฺขุณา เสนาย วสิตพฺพํ. ตโต
เจ อุตฺตริ วเสยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๕๐) ทฺวิรตฺตติรตฺตญฺเจ ภิกฺขุ
เสนาย วสมานอ อญฺโยธิกํ วา พลคฺคํ
วา เสนาพฺยุหํ วา อนิกทสฺสนํ วา
คจฺเจยฺย, ปาจิตฺติยํ.

อเจลกวคฺโค ปญฺจโม.

(๔๙) ก็ถ้าปัจจัยบางอย่าง เพื่อจะ
ไปสู่กองทัพบกมีแก่ภิกษุ นั้น ภิกษุ นั้นพึง
อยู่ได้ในกองทัพบกเพียง ๒-๓ ราตรี ถ้าอยู่
ยิ่งกว่านั้น เป็นปาจิตติย.

(๕๐) ถ้าภิกษุอยู่ในกองทัพบก ๒-๓
ราตรี ไปสู่สนามรบก็ดี ไปสู่ที่พักพลก็ดี
ไปสู่ที่จัดขบวนทัพก็ดี ไปดูกองทัพบกที่จัด
ขบวนแล้วก็ดี เป็นปาจิตติย.

อเจลกวรรคที่ ๕ (จบ).

(๕๑) สุราเมรยปาเน ปาจิตติยํ

(๕๒) องคุลิปโตทเก ปาจิตติยํ.

(๕๓) อุทเก หสฺสธมฺเม ปาจิตติยํ.

(๕๔) อนาทรียะ ปาจิตติยํ.

(๕๕) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุ
ภีสาเปยฺย, ปาจิตติยํ.

(๕๖) โย ปน ภิกฺขุ อคิลาโน
วิสัณฺหาเปกฺโข โชตี สมาทเหยฺย วา
สมาทหาเปยฺย วา อญฺญตร ตถารูป-
ปจฺจยา, ปาจิตติยํ.

(๕๑) เป็นปาจิตติย ในเพราะตีม
สุราและเมรัย

(๕๒) เป็นปาจิตติย ในเพราะ
จี้ด้วยนิ้วมือ

(๕๓) เป็นปาจิตติย ในเพราะธรรม
คือหัวเราะในน้ำ(หมายเอาเล่นน้ำ)

(๕๔) เป็นปาจิตติย ในเพราะ
ความไม่เอื้อเฟื้อ

(๕๕) อนึ่ง ภิกษุใด หลอนภิกษุ
(ให้ตกใจกลัว) เป็นปาจิตติย.

(๕๖) อนึ่ง ภิกษุใด มี채ผู้อาพาธ
มุ่งการผิง ติดกัถิ ให้ติดกัถิ ซึ่งไฟ เว้นไว้
แต่ปัจจัยมือนั้นเป็นรูป เป็นปาจิตติย.

(๕๗) โย ปน ภิกขุ โอรณทตฺตมาสํ
 นหาเยยฺย อญฺญตร สมยา, ปาจิตฺติยํ.
 ตตฺถายํ สมโย: ทิยทุโธ มาโส เสโส
 คิมฺหานนฺติ วสฺसानสฺส ปจฺโม มาโส
 อิจฺเจเต อทฺธมเตยฺยมาสา อุนฺหสมโย
 ปริพาหสมโย คิลานสมโย กมฺมสมโย
 อทฺธานคมนสมโย วาตวฺฏฺฐิสมโย,
 อयํ ตตฺถ สมโย.

(๕๘) นวมฺปน ภิกฺขุณา จีวรลาภาน
 ตินฺณํ ทุพฺพพณฺณกรณํ อญฺญตรํ
 ทุพฺพพณฺณกรณํ อาทาตพฺพํ นีลํ วา

(๕๗) อนึ่ง ภิกษุใด ยังหย่อนกึ่งเดือน อาบน้ำ เว้นไว้แต่สมัย เป็นปาจิตติย. สมัยในเรื่องนั้นดังนี้ คือเดือนกึ่งท้ายฤดูร้อน เดือนต้นแห่งฤดูฝน สองเดือนกึ่งนี้ เป็นคราร้อน เป็นครากระวนกระวาย คราเจ็บไข้ คราทำการงาน คราเดินทางไกล คราฝนมากับพายุ นี้สมัยในเรื่องนั้น.

(๕๘) อนึ่ง ภิกษุได้จีวรมาใหม่ พึงถือเอาวัตถุสำหรับทำให้เสียสี ๓ อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่ง คือของเขียวครามก็ได้

กทฺทมํ วา กาฬสํมํ วา, อนาธา เจ
ภิกฺขุ ติณฺณํ ทุพฺพพณฺณกรณานํ
อณฺดตฺรํ ทุพฺพพณฺณกรณํ นวํ จีวรํ
ปริภุญฺเชยฺย, ปาจิตฺตียํ.

(๕๙) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส วา
ภิกฺขุณียา วา ลิกฺขมานาย วา
สามเณรสฺส วา สามเณรียา วา สํมํ
จีวรํ วิกปฺเปตฺวา อปจฺจุทฺธารกํ
ปริภุญฺเชยฺย, ปาจิตฺตียํ.

ตมก็ได้ ของดำคล้ำก็ได้ ถ้าภิกษุไม่ถือ
เอาวัตถุสำหรับทำให้เสียสี ๓ อย่าง
อย่างใดอย่างหนึ่ง ใช้จีวรใหม่ เป็น
ปาจิตติย.

(๕๙) อนึ่ง ภิกษุใด วิกัปจีวรเอง
แก้ภิกษุก็ดี แก้ภิกษุณีก็ดี แก่นาง
สิกขมานาก็ดี แก่สามเณรก็ดี แก่
สามเณรีก็ดี แล้วใช้สอย (จีวรนั้น)
ไม่ให้เขาถอนก่อน เป็นปาจิตติย.

(๖๐) โย ปน ภิกขุ ภิกขุสฺส
ปตฺตํ วา จีวรํ วา นิสีหนํ วา สฺมุจฺจํ
วา กายพณฺธํ วา อปนิเชยฺย วา
อปนิธาเปยฺย วา อนฺตมโส
หสฺสาเปกฺโขปิ, ปาจิตฺติยํ.

สุราปานวคฺโค ฉณฺโณ.

(๖๑) โย ปน ภิกขุ สณฺจิจฺจ
ปาณํ ชีวิตา โวโรเปยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๖๒) โย ปน ภิกขุ ชานํ
สปรปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺเชยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๖๐) อนึ่ง ภิกษุใด ช่อนกัฏฐิ ให้
ช่อนกัฏฐิ ซึ่งบาตรบ้าง จีวรบ้าง ผ้าปูนั่ง
บ้าง กล่องเข็มบ้าง ประคดเอวบ้าง
ของภิกษุ โดยที่สุดแม้หามายจะหั่วเราะ
เป็นปาจิตติย.

สุราปานวรรคที่ ๖ (จบ).

(๖๑) อนึ่ง ภิกษุใด แกล้งพรากสัตว์
จากชีวิต เป็นปาจิตติย.

(๖๒) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ บริโภคน้ำ
มีตัวสัตว์ เป็นปาจิตติย.

(๖๓) โย ปน ภิกขุ ชานํ ยถาธมมํ
นีหตาทิกรณํ ปุนกมฺมาย อุกโกฏเฐยฺย,
ปาจิตติยํ.

(๖๔) โย ปน ภิกขุ ภิกขุสฺส
ชานํ ทุณฺณจุลฺลํ อาปตฺตี ปฏิจฺฉาเทยฺย,
ปาจิตติยํ.

(๖๕) โย ปน ภิกขุ ชานํ
อุนวีสทิวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมปาเทยฺย,
โส จ ปุคฺคโล อนุปสมปนฺโน, เต จ
ภิกขุ คารยฺหา, อิํ ทสฺมี ปาจิตติยํ.

(๖๓) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่พื้นอธิกรณ์
ที่ทำเสร็จแล้วตามธรรม เพื่อทำอีก
เป็นปาจิตติย.

(๖๔) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ ปิดอาบัติ
ชั่วหยาบของภิกษุ เป็นปาจิตติย.

(๖๕) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ให้อุปสมบท
บุคคลผู้มีกาลฝนหย่อนยี่สิบ บุคคลนั้น
ไม่เป็นอุปสัมบันด้วย ภิกษุทั้งหลายนั้น
ถูกติเตียนด้วย นี่เป็นปาจิตติยในเรื่อง
นั้น.

(๖๖) โย ปน ภิกขุ ชานัน
เถยยสตุเถน สทฺธี สํวิธาย
เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺเชยฺย อนฺตมโส
คามนฺตรมฺปิ, ปาจิตฺติยํ.

(๖๗) โย ปน ภิกขุ มาตุคามเณ
สทฺธี สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ
ปฏิปชฺเชยฺย อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิ,
ปาจิตฺติยํ.

(๖๘) โย ปน ภิกขุ เอวํ
วเทยฺย "ตถาหํ ภควตา ธมฺมํ เทสิตํ
อาชานามิ, ยถา เยเม อนฺตรายิกา
ธมฺมา วุตฺตา ภควตา, เต ปฏิเสวโต

(๖๖) อนึ่ง ภิกษุใด รู้อยู่ ชักชวน
เดินทางไกลสายเดียวกันกับพวก
เกวียน พวกต่าง ผู้เป็นโจร โดยที่สุด
แม้สิ้นระยะบ้านหนึ่ง เป็นปาจิตติย.

(๖๗) อนึ่ง ภิกษุใด ชักชวน
เดินทางไกลสายเดียวกันกับมาตุคาม
โดยที่สุด แม้สิ้นระยะบ้านหนึ่ง เป็น
ปาจิตติย.

(๖๘) อนึ่ง ภิกษุใด กล่าวอย่างนี้ว่า
"ข้าพเจ้ารู้ถึงธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ทรงแสดงแล้วโดยประการว่าเป็นธรรม
ทำอันตรายได้ ธรรมนั้นหาอาจทำ

นาลํ อนฺตรายายาติ, โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 เอวมสฺส วจนีโย มา อายสฺมา เอวํ
 อวจ, มา ภควนฺตํ อพฺภากิจฺชิ; น หิ
 สาธุ ภควโต อพฺภกฺขานํ, น หิ
 ภควา เอวํ วเทยฺย, อเนกปริยาเยน
 อาวุโส อนฺตรายิกา ธมฺมา วุตฺตา
 ภควตา, อลญฺจ ปน เต ปฏฺฐิสฺสวโต
 อนฺตรายายาติ; เอวญฺจ โส ภิกฺขุ
 ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย,
 โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตตฺติยํ
 สมนุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคาย;
 ยาวตตฺติยญฺเจ สมนุภาสิยมาโน ตํ

อันตรายแก่ผู้เสพได้(จริง)ไม่" ภิกษุนั้น
อันภิกษุทั้งหลายพึงว่ากล่าวอย่างนี้
ว่า "ท่านอย่าได้พูดอย่างนั้น ท่านอย่า
ได้กล่าวต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า การกล่าว
ต่อพระพุทธเจ้าไม่ดีหรือ พระผู้มีพระ
ภาคเจ้าไม่ได้ตรัสอย่างนั้นเลย เนะเธอ
ธรรมทั้งหลายที่ทำอันตราย พระผู้มี
พระภาคเจ้าตรัสธรรมอันทำอันตรายไว้
โดยบรรยายเป็นอันมาก ก็แลธรรมนั้น
อาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้(จริง)" แล
ภิกษุนั้น อันภิกษุทั้งหลายว่ากล่าวอยู่
อย่างนั้น ชินถืออย่างนั้นแล ภิกษุนั้น
อันภิกษุทั้งหลาย พึงสวดประกาศห้าม
จนหนที่ ๓ เพื่อให้สละการนั้นเสีย

ปฏินิสสชฺชเชยฺย, อิจฺเจตํ กุสลํ; โน เจ
ปฏินิสสชฺชเชยฺย, ปาจิตตียํ.

(๖๙) โย ปน ภิกขุ ชานํ ตถา-
วาทินา ภิกขุณา อกฺขานนฺธมฺเมน ตํ ทิฏฺฐิ
อปฺปฏินิสสญฺเณ สหฺวํ สมนุญฺเชยฺย
วา ลํสเยยฺย วา สห วา เสยฺยํ
กปฺเปยฺย, ปาจิตตียํ.

(๗๐) สมณฺฑเทโสปี เจ เอวํ
วเทยฺย ตถาหํ ภควตา ธมฺมํ เทสิตํ
อาชานามิ; ยถา เยเม อนฺตรายิกา
ธมฺมา วุตฺตา ภควตา, เต ปฏิสเสวโต
นาลํ อนฺตรายายาติ, โส สมณฺฑเทโส

ถ้าเธอถูกสวดประกาศห้าม อยู่จนหนที่ ๓
สละการนั้นเสีย การสละได้ดังนี้ นั้น
เป็นการดี ถ้าไม่สละ เป็นปาจิตติย.

(๖๙) อนึ่งภิกษุได้รู้อยู่กินร่วมกัฏฐิ
อยู่ร่วมกัฏฐิ สำเร็จการนอนด้วยกันกัฏฐิ
กับภิกษุผู้กล่าวอย่างนั้น ผู้ยังไม่ได้ทำ
ธรรมอันสมควร ยังไม่ได้สละทิฏฐินั้น
เป็นปาจิตติย.

(๗๐) ถ้าแม่สมณทูตเทศกล่าวอย่าง
นี้ว่า"ข้าพเจ้ารู้ธรรมที่พระผู้มีพระภาค
ทรงแสดงแล้วโดยประการที่ตรัสว่า
เป็นธรรมทำอันตรายได้ ธรรมนั้น
หาอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้(จริง)ไม่"
สมณทูตเทศนั้น อันภิกษุทั้งหลายพึง

ภิกขุหิ เอวมสฺส วจนีโย มา อารุโส
 สมณฺฑเทส เอวํ อวจ, มา ภควนฺตํ
 อพฺภากิจฺฆิ, น หิ สาธุ ภควโต
 อพฺภกฺขานํ, น หิ ภควา เอวํ วเทยฺย,
 อนेกปริยาเยน อารุโส สมณฺฑเทส
 อนฺตรายิกา ธมฺมา วุตฺตา ภควตา,
 อลญฺจ ปน เต ปฏฺฐิเสวโต
 อนฺตรายายาติ; เอวญฺจ โส สมณฺฑเทโส
 ภิกขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย,
 โส สมณฺฑเทโส ภิกขุหิ เอวมสฺส
 วจนีโย อชฺชตคฺเค เต อารุโส
 สมณฺฑเทส น เจว โส ภควา สตฺถา

กล่าวอย่างนี้ว่า "สมณุตเทส เธออย่าได้พูดอย่างนั้น เธออย่าได้กล่าวต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า การกล่าวต่อพระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ดีหรอก พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ได้ตรัสอย่างนั้นเลย แน่ะสมณุตเทส ธรรมทั้งหลายที่ทำอันตราย พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้โดยปริยายเป็นอันมาก ก็แลธรรมเหล่านั้นอาจทำอันตรายแก่ผู้เสพได้ (จริง)" แลสมณุตเทส นั้น อันภิกษุทั้งหลายพึงว่ากล่าว อย่างนี้ว่า "แน่ะสมณุตเทส เธออย่าอ้าง พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นว่าเป็นพระศาสดาของเธอตั้งแต่วันนี้ไป

อปทิสิตพุโ; ยมปิ จญเณ สมณฺหุเทสา
 ลภนฺติ ภิกฺขุหิ สหฺธี ทฺวิรตฺตติรตฺตํ
 สหเสยฺยํ, สปิ เต นตฺถิ; จร ปิเร
 วินสฺสาติ. โย ปน ภิกฺขุ ชานํ
 ตถานาสิตํ สมณฺหุเทสํ อุปลาเปยฺย วา
 อุปลฺลาเปยฺย วา สมภฺกฺกฺเชยฺย วา
 สห วา เสยฺยํ กปฺเปยฺย, ปาจิตฺติยํ.

สปปาณวคฺโค สตฺตโม.

(๗๑) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ
 สหธมฺมิกํ วุจฺจมานเณ เอวํ วเทยฺย
 น ตาวาหํ อาวฺโส เอตสฺมึ ลิกฺขาปเท

แลพวกสมณทูตเทศอื่นยอมได้ทำการ
นอนร่วมเพียง ๒-๓ ราตรี กับภิกษุ
ทั้งหลายอันใด แม้ภิกษาที่ได้การนอน
ร่วมนั้นไม่มีแก่เธอ เจ้าคนเสียเจ้าจง
ไปเสีย เจ้าจงฉิบหายเสีย" แลภิกษุใด
รู้อยู่ เกลี่ยกล่อมสมณทูตเทศ ผู้ถูก
ให้ฉิบหายเสียอย่างนั้นแล้วก็ดี ให้
อุปัฏฐากก็ดี กิณร่วมก็ดี สำเร็จการนอน
ร่วมก็ดี เป็นปาจิตติย.

สัปปาณวรรคที่ ๓ (จบ).

(๗๑) ภิกษุใด อันภิกษุทั้งหลาย
ว่ากล่าวอยู่โดยชอบธรรม กล่าวอย่างนี้
ว่า "ท่านผู้มีอายุทั้งหลายฉันจะยังไม่

สิกขิสสามิ, ยาว นณณํ ภิกขุํ พยตฺตํ
วินยธโร ปริปุจฉามิ, ปาจิตติยํ.
สิกขมาเนน ภิกขเว ภิกขุณา
อณฺณตพฺพํ ปริปุจฉิตพฺพํ ปริปณฺหิตพฺพํ;
อยํ ตตฺถ สามิจิ.

(๗๒)โย ปน ภิกขุ ปาฏิโมกฺเข
อุทฺทิสฺสมานเ เอวํ วเทยฺย กิมฺปนิเมหิ
ชฺชุตฺตานุชฺชุตฺตเกหิ สิกฺขาปเทหิ
อุทฺทิกฺกเจหิ, ยาวเทว กุกฺกัจจาย
วิหเสาย วิเลขาย ลํวตฺตนฺตํ,
สิกฺขาปทวิวณฺณนเก ปาจิตติยํ.

ศึกษาในสิกขาบทนี้ ตลอดเวลาที่ยัง
ไม่ได้สอบถามภิกษุอื่น ผู้ฉลาดผู้ทรง
วินัย ดังนี้" เป็นปาจิตติย ภิกษุทั้งหลาย
อันภิกษุผู้ศึกษาอยู่ ควรรู้ทั่วถึง ควร
สอบถาม ควรตริตrong นี้เป็นสามิจกรรม
ในเรื่องนั้น.

(๗๒) อนึ่ง ภิกษุใด เมื่อมีใครสวด
ปาฏิโมกข์อยู่ กล่าวอย่างนี้ว่า "ประโยชน์
อะไรด้วยสิกขาบทเล็กน้อยเหล่านี้ ที่สวด
ขึ้นแล้ว ช่างเป็นไปเพื่อความรำคาญ
เพื่อความลำบาก เพื่อความยุ่งยั้งนี้กระไร"
เป็นปาจิตติย เพราะก่นด่าสิกขาบท.

(๗๓) โย ปน ภิกขุ อนวทูตมมาลํ
 ปาฏิโมกฺเข อุตฺติสฺสมานเ เอวํ วเทยฺย
 อิทาเนว โข อหํ อาชานามิ อยมปิ
 กิร ฌมฺโม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปนโน
 อนวทูตมมาลํ อุตฺตลํ อากจฺจตีติ; ตถฺยเจ
 ภิกขุํ อญฺเญ ภิกขุ ชานเญยฺมํ "นินฺนํนปฺพพํ
 อิมินา ภิกขุณา ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ ปาฏิโมกฺเข
 อุตฺติสฺสมานเ โก ปน วาโท ภิยฺโยติ,
 น จ ตสฺส ภิกขุโน อญฺญาณเกน
 มุตฺติ อตฺถิ; ยญฺจ ตตฺถ อาปตฺตี
 อาปนโน, ตถฺย ยถาฌมฺโม กาเรตพฺโพ,
 อุตฺตริยจสฺส โมโห อาโรเปตพฺโพ ตสฺส

(๗๓) อนึ่ง ภิกษุใดเมื่อปาฏิโมกข์
สวดอยู่ทุกกึ่งเดือน กล่าวอย่างนี้ว่า
"ฉันพึงรู้เดี๋ยวนี้เองว่า เออ ธรรมแบบนี้
ก็มาแล้วในสูตร เนี้งแล้วในสูตร มาสู่
อุทเทส (การสวด) ทุกกึ่งเดือน" ถ้าภิกษุ
ทั้งหลายอื่น รู้จักภิกษุนั้นว่า "ภิกษุนี้เคย
นั่งเมื่อปาฏิโมกข์กำลังสวดอยู่ ๒-๓
คราวมาแล้ว กล่าวอะไรอีก" ความพ้น
ด้วยอาการไม่รู้ หามีแก่ภิกษุนั้นไม่
พึงปรับเธอตามธรรมด้วยอาบัติที่ต้องใน
เรื่องนั้น และพึงยกความหลงขึ้นแก่เธอ
เพิ่มอีกว่า "แน่ะเธอ ไม่ใช่ลาภของเธอ

เต อาวุโส อลาภา, ตสฺส เต ทูลลทฺธ;
ยํ ตวํ ปาฏิโมกฺเข อุกฺกิสฺสมานเ
น สาธุกํ อญฺจิกตฺวา มนสิโกโรสีติ; อิหํ
ตสฺมี โมहनเก, ปาจิตฺติยํ.

(๗๔) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส กุปีโต
อนตฺตมโน ปหารํ ทเพยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๗๕) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส กุปีโต
อนตฺตมโน ตลสฺตติกํ อุกฺคิเรยฺย,
ปาจิตฺติยํ.

(๗๖) โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อมฺูลเกน
สงฺฆาติเสเสน อนุกฺกฺกเสยฺย, ปาจิตฺติยํ.

เธอได้ไม่ดีแล้ว ด้วยเหตุว่า เมื่อปาฏิโมกข์
กำลังสวดอยู่ เธอหาทำในใจให้สำเร็จ
ประโยชน์ดีไม่" นี่เป็นปาจิตติยในความ
เป็นผู้แสรังทำหลงนั้น.

(๗๔) อนึ่ง ภิกษุใด โกรธน้อยใจ
ให้ประหารแก่ภิกษุ เป็นปาจิตติย.

(๗๕) อนึ่ง ภิกษุใด โกรธน้อยใจ
เงื่อหอกคือฝ่ามือขึ้นแก่ภิกษุ เป็น
ปาจิตติย.

(๗๖) อนึ่ง ภิกษุใด กำจัด (โจท)
ภิกษุ ด้วยอาบัติสังฆาทิเทศ หามูลมิได้
เป็นปาจิตติย.

(๗๗) โย ปน ภิกขุ ภิกขุสฺส
 สณฺณิจฺจุ กุกฺกัจจํ อุปทเหยย อิตฺตสฺส
 มุหุตฺตมปิ อฆาสุ ภวิสฺสตีติ เอตทเว
 ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺถํ, ปาจิตฺติยํ.

(๗๘) โย ปน ภิกขุ ภิกขุณฺ
 ภณฺทนชาตานํ กลทชาตานํ
 วิวาทาปนฺนํ อุปสฺสตีติ ติฏฺเฐยฺย ยํ
 อิเม ภณฺทสนฺติ, ตํ โสสฺสามีติ เอตทเว
 ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺถํ, ปาจิตฺติยํ.

(๗๙) โย ปน ภิกขุ ฌมฺมิกานํ
 กมฺมานํ จนนํ ทตฺวา ปจฺฉา
 ขิยฺยนธมฺมํ อาปชฺเชยฺย, ปาจิตฺติยํ.

(๗๗) อนึ่ง ภิกษุใด แกล้งก่อความ
รำคาญแก่ภิกษุด้วยหมายว่า "ด้วยเช่นนี้
ความไม่ผาสูกจกมีแก่เธอแม่ครูหนึ่ง"
ทำความหมายอย่างนี้เท่านั้นแล ให้เป็น
ปัจจัยหาใช่ออย่างอื่นไม่ เป็นปาจิตติย.

(๗๘) อนึ่ง ภิกษุใด เมื่อภิกษุ
ทั้งหลายเกิดหมางกัน เกิดทะเลาะกัน
ถึงการวิวาทกัน ยืนแอบฟัง ด้วยหมายว่า
"จักได้ฟังคำที่พวกเขาพูดกัน" ทำความ
หมายอย่างนี้เท่านั้นแล ให้เป็นปัจจัย
หาใช่ออย่างอื่นไม่ เป็นปาจิตติย.

(๗๙) อนึ่ง ภิกษุใด ให้ฉันทะเพื่อ
กรรมอันเป็นธรรม แล้วถึงธรรมคือ
การบ่นภายหลัง เป็นปาจิตติย.

(๘๐) โย ปน ภิกขุ สงฺฆเ
วินิจฺฉยกถาย วตฺตมานาย จนฺทํ
อหตฺวา อุกฺกจายาสนา ปกุกเมยฺย,
ปาจิตติยํ.

(๘๑) โย ปน ภิกขุ สมคฺเคน
สงฺฆเณ จีวรํ ทตฺวา ปจฺฉา ชียฺยนธมฺมํ
อาปชฺเชยฺย ยถาสนฺนํ ภิกขุ สงฺฆิกํ
ลาภํ ปริณามเณตฺติ, ปาจิตติยํ.

(๘๒) โย ปน ภิกขุ ชานํ สงฺฆิกํ
ลาภํ ปริณตํ ปุคฺคลสฺส ปริณามेยฺย,
ปาจิตติยํ.

สทฺธมฺมิกวคฺโค อฏฺฐโม.

(๘๐) อนึ่ง ภิกษุใด เมื่อเรื่องอันจะพึงวินิจฉัย ยังเป็นไปอยู่ในสงฆ์ ไม่ให้ฉันทะ แล้วลุกจากอาสนะ หลีกไปเสียเป็นปาจิตติย.

(๘๑) อนึ่ง ภิกษุใด (พร้อมใจ) ด้วยสงฆ์ผู้พร้อมเพรียงให้จัวร์ (แก่ภิกษุ) แล้วภายหลังถึงธรรมคือบ่นว่า "ภิกษุทั้งหลาย น้อมลากของสงฆ์ไปตามชอบใจ" เป็นปาจิตติย.

(๘๒) อนึ่ง ภิกษุใดรู้อยู่ น้อมลากที่เขา น้อมไปจะถวายสงฆ์ มาเพื่อบุคคลเป็นปาจิตติย.

สหธรรมิกวรรคที่ ๘ (จบ).

(๘๓) โย ปน ภิกขุ รณโณ
ขตฺติยสฺส มุฑฺธาภิสิตฺตสฺส อนิกฺขนต-
ราชเก อนิกฺคตฺรตนเก ปุพฺเพ
อปฺปฏิสัทธิโต อินฺทขีลํ อติกุภาเมยฺย,
ปาจิตติยํ.

(๘๔) โย ปน ภิกขุ รตนํ वा
รตนสมมตํ वा อณฺเฏตฺร อชฺฌารามา
วา อชฺฌาวสธา वा อุกฺคณฺเหยฺย वा
อุกฺคณฺหาเปยฺย वा, ปาจิตติยํ.

รตนํ वा ปน ภิกฺขุนา
รตนสมมตํ वा อชฺฌารามे वा
อชฺฌาวสเถ वा อุกฺคเหตุวา वा

(๘๓) อนึ่ง ภิกษุใด ไม่ได้รับบอก
ก่อน ก้าวล่วงธรณีเข้าไป (ในห้อง) ของ
พระราชอาคันตุกะได้รับมฤตานุสาสน์แล้ว
ที่พระราชายังไม่เสด็จออก ที่รตนะยัง
ไม่ออก เป็นปาจิตติย.

(๘๔) อนึ่ง ภิกษุใด เก็บเอาจีวร ให้
เก็บเอาจีวร ซึ่งรตนะจีวร ซึ่งของที่สมมติ
ว่าเป็นรตนะจีวร เว้นไว้แต่ในวัดที่อยู่จีวร
ในที่อยู่พักจีวร เป็นปาจิตติย.

แลภิกษุเก็บเอาจีวร ให้เก็บเอาจีวร
ซึ่งรตนะจีวร ซึ่งของที่สมมติว่ารตนะจีวร
ในวัดที่อยู่จีวร ในที่อยู่พักจีวร แล้วพึง

อุคฺคณฺหาเปตฺวา วา นิภฺชิปีตพฺพํ ยสฺส
ภวิสฺสติ, โส หริสฺสตีติ, อयํ ตตฺถ
สามีจิ.

(๘๕) โย ปน ภิกฺขุ สนฺตํ ภิกฺขุํ
อนาปุจฺฉา วิกาเล คามํ ปวิเสยฺย,
อณฺเฏตฺร ตถารูปา อจฺจายิกา กรณียา
ปาจิตฺติยํ.

(๘๖) โย ปน ภิกฺขุ อฏฺฐิมยํ วา
ทนฺตมยํ วา วิสาณมยํ วา สฺฐิจมรํ
การาเปยฺย, เกทนกํ ปาจิตฺติยํ.

(๘๗) นวมฺปน ภิกฺขุนา มณฺจํ วา
ปิจํ วา การยมาเนน อฏฺฐจํคฺคฺลปาทกํ

เก็บไว้ ด้วยหมายว่า "ของผู้นั้น ผู้นั้น
จักได้อะไรไป" นี่เป็นสามิจกรรมในเรื่องนั้น.

(๘๕) อนึ่ง ภิกษุใด ไม่อามลาภิกษุ
ผู้มีอยู่แล้ว เข้าไปสู่บ้านในเวลาวิกาล
เว้นไว้แต่กิจรีบ(คือธุระร้อน)มีอย่าง
นั้นเป็นรูป เป็นปาจิตติย.

(๘๖) อนึ่ง ภิกษุใด ให้ทำกล่องเข็ม
สำเร็จด้วยกระดูกก็ดี สำเร็จด้วยงาก็ดี
สำเร็จด้วยเขากก็ดี เป็นปาจิตติย
ที่ทำให้ทำลายเสีย.

(๘๗) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำเตียงก็ดี
ตั้งก็ดี ใหม่ พึงทำให้มีเท้าเพียง ๘ นิ้ว

กาเรตพัพพ์ สุกตงฺกุเลน อณฺเฏตฺร
เหฏฺฐิมาย อฏฺฐินิยา, ตํ อติฏฺกามยโต
เฉทนกํ ปาจิตฺติยํ.

(๘๘) โย ปน ภิกฺขุ มณฺจํ วา ปิจํ
วา ตุโลนทฺธํ การาเปยฺย, อุทฺทาลนํ
ปาจิตฺติยํ.

(๘๙) นิสีทนมฺปน ภิกฺขุณา
การยมาเนน ปมาณิกํ กาเรตพัพพ์:
ตตฺริทํ ปมาณํ: ทิมโส เทว วิทตฺติโย
สุคตวิทตฺติยา, ติริยํ ทิยทฺธมํ, ทสา
วิทตฺติ. ตํ อติฏฺกามยโต เฉทนกํ
ปาจิตฺติยํ.

ด้วยนิวสัคต เว้นไว้แต่แม่แครงเบื้องต่ำ
เธอทำให้ล่วงประมาณนั้นไป เป็น
ปาจิตติย ที่ให้ตัดเสีย.

(๘๘) อนึ่ง ภิกษุใด ให้ทำเตียงกิติ
ตั้งกิติ เป็นของหุ้มนุ่น (ยัดนุ่น) เป็น
ปาจิตติย ที่ให้รื้อเสีย.

(๘๙) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำผ้าสำหรับนั่ง
พึงให้ทำให้ได้ประมาณ นี่เป็นประมาณใน
คำนั้น โดยยาว ๒ คืบ โดยกว้าง คืบหนึ่ง
ชายคืบหนึ่ง ด้วยคืบสัคต เธอทำให้ล่วง
ประมาณนั้นไป เป็นปาจิตติย ที่ให้ตัดเสีย.

(๙๐) กณฺหุปฏิจฺฉาที ปน ภิกฺขุณา
การยมาเนน ปมาณิกา กาเรตพฺพา;
ตตฺริทํ ปมาณํ: ทิมโส จตฺสโส วิทตฺติโย
สฺสคตวิทตฺติยา, ติริยํ เทว วิทตฺติโย. ตํ
อติฏกามยโต เจทนกํ ปาจิตฺติยํ.

(๙๑) วสฺสิกสาฎฺฐิกํ ปน ภิกฺขุณา
การยมาเนน ปมาณิกา กาเรตพฺพา;
ตตฺริทํ ปมาณํ: ทิมโส จ วิทตฺติโย
สฺสคตวิทตฺติยา, ติริยํ อทฺธมเตยฺยา. ตํ
อติฏกามยโต เจทนกํ ปาจิตฺติยํ.

(๙๐) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำผ้าปิดผิ
พึงให้ทำให้ได้ประมาณ นี่เป็นประมาณใน
คำนั้น โดยยาว ๔ คืบ โดยกว้าง ๒ คืบ
ด้วยคืบสุคติ เธอให้ล่วงประมาณนั้นไป
เป็นปาจิตติย ที่ให้ตัดเสีย.

(๙๑) อนึ่ง ภิกษุผู้ให้ทำผ้าอาบ
น้ำฝน พึงให้ทำให้ได้ประมาณ
นี่เป็นประมาณในคำนั้น โดยยาว ๖
คืบ โดยกว้าง ๒ คืบครึ่ง ด้วยคืบ
สุคติ เธอทำให้ล่วงประมาณนั้น
เป็นปาจิตติย ที่ให้ตัดเสีย.

(๙๒) โย ปน ภิกขุ สุกตจิวรป-
ปมาณํ จิวรํ การาเปยฺย อติเรกํ วา,
เฉทนํ ปาจิตติยํ. ตตฺริทํ สุกตสฺส
สุกตจิวรปฺปมาณํ: ทิมโส นว วิทฺถิโย
สุกตวิทฺถิยา, ติริยํ ฉ วิทฺถิโย, อิทํ
สุกตสฺส สุกตจิวรปฺปมาณํ.

รตนวคฺโค นวโม.

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนโต
เทวนวฺติ ปาจิตติยา ธมฺมา.

ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสุทฺธา ?

(๙๒) อนึ่ง ภิกษุใด ให้ทำจีวรมี
ประมาณเท่าสुकตจีวร หรือยิ่งกว่า เป็น
ปาจิตติย ที่ให้ตัดเสีย. นี่เป็นประมาณแห่ง
สुकตจีวรของพระสุคตในคำนั้ โดยยาว
๙ คืบ โดยกว้าง ๖ คืบ ด้วยคืบสุคต
นี่เป็นประมาณแห่งสुकตจีวรของพระสุคต.

รตนวรรคที่ ๙ (จบ).

ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย ธรรมชื่อ
ปาจิตติย ๙๒ ข้าพเจ้าได้แสดงขึ้นแล้วแล.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลาย ในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

๒๒๒ ปาจิตติยา

ทุติยมปิ ปุจฉามิ: กัจจิตถ
ปริสฺสทธา ?

ตติยมปิ ปุจฉามิ: กัจจิตถ
ปริสฺสทธา ?

ปริสฺสทฺเธตถายสฺมนโต ตสฺมา
ตฺถเห, เอวเมตํ ธารยามิ.

ปาจิตติยา ธมฺมา นิฏฺฐิตา.

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้ว
ในข้อเหล่านี้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงนิ่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอย่างนี้.

ธรรมทั้งหลายชื่อปาจิตติย จบ.

อิมะ โข ปนายสมนโต จตฺตารโ
ปาฏิเทสนียา ฐมา อุทฺเทสํ อากัจจนฺติ.

(๑) โย ปน ภิกฺขุ อญฺญาติกาย
ภิกฺขุณียา อนฺตรมรํ ปวิญฺจาย หตฺถโต
ชาทณียํ วา โภชนียํ วา สหตฺถา
ปฏิกุคฺคเหตฺวา ชาเทยฺย วา ภูณฺเชยฺย
วา, ปฏฺฐิตเสตพฺพํ เตน ภิกฺขุณา
คารยหํ อาวุโส ฐมํ อาปชฺชํ
อสปฺปายํ ปาฏิเทสนียํ, ตํ ปฏฺฐิตเสมีติ.

(๒) ภิกฺขุ ปเนว กุเลสุ นิมนฺติตา
ภุณฺชนฺติ, ตตฺร เจ ภิกฺขุณิ

ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย ธรรมชื่อ
ปาฏิเทสนียะ ๔ เหล่านี้แล ย่อมมาสู่
อุทเทส.

(๑) อนึ่ง ภิกษุใด รับของเคี้ยวกิติ
ของจันกิติ ด้วยมือของตน จากมือของ
นางภิกษุณีผู้มีไชยชาติ ผู้เข้าไปแล้วสู่
ละแวกบ้านแล้ว พึงเคี้ยวกิติ จันกิติ อัน
ภิกษุนั้นพึงแสดงคินว่า "แน่ะเธอ จัน
ต้องธรรมที่น่าติเตียน ไม่เป็นที่สบาย
ควรจะแสดงคิน จันแสดงคินธรรมนั้น".

(๒) อนึ่ง ภิกษุทั้งหลายรับ
นิมนต์จันอยู่ในสกุล ถ้าภิกษุณีมา

โวลาสมานรฐา จิตา โหติ "อิธ สุป
 เทถ, อิธ โอนัน เทถาติ, เตหิ ภิกขุหิ
 สา ภิกขุณี อปสาเทตพพา อปสกก
 ตาว ภคินี, ยาว ภิกขุ ภุณฺชนฺตีติ;
 เอกสฺสปี เจ ภิกขุโน นปฺปฏิกาสฺสเยย
 ตํ ภิกขุณี อปสาเทตํ อปสกก ตาว
 ภคินี, ยาว ภิกขุ ภุณฺชนฺตีติ,
 ปฏฺเทเสตพพํ เตหิ ภิกขุหิ คารยหํ
 อาวุโส ธมฺมํ อาปชฺชิมฺหา อสปฺปายํ
 ปาฏิเทสนียํ, ตํ ปฏฺเทเสมาติ.

ยืนสั่งเสียอยู่ในนั้นว่า "จงถวายแกง
ในองค์นี้ จงถวายข้าวในองค์นี้"
ภิกษุทั้งหลายเหล่านั้น พึงรุกราน
ภิกษุณี นั้น ว่า "น้องหญิง
เธอจงหลีกไปเสีย ตลอดเวลาที่
ภิกษุยังฉันอยู่" ถ้าภิกษุแม้รูปหนึ่ง
ไม่กล่าวออกไปเพื่อจะรุกรานภิกษุณี
นั้นว่า "น้องหญิง เธอจงหลีกไปเสีย
ตลอดเวลาที่ภิกษุฉันอยู่" อันภิกษุ
เหล่านั้นพึงแสดงคินว่า "แน่ะเธอ
พวกฉันต้องธรรมที่น่าติเตียน ไม่เป็น
ที่สบาย ควรจะแสดงคิน พวกฉัน
แสดงคินธรรมนั้น.

(๓) ยานิ โข ปน ตานิ
เสกขสมมตานิ กุลานิ, โย ปน ภิกขุ
ตถารูปेषุ เสกขสมมตेषु กุเลสุ
ปุพฺเพ อนิมนฺตฺโต อคิลานो ขาตฺตนิยํ
วา โภชนิยํ วา สหตฺถา ปฏิกฺคเหตฺวา
ขาเทยฺย วา ภูตฺตเจยฺย วา, ปฏฺิเทเสตพฺพํ
เตน ภิกฺขุณา คารยฺหํ อาวุโส ธมฺมํ
อาปชฺชิ อสปฺปายํ ปาฏิเทสนิยํ, ตํ
ปฏฺิเทเสมีติ.

(๓) อนึ่ง ภิกษุใด ไม่ได้รับนิมนต์
ก่อน มิใช่ผู้อาพาธ รับของเคี้ยวก็ดี
ของจันทน์ก็ดี ในสกุลทั้งหลายที่สงฆ์สมมติ
ว่าเป็นเสขะเห็นปานนั้น ด้วยมือของตน
แล้ว พึงเคี้ยวก็ดี จันทน์ก็ดี อันภิกษุนั้นพึง
แสดงคินว่า "แน่ะเธอ ฉันต้องธรรมที่น่า
ติเตียน ไม่เป็นที่สบาย ควรจะแสดงคิน
ฉันแสดงคินธรรมนั้น.

(๔) ยานิ โข ปน ตานิ
 อารญยกานิ เสนาสนานิ สาঙ্গก-
 สมมตานิ สปปฎิกยานิ, โย ปน ภิกขุ
 ตถารูปสุ เสนาสเนสุ วิหรนฺโต ปุพฺเพ
 อปฺปฐิสฺสวิตํ ชาทณียํ वा โภชนียํ वा
 อชฺฌารามะ สหตฺถา ปฏิกุคฺคเหตุวา
 อคิลานो ชาเทยฺย วา ภูญฺเชยฺย วา,
 ปฏฺฐิตะตพฺพํ เตन ภิกขุณา คารยฺหํ
 อาวุโส ธมฺมํ อาปชฺชํ อสฺสพายํ
 ปาฏิเทสนียํ, ตํ ปฏฺฐิตะเสมีติ.

(๔) อนึ่ง ภิกษุใดอยู่ในเสนาสนะ
ป่า ที่รู้กันว่าเป็นที่มีอันตราย มีภัยเฉพาะ
หน้า รับของเคี้ยวกิติ ของฉันกิติ อันเขา
ไม่ได้บอกให้รู้ไว้ก่อน ด้วยมือของตน
ในวัดที่อยู่ ไม่ใช่ผู้อาพาธพึงเคี้ยวกิติ
ฉันกิติ อันภิกษุนั้นพึงแสดงคินว่า
"แน่ะเธอ ฉันต้องธรรมที่น่าติเตียน
ไม่เป็นที่สบายควรจะแสดงคิน ฉัน
แสดงคินธรรมนั้น".

๒๓๒ ปาฏิเทสนียา

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนโต
จตฺตารอ ปาฏิเทสนียา ฌมฺมา.

ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ; กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ทุติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ปริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนโต ตสฺมา
ตฺถเห, เอวเมตํ ฌารยามิ.

ปาฏิเทสนียา ฌมฺมา นิฏฺฐิตา.

ท่านทั้งหลาย ธรรมทั้งหลายชื่อ
ปาฏิเทสนียะ ๔ ข้าพเจ้าได้แสดงขึ้น
แล้วแล.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลาย ในข้อ
เหล่านั้น. ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์
แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้ว
ในข้อเหล่านั้น เพราะฉะนั้น จึงมี ข้าพเจ้า
ทรงความนี้ไว้ด้วยอย่างนี้

ธรรมทั้งหลายชื่อปาฏิเทสนียะ จบ.

อิมะ โข ปณายสมฺมุตโต
ปญฺจสत्ตติ เสขียา ฐมา อุทฺเทสํ
อากจฺจนฺติ.

(๑) ปริมณฺทลํ นิวาเสสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา.

(๒) ปริมณฺทลํ ปารุปีสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา.

(๓) สุปฏฺิจฺจนฺโน อนฺตรมเว
คมิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา.

(๔) สุปฏฺิจฺจนฺโน อนฺตรมเว
นิสํยิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา.

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่อเสขียะ
๗๕ เหล่านี้แล ย่อมมาสู่อุทเทส.

(๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
นุ่งเป็นปริมณฑล".

(๒) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ห่มเป็นปริมณฑล".

(๓) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ปกปิดกายดี ไปในละแวกบ้าน".

(๔) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ปกปิดกายดี นั่งในละแวกบ้าน".

(๕) สุลัฐโต อนุตรมเร
คมิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๖) สุลัฐโต อนุตรมเร
นิสฺสีทิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๗) โอกฺขิตฺตจกฺขุ อนุตรมเร
คมิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๘) โอกฺขิตฺตจกฺขุ อนุตรมเร
นิสฺสีทิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๙) น อุกฺขิตฺตกาย อนุตรมเร
คมิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๐) น อุกฺขิตฺตกาย อนุตรมเร
นิสฺสีทิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(ปริมณฑลวคฺโค ปจฺโม.)

(๕) ฟังทำความศึกษาว่า "เราจัก
สำรวมดี ไปในละแวกบ้าน"

(๖) ฟังทำความศึกษาว่า "เราจัก
สำรวมดี นั่งในละแวกบ้าน"

(๗) ฟังทำความศึกษาว่า "เราจัก
มีตาหอดลง ไปในละแวกบ้าน"

(๘) ฟังทำความศึกษาว่า "เราจัก
มีตาหอดลง นั่งในละแวกบ้าน"

(๙) ฟังทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ไปในละแวกบ้าน ด้วยทั้งเวกผ้า"

(๑๐) ฟังทำความดีศึกษาว่า "เราจัก
ไม่นั่งในละแวกบ้าน ด้วยทั้งเวกผ้า"

(๑๑) น อุชฺชคฺมิกาย อนุตรมเร
คมิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๒) น อุชฺชคฺมิกาย อนุตรมเร
นีสีทิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๓) อปฺปสทฺโท อนุตรมเร
คมิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๔) อปฺปสทฺโท อนุตรมเร
นีสีทิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๕) น กายปฺปจาลกํ อนุตรมเร
คมิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๖) น กายปฺปจาลกํ อนุตรมเร
นีสีทิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ไปในละแวกบ้าน ด้วยทั้งความหวัระลั่น".

(๑๒) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่นั่งในละแวกบ้าน ด้วยทั้งความ
หวัระลั่น".

(๑๓) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
มีเสียงน้อย ไปในละแวกบ้าน".

(๑๔) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
มีเสียงน้อย นั่งในละแวกบ้าน".

(๑๕) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่โยกกาย ไปในละแวกบ้าน".

(๑๖) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่โยกกาย นั่งในละแวกบ้าน".

(๑๗) น พาหุปปจาลกํ อนุตรมเร
คมิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๘) น พาหุปปจาลกํ อนุตรมเร
นีสีทิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๙) น สีสปปจาลกํ อนุตรมเร
คมิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒๐) น สีสปปจาลกํ อนุตรมเร
นีสีทิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(น อุชฺชคฺคิมิกวคฺโค ทฺติโย.)

(๒๑) น ขมฺภกโต อนุตรมเร
คมิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒๒) น ขมฺภกโต อนุตรมเร
นีสีทิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๗) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ไกวแขน ไปในละแวกบ้าน".

(๑๘) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ไกวแขน นั่งในละแวกบ้าน".

(๑๙) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่โคลงคิริษะ ไปในละแวกบ้าน".

(๒๐) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่โคลงคิริษะ นั่งในละแวกบ้าน".

(๒๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ทำความค้ำ ไปในละแวกบ้าน".

(๒๒) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ทำความค้ำ นั่งในละแวกบ้าน".

(๒๓) น โอคฺคณฺจितฺโต อนฺตรมเร
คมิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒๔) น โอคฺคณฺจितฺโต อนฺตรมเร
นีสีทิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒๕) น อุกฺกฏิกาย อนฺตรมเร
คมิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒๖) น ปลฺลตฺติกาย อนฺตรมเร
นีสีทิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

ฉพฺพิสฺสติ สารูปฺปา.

(๒๓) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่คลุม (คิริชะ) ไปในละแวกบ้าน".

(๒๔) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่คลุม (คิริชะ) นั่งในละแวกบ้าน".

(๒๕) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ไปในละแวกบ้านด้วยทั้งความ
กระโหย่ง".

(๒๖) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่นั่งในละแวกบ้าน ด้วยทั้งความ
รัดเข่า".

สารูป ๒๖ (จบ).

(๑) สกุกจํ ปิณฑปาตํ
ปฏิกุคเสสสามิติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒) ปตฺตสณฺณํ ปิณฑปาตํ
ปฏิกุคเสสสามิติ ลิกฺขา กรณียา.

(๓) สมสฺสปกํ ปิณฑปาตํ
ปฏิกุคเสสสามิติ ลิกฺขา กรณียา.

(๔) สมติตฺตํ ปิณฑปาตํ
ปฏิกุคเสสสามิติ ลิกฺขา กรณียา.

(น ขมฺภกตวคฺโค ตติโย.)

(๕) สกุกจํ ปิณฑปาตํ
ภุขฺยสสามิติ ลิกฺขา กรณียา.

(๖) ปตฺตสณฺณํ ปิณฑปาตํ
ภุขฺยสสามิติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
รับบิณฑบาตโดยเอื้อเพื่อ".

(๒) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
จ้องดูอยู่ในบาตร รับบิณฑบาต".

(๓) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
รับบิณฑบาต มีสุปะเสมอกัน".

(๔) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
รับบิณฑบาตเสมอขอบ".

(๕) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ฉันบิณฑบาตโดยเอื้อเพื่อ".

(๖) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
จ้องดูอยู่ในบาตร ฉันบิณฑบาต".

(๗) สप्तทานํ ปิณฑปาตํ
ภุขิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๘) สมสฺสปกํ ปิณฑปาตํ
ภุขิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๙) น ญฺปโต โอมทฺทิตฺวา
ปิณฑปาตํ ภุขิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๐) น สฺสํ วา พฺยณฺชนํ วา
โอทเนน ปฏิจฺฉาเทสฺสามิ ภิกฺขุโยกมฺยตํ
อุปาทายาติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๑) น สฺสํ วา โอทนํ วา
อคฺคิลาโน อตฺตโน อตฺถาย วิณฺญาเปตฺวา
ภุขิสฺสสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๗) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ฉนฺนบิณฑบาตไม่แห้วง".

(๘) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ฉนฺนบิณฑบาตมีสุปะเสมอกัน".

(๙) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ขยฺมลงแต่ยอด ฉนฺนบิณฑบาต".

(๑๐) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่กลบแกงก็ดี กับข้าวก็ดี ด้วยข้าวสุก
อาศัยความอยากได้มาก".

(๑๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราไม่
อาพาธ จักไม่ขอสุปะก็ดี ข้าวสุกก็ดี
เพื่อประโยชน์แก่ตนฉนฺ".

(๑๒) น อุชฺฌมานสญฺญี ปเรสํ
ปตฺตํ โอลฺเกสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๓) นาติมหนฺตํ กวฬํ กริสฺสามีติ
ลิกฺขา กรณียา.

(๑๔) ปริมณฺทลํ อาโลป
กริสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(สกฺกจฺจวคฺโค จตฺตโถ.)

(๑๕) น อนาหณฺฏ กวเพ มุขทวาร
ววิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๖) น ภูณฺชมาโน สพฺพํ หตฺถํ
มุখে ปกฺขิปิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๗) น สกฺวเพน มุขเณ
พฺยาหริสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๒) ฟังทำความเข้าใจว่า "เราจัก
ไม่เพ่งโพนทะนา แลดูบาตรของผู้อื่น".

(๑๓) ฟังทำความเข้าใจว่า "เราจัก
ไม่ทำคำข้าวให้ใหญ่่นัก".

(๑๔) ฟังทำความเข้าใจว่า "เราจัก
ทำคำข้าวให้กลมกล่อม".

(๑๕) ฟังทำความเข้าใจว่า "เมื่อคำ
ข้าว ยังไม่มาถึง เราจักไม่อ้าช่องปาก".

(๑๖) ฟังทำความเข้าใจว่า "เราฉัน
อยู่ จักไม่สอดมือทั้งหมดเข้าไปในปาก".

(๑๗) ฟังทำความเข้าใจว่า "ปาก
ยังมีคำข้าว เราจักไม่พูด".

(๑๘) น ปิ่นทุกเขปกํ ภูษิตุสสามิตี
สิกขา กรณียา.

(๑๙) น กวฬาวจเจทกํ ภูษิตุสสามิตี
สิกขา กรณียา.

(๒๐) น อวคณฺทการกํ ภูษิตุสสามิตี
สิกขา กรณียา.

(๒๑) น หตฺถนิทฺฐนํ ภูษิตุสสามิตี
สิกขา กรณียา.

(๒๒) น ลิตฺถาวการกํ ภูษิตุสสามิตี
สิกขา กรณียา.

(๒๓) น ชิวหานิจฺฉารกํ ภูษิตุสสามิตี
สิกขา กรณียา.

(๑๘) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันทะคำข้าว".

(๑๙) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉนังกัดคำข้าว".

(๒๐) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันทำแก้มให้ตู่".

(๒๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉนสลัดมือพลาง".

(๒๒) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉนทำเมล็ดข้าวตก".

(๒๓) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉนแลบลิ้น".

(๒๔) น จปฺจปฺการกํ ภูณฺขิสฺสามิตี
สิกฺขา กรณียา.

(น อนาหฏวคฺโค ปญฺจโม.)

(๒๕) น สฺรฺสุสฺรฺการกํ ภูณฺขิสฺสามิตี
สิกฺขา กรณียา.

(๒๖) น หตฺถนิลฺเลหํ ภูณฺขิสฺสามิตี
สิกฺขา กรณียา.

(๒๗) น ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺขิสฺสามิตี
สิกฺขา กรณียา.

(๒๘) น โสณฺณนิลฺเลหํ ภูณฺขิสฺสามิตี
สิกฺขา กรณียา.

(๒๔) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันท่าเสียงดังจับๆ".

(๒๕) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันท่าเสียงซู่ดๆ".

(๒๖) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันท่าเสียงมือ".

(๒๗) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันท่าขอบาตร".

(๒๘) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่ฉันท่าเสียงริมฝีปาก".

(๒๙) น สามิเสน หตฺเถน ปานีย-
ถาลกํ ปฏิกุคฺคเหสฺสามีติ ลิกฺขฯ กรณียา.

(๓๐) น สลิตฺถกํ ปตฺตโธวณํ
อนฺตรมเร จทฺเทสฺสามีติ ลิกฺขฯ กรณียา.

สมตีส โภชนปฏิสํยุตฺตา.

(๒๙) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่เอามือที่เปื้อนอามิส จับภาชนะน้ำ".

(๓๐) พึงทำความศึกษาว่า "เราจัก
ไม่เทน้ำล้างบาตรมีเมล็ดข้าวในละแวก
บ้าน".

โกชนปฏิสังยุตต์ ๓๐ (จบ).

(๑) น จตฺตปาณิสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒) น ทณฺหปาณิสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๓) น สตฺถปาณิสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๔) น อาวุฐปาณิสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(น สຸຸສຸຸກາຣກວຸໂຕ ຈຸຸໂຈ.)

(๑) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้มีร่มในมือ".

(๒) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้มีไม้พลองในมือ".

(๓) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้มีคัสตราในมือ".

(๔) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้มีอาวุธในมือ".

(๕) น ปาทุการุฬสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๖) น อุปาหนารุฬสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๗) น ยานคตสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๘) น สยนคตสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๕) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้สวมเขียงเท้า".

(๖) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้สวมรองเท้า".

(๗) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้อยู่ในยาน".

(๘) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจ็บไข้
ผู้อยู่บนที่นอน".

(๙) น ปลลตติกาย นินฺนสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา
กรณียา.

(๑๐) น เวฏฺฐิตสฺสสฺส อคิลานสฺส
ฌมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๑) น โอคฺคณฺฐิตสฺสสฺส อคิลานสฺส
ฌมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๒) น จมายุํ นิสีทิตฺวา อาสเน
นินฺนสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทลิสฺสามีติ
ลิกฺขา กรณียา.

(๙) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจิบไข้
ผู้นั่งรัดเข่า".

(๑๐) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจิบไข้
ผู้พันศีรษะ".

(๑๑) พึงทำความศึกษาว่า
"เราจักไม่แสดงธรรม แก่คนไม่เจิบไข้
ผู้คลุมศีรษะ".

(๑๒) พึงทำความศึกษาว่า
"เรานั่งอยู่แผ่นดินจักไม่แสดงธรรม
แก่คน ไม่เจิบไข้ ผู้นั่งบนอาสนะ".

(๑๓) น นีเจ อาสเน นิสีทิตฺวา
อุจฺเจ อาสเน นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๔) น จีโต นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส
ธมฺมํ เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(น ปาทุกวคฺโค สตฺตโม.)

(๑๕) น ปจฺจโต คจฺจนฺโต ปุรฺโต
คจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ธมฺมํ
เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๑๖) น อุปฺปเถน คจฺจนฺโต
ปเถน คจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ธมฺมํ
เทลิสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

โสฬส ธมฺมเทสนาปฏิสํยุตฺตา.

(๑๓) พึงทำความศึกษาว่า "เรานั่งบนอาสนะต่ำ จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เจ็บไข้ ผู้นั่งบนอาสนะสูง".

(๑๔) พึงทำความศึกษาว่า "เรายืนอยู่ จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เจ็บไข้ ผู้นั่งอยู่".

(๑๕) พึงทำความศึกษาว่า "เราเดินไปข้างหลัง จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เจ็บไข้ ผู้เดินไปข้างหน้า".

(๑๖) พึงทำความศึกษาว่า "เราเดินไปนอกทาง จักไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เจ็บไข้ ผู้ไปอยู่ในทาง".

ธัมมเทศนาปฎิสังยุตต์ ๑๖ (จบ).

(๑) น จีโต อคิลานโน อัจจาร์ วา
ปสฺสวํ วา กริสฺสามีติ ลิกฺขา กรณียา.

(๒) น หริเต อคิลานโน อัจจาร์
วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กริสฺสามีติ
ลิกฺขา กรณียา.

(๓) น อุตฺเท อคิลานโน อัจจาร์
วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กริสฺสามีติ
ลิกฺขา กรณียา.

(น ปจฺจโตวคฺโค อฏฺฐจโม.)

ตโย ปกิณฺณกา.

(๑) พึงทำความศึกษาว่า "เราไม่
อาพาธ จักไม่ยืนถ่ายอุจจาระหรือ
ปัสสาวะ".

(๒) พึงทำความศึกษาว่า "เราไม่
อาพาธ จักไม่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ
หรือบ้วนน้ำลายลงบนของสดเขียว".

(๓) พึงทำความศึกษาว่า "เราไม่
อาพาธ จักไม่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ
หรือบ้วนน้ำลายลงในน้ำ".

ปกิณณกะ ๓ (จบ).

๒๖๖ เสขียา

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนโต
ปณฺจสत्ตติ เสขียา ฌมฺมา.

ตตฺถายสฺมนเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ทฺตติมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ตติมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ปริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนโต ตสฺมา
ตฺถเห, เอวเมตํ ฌารยามิ.

เสขียา ฌมฺมา นิฏฺฐิตา.

ท่านทั้งหลาย ธรรมทั้งหลายชื่อ
เสขิยะ ๗๕ ข้าพเจ้าได้แสดงขึ้นแล้วแล.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลาย ในข้อ
เหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธี
แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธีแล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธีแล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธีแล้ว
ในข้อเหล่านั้น เพราะฉะนั้น จึงนั่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอาการอย่างนี้.

ธรรมทั้งหลายชื่อเสขิยะ จบ.

อิเม โข ปนายสมนุโต
สดุดาธิกรณสมถา ธมฺมา อุทฺเทสํ
อาคจฺจนฺติ.

อุปฺปนฺนุปฺปนฺนํ อธิกรณํ
สมถาย วุปฺสมาย สมฺมุขาวินโย
ทาทพฺโพ, สติวินโย ทาทพฺโพ,
อมฺพุหฺวินโย ทาทพฺโพ, ปฏฺิณฺณาทกฺรณํ,
เยภฺยฺยสิกา, ตสฺส ปาปิยสิกา,
ติณฺวตฺถารโกติ.

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่ออธิกรณ
สมณะ ๗ เหล่านี้แล ย่อมมาสู่อุทเทส.

เพื่อความสงบ เพื่อความระงับ
ซึ่งอธิกรณทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วที่เกิดขึ้นแล้ว พึงให้ระเบียบอันจะพึงทำในที่
พร้อมหน้า ๑, พึงให้ระเบียบที่ยกเอาสติ
ขึ้นเป็นหลัก ๑, พึงให้ระเบียบที่
ให้แก่ภิกษุผู้หายเป็นบ้าแล้ว ๑,
พึงให้ระเบียบตามคำสารภาพ ๑,
(พึงให้) วินิจฉัยอาศัยความเห็นข้างมาก
๑, (พึงให้) กิริยาที่ลงโทษแก่ผู้ผิด ๑,
(พึงให้) ระเบียบดั่งกลบไว้ด้วยหญ้า ๑.

อุทฺทิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต
สตุตฺตาทิกรณสมถา ฅมฺมา.

ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ทฺตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ: กจฺจิตฺถ
ปริสฺสุทฺธา ?

ปริสฺสุทฺธေตฺถายสฺมนฺโต, ตสฺมา
ตฺถเห, เอวเมตํ ฅารยามิ.

สตุตฺตาทิกรณสมถา ฅมฺมา นิฏฺฐิตา.

ท่านทั้งหลาย ธรรมชื่ออธิกรณ
สมณะ ๗ อันข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้วแล.

ข้าพเจ้าถามท่านทั้งหลาย
ในข้อเหล่านั้น ท่านทั้งหลายเป็น
ผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๒ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ข้าพเจ้าถาม แม้ครั้งที่ ๓ ท่าน
ทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วหรือ ?

ท่านทั้งหลายเป็นผู้บริสุทธิ์แล้ว
ในข้อเหล่านั้น เพราะฉะนั้น จึงนั่ง
ข้าพเจ้าทรงความนี้ไว้ด้วยอาการอย่างนี้.

ธรรมทั้งหลายชื่ออธิกรณสมณะ ๗ จบ.

อุทฺทิฏฺฐัง โข อายสฺมนฺโต นิทานัง.
อุทฺทิฏฺฐา จตฺตารอ ปาราชิกา ฌมฺมา.
อุทฺทิฏฺฐา เตรส สงฺฆาติเสสา ฌมฺมา.
อุทฺทิฏฺฐา เทว อนิยตา ฌมฺมา.
อุทฺทิฏฺฐา ตีส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา
ฌมฺมา. อุทฺทิฏฺฐา เทวนวฺติ ปาจิตฺติยา
ฌมฺมา. อุทฺทิฏฺฐา จตฺตารอ ปาฏิเทสนียา
ฌมฺมา. อุทฺทิฏฺฐา ปณฺจสत्ตติ เสขิยา
ฌมฺมา. อุทฺทิฏฺฐา สत्ตทาธิกรณสมถา
ฌมฺมา.

ท่านทั้งหลาย คำนิทาน ข้าพเจ้า
แสดงขึ้นแล้วแล. ธรรมชื่อปาราชิก
๔ ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว. ธรรมชื่อ
สังฆาทิเสส ๑๓ ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว.
ธรรมชื่อนิยต ๒ ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว.
ธรรมชื่อนิสสัคคียปาจิตติย ๓๐
ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว. ธรรมชื่อนิปาจิตติย
๙๒ ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว. ธรรมชื่อ
ปาฏิเทสนียะ ๔ ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว.
ธรรมชื่อเสขียะ ๗๕ ข้าพเจ้าแสดงขึ้นแล้ว.
ธรรมชื่อนิอธกรณสมณะ ๗ ข้าพเจ้า
แสดงขึ้นแล้ว.

๒๓๔ ภิกขุปาฏิโมกขาวสานปาโจ

เอตตกนฺตสฺส ภควโต สุตฺตาคตํ
สุตฺตปริยาปนฺนํ อนวทูตฺตมาสํ อุตฺตเทสํ
อากัจฉติ. ตตฺถ สพฺเพเหว สมคฺเคหิ
สมฺโมทมานะหิ อวิวทมานะหิ
สิกฺขิตพฺพนติ.

ภิกขุปาฏิโมกข์ นิฉฺจิตํ.

ลักษณะบทเท่านี้ของพระผู้มีพระ-
ภาคเจ้านั้น นับเนื่องในสูตรแล้ว มาใน
สูตรแล้ว ย่อมมาสู่อุทเทสทุกๆ กึ่งเดือน.
อันภิกษุทั้งหลายทั้งปวงนั้นแล พึงเป็น
ผู้พร้อมเพรียงกัน เป็นผู้ชื่นชมด้วยดีอยู่
เป็นผู้ไม่วิวาทกัน ศึกษาในพระปาฏิโมกข์นั้น
ดังนี้.

ภิกขุปาฏิโมกข์ จบ.

ความจริง พุทธธรรมเหล่านี้ จักไม่มี
ประมาณนี้ เราจักเลือกเฟ้นธรรมแม้อย่างอื่น
อันเป็นเครื่องบ่มพระโพธิญาณ

ครั้งนั้น เราเมื่อเลือกเฟ้นอยู่ ก็ได้เห็น
ศีลขันธ์ข้อที่ ๒ ที่ท่านผู้แสวงหาคุณใหญ่
ในก่อนๆ ถือปฏิบัติเป็นประจำ.

ท่านจงสมათานศีลขันธ์ข้อที่ ๒ นี้
กระทำให้มั่นคงก่อน จนถึงความเป็นศีลขันธ์
หากท่านปรารถนาเพื่อจะบรรลุพระโพธิญาณ

จามรี หางคล้องติดในที่ไหนก็ตาม ปลด
ขนหางออกไม่ได้ ก็ยอมตายในที่นั้น แม้ฉนใด

ท่านจงบำเพ็ญศีลให้บริบูรณ์ในภุมิทั้ง
๔ จงรักษาศีลไว้ทุกเมื่อ เหมือนจามรีรักษา
ขนหาง ฉนนั่นเกิด. (อป. อฏ. ๑/๒๘-๒๙)

รัตนตุดยาภิวันุทนคาถา

ทำวัตรก่อนสวดพระปาฏิโมกข์

(๑) โย โส ภควา อรหํ สมมา-
สมพุทฺธो, สุวักขาโต เยน ภควตา
ธมฺโม, สุปฏิปนฺโน ยสฺส ภควโต
สาวกสงฺโฆ, ตมมยํ ภควนฺตํ สธมฺมํ
สสงฺฆํ, อิมํหิ สกฺกาเรหิ ยถารหํ
อาโรปิเตหิ อภิปุชยาม, สาธุ โน
ภนฺเต ภควา สุจิริปรินิพฺพุโตปิ,
ปจฺจิมาชนตานุกมฺปมานสา, อิม
สกฺกาเร ทุคฺคตปณฺณาการภูเต
ปฏิกุคฺคณฺหาตุ, อมฺหากํ ทิฆมรตฺตํ
หิตาย สุขาย.

ทำวัตรวันอุโบสถ ๒๓๗๙

คำนมัสการ

(๒) อรหัง สมมาสมพุทโธ ภควา,
พุทฺธํ ภควนฺตํ อภิวาเทมิ.

(กราบ)

(๓) สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม,
ธมฺมํ นมสฺสามิ.

(กราบ)

(๔) สุปฏิปนโน ภควโต สาวกสงฺโฆ,
สงฺฆํ นมามิ.

(กราบ)

(นำ) หนุท มยํ พุทฺธสฺส ภควโต
ปุปฺพภาคนมการํ กโรม เส.

ปุปฺพภาคนมการ

(๕) นโม ตสฺส ภควโต อรหโต
สมฺมาสมพุทฺธสฺส. (๓ จบ)

ระลึกถึงพระพุทธเจ้า

- (๖) โย สन्नินฺนินโน วรโพธิมุเล
- (๗) มารํ สเสนํ มหตี วิเชยโย
- (๘) สมฺโพธิมากจฺฉิ อนนฺตภาณเ
- (๙) โลกุตฺตโม ตํ ปณฺมามิ พุทฺธํ
- (๑๐) เย จ พุทฺธา อตีตา จ

(๑๑) เย จ พุทฺธา อนาคตา

(๑๒) ปจฺจุปฺปนฺนา จ เย พุทฺธา

(๑๓) อหํ วนฺทามิ สพฺพทา.

(๑๔) อิติปิ โส ภควา อรหํ สมฺมา-
สมฺพุทฺโธ วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน สุคโต
โลกวิทู อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ
สตุถา เทวมนุสฺसानํ พุทฺโธ ภควาติ.
พุทฺธํ ชีวิตํ ยาวนิพฺพานํ สรณํ คจฺฉามิ.

(๑๕) นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ

(๑๖) พุทฺโธ เม สรณํ วรํ

(๑๗) เอเตน สจฺจวชฺเชน

(๑๘) โหตุ เม ชยมงฺคลํ

- (๑๙) อุตตมงุเคน วรุเทห์
(๒๐) ปาทปัสุ วรุตตมัม
(๒๑) พุทุธะ โย ขลิโต โทโส
(๒๒) พุทุธะ ขมตุ ตัม มัม.
(กราบ ๑ ครั้ง)

ระลึกถึงพระธรรมเจ้า

- (๒๓) อฏฺฐจฺจิกโก อริยปถิ ชนนานัม
(๒๔) โมกฺขปฺปเวสาย อชฺช จ มคฺโค
(๒๕) ธมฺโม อโย สนฺติกโร ปณฺโฑ
(๒๖) นิยฺยานิกโก ตัม ปณฺมามิ ธมฺมัม
(๒๗) เย จ ธมฺมา อตีตา จ

(๒๘) เย จ ฐมา อนาคตา

(๒๙) ปจฺจุปปนฺนา จ เย ฐมา

(๓๐) อหํ วนฺทามิ สพฺพทา.

(๓๑) สุวากฺขาโต ภควตา ฐมโม

สนฺติภูจฺโง อกาลิโก เอหิปสฺสิโก

โอบนยฺโง ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ.

ฐมมํ ชีวิตํ ยาวนิพฺพานํ สรณํ คจฺฉามิ.

(๓๒) นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ

(๓๓) ฐมโม เม สรณํ วรํ

(๓๔) เอเตน สจฺจวชฺเชน

(๓๕) โหตุ เม ชยมงฺคลํ

(๓๖) อุตฺตมมฺเฏเคน วนฺเทหํ

(๓๗) ธมฺมญฺจ ทฺวิธํ วรํ

(๓๘) ธมฺเม โย ขลิโต โทโส

(๓๙) ธมฺโม ขมตฺ ตํ มมํ.

(กราบ ๑ ครั้ง)

ระลึกถึงพระสงฆ์เจ้า

(๔๐) สงฺโฆ วิสุทฺโธ วรทกฺขิณญฺโย

(๔๑) สนฺตินฺทริโย สพฺพมลปฺปหิโน

(๔๒) คฺกุณฺธิเนเกหิ สมิตฺธิปตฺโต

(๔๓) อนาสโว ตํ ปณฺมามิ สงฺฆํ

(๔๔) เย จ สงฺฆา อตีตา จ

(๔๕) เย จ สงฺฆา อนาคตา

(๔๖) ปจฺจุปปนฺนา จ เย สงฺฆา

(๔๗) อหํ วนฺทามิ สพฺพทา.

(๔๘) สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ

อุชฺฐปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ

ฌายปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ

สามิจิปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ

ยทิทํ จตฺตาริ ปุริสยฺศานิ อญฺจ

ปุริสปุคฺคลา เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ

อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทกฺขิณฺเนยฺโย

อณฺชลิกฺรณฺนีโย อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ

โลกสฺสาติ. สงฺฆํ ชีวิตํ ยาวนิพฺพานํ

สรณํ คจฺฉามิ.

(๔๙) นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ

(๕๐) สงฺโฆ เม สรณํ วรํ

(๕๑) เอเตน สจฺจวชฺเชน

(๕๒) โหตุ เม ชยมงฺคลํ.

(๕๓) อุตฺตมมฺงฺเคน วณฺเทหํ

(๕๔) สงฺฆมฺภ จ ทฺวิธุตฺตมํ

(๕๕) สงฺฆเม โย ขลิโต โทโส

(๕๖) สงฺโฆ ชมตุ ตํ มม.

(กราบ ๑ ครั้ง)

ทำวัตรหลังสวดพระปาฏิโมกข์

ปุพฺพภาคนมการ

(๑) นโม ตสฺส ภควโต อรหโต

สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส. (๓ จบ)

สีลุตฺเทสปาโจ

(๒) ภาสิตมิตํ เตน ภควตา ชานตา

ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเณ

สมฺปนฺนสีลา ภิกฺขเว วิหรต สมฺปนฺน-

ปาติโมกฺขา ปาติโมกฺขสํวรํวฺตา วิหรต

อาจารย์โคจรสมฺปนฺนา อณุมตฺเตสุ

วชฺเชสฺส ภยทสฺสาวิ สมาทาย ลิกฺขณ
ลิกฺขาปเทสฺสติ. ตสฺมาติหฺมเหหิ
ลิกฺขิตพฺพํ สมฺปนฺนสีลา วิหริสฺสาม
สมฺปนฺนปาติโมกฺขา ปาติโมกฺขสํวรํวृตา
วิหริสฺสาม อัจจรรโกจรรสมฺปนฺนา
อณฺุมตฺเตสฺส วชฺเชสฺส ภยทสฺสาวิ
สมาทาย ลิกฺขิสฺสาม ลิกฺขาปเทสฺสติ.
เอวญฺหิ โน ลิกฺขิตพฺพํ.

อุโปสถาวสาเน สขฺฌายิตพฺโพ.

ตายนคาถา

- (๓) ฉินฺท โสโตํ ปรกุกมฺม
- (๔) กาเม ปนฺนุท พุราหฺมณ
- (๕) นปฺปหาย มฺนิ กาเม
- (๖) เนกตฺตมฺปปชฺชติ
- (๗) กยิรา เจ กยิราเถนํ
- (๘) ทพฺพฺหเมณํ ปรกุกเม
- (๙) สติโล หิ ปริพฺพาไซ
- (๑๐) ภยฺโย อากิรเต รชํ
- (๑๑) อกตํ ทุกฺกมฺํ เสยฺโย
- (๑๒) ปจฺฉา ตปฺปติ ทุกฺกมฺํ
- (๑๓) กตญฺจ สุกตํ เสยฺโย

- (๑๔) ยัม กตฺวา นานุตปฺปติ
- (๑๕) กุโส ยถา ทุคฺคหิโต
- (๑๖) หตฺถเมวานุกนฺตติ
- (๑๗) สามณฺณํ ทุปฺปรามตฺถํ
- (๑๘) นิริยาณฺณูปกทฺตมฺติ
- (๑๙) ยงฺกิณฺณจฺจ ลีลิตํ กมมํ
- (๒๐) สงฺกิลิณฺณจฺจ ยัม วตํ
- (๒๑) สงฺกสฺสรํ พฺรหฺมจฺริยํ
- (๒๒) น ตํ โหติ มหปฺผลนฺติ (หยุต)
- (๒๓) หิริโอสตฺตปฺปสมปฺนนา
- (๒๔) สุกฺกธมฺมสมาหิตา

(๒๕) สนฺโต สปปฺริสา โลเก

(๒๖) เทวธมฺมาติ วุจฺจเร.

๖ คาถา

บทวันทาใหญ่

(๒๗) วณฺหามิ เจติยํ สพฺพํ

(๒๘) สพฺพภูจฺจาเน สุปฺติภูจฺจิตํ

(๒๙) สารีริกธาตุมฺมหาโพธิ

(๓๐) พุทฺธรูปํ สกลํ สทา.

(๓๑) วณฺหามิ พุทฺธํ ภวปารติณฺณํ

(๓๒) ติโลกเกตุํ ติกเวกนาถํ

(๓๓) โย โลกเสฏโฐ สกลํ กิเลสํ

(๓๔) เจตวาน โพเธสิ ชนํ อนนตํ

(๓๕) ยํ นมมทาย นทียา ปุลิเน จ ตีเร

(๓๖) ยํ สจฺจพนฺธคิริเก สุมนา จ

ลคฺเค

(๓๗) ยํ ตตฺถ โยนกปุเร มุณีโน จ ปาท์

(๓๘) ตํ ปาทลยฺชนมํ สิริสา นمامิ.

(๓๙) สุวณฺณมาลิเก สุวณฺณปพฺพเต

สุมนภูฏเฐ โยนกปุเร นมมทาย นทียา

(๔๐) ปญฺจปาทวรํ จานํ

(๔๑) อหํ วนฺทามิ ทูรโต

(๔๒) อหํ วนฺทามิ ธาตุโย

(๔๓) อหํ วนฺทามิ สพฺพโส

(๔๔) สีสํ เม ปทุมํ กตฺวา

(๔๕) ทิปญฺจ นยนทฺวยํ

(๔๖) วจสา ฐปกาเรน

(๔๗) มนสา จ สฺคนฺธกา.

(๔๘) พุทฺธการวตา ฌมฺมการวตา
สงฺฆการวตา ลิกฺขการวตา สมาธิ-
การวตา ปฏิสนฺถการวตา กลฺยาณ-
มิตฺตตา โสวจสฺสตา.

(๔๙) อหํ ภาณเต พุทฺธรฺกฺขิโต

(๕๐) ยาวชีวํ พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ

(๕๑) อหํ ภาณเต ฌมฺมรฺกฺขิโต

(๕๒) ยาวชีว์ ฌมมํ สรณํ คจฺฉามิ

(๕๓) อหํ ภนฺเต สงฺฆรกฺขิตํ

(๕๔) ยาวชีว์ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ

(๕๕) โย โทโส โมหจิตฺเตน

(๕๖) พุทฺธสฺมี ปกโต มยา

(๕๗) ขมถ เม กตํ โทสํ

(๕๘) สพฺพปาปํ วินสฺสตุ.

(๕๙) โย โทโส โมหจิตฺเตน

(๖๐) ฌมมสฺมี ปกโต มยา

(๖๑) ขมถ เม กตํ โทสํ

(๖๒) สพฺพปาปํ วินสฺสตุ.

(๖๓) โย โทโส โมหจิตฺเตน

(๖๔) สงฺขมสมิ ปกโต มยา

(๖๕) ขมถ เม กตํ โทสํ

(๖๖) สพฺพปาปํ วินสฺสตุ.

(๖๗) อิจฺเจวมจฺจนฺตณฺมสฺสเนยฺยํ

(๖๘) นมสฺสมาโน รตนตฺตยํ ยํ

(๖๙) ปุณฺณภาสิทนฺทํ วิปุลํ อลตฺถํ

(๗๐) ตสฺसानุภาเวน หตฺนฺตฺราโย.

(๗๑) อามนฺตยามิ โว ภิกฺขเว

ปฏฺิวเทยามิ โว ภิกฺขเว ขยวยธฺมมา

สงฺขารา อปฺปมาเทน สมฺปาเทถาติ.

คำแปล

ทำวัตรก่อนสวดพระปาฏิโมกข์

(๑) พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์
นั้นใดเป็นอรหันต์ตรัสรู้เองโดยชอบ,
พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์
ใด ตรัสไว้ดีแล้ว, พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด
เป็นผู้ปฏิบัติดี, ข้าพระองค์ทั้งหลายขอ
บูชาอย่างยิ่ง ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
พร้อมกับพระธรรม พร้อมกับพระสงฆ์
ด้วยสักการะตามที่ยกขึ้นไว้ตามสมควร

เหล่านี้, ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ เป็นความสำเร็จประโยชน์แก่ข้าพระองค์ทั้งหลาย ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า แม้เสด็จดับขันธปรินิพพานนานแล้ว, ยังมีพระทัยอนุเคราะห์ต่อหมู่ชนในหนหลัง, จงรับสักการะที่เป็นเครื่องบรรณาการของ คนยากเหล่านี้, เพื่อประโยชน์เพื่อความสุข แก่ข้าพระองค์ทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำนมัสการ

(๒) พระผู้มีพระภาคเจ้า องค์อรหันต์
ตรัสรู้เองโดยชอบ. ข้าพเจ้าขออภิวาท
พระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า.

(๓) พระธรรมอันพระผู้มีพระ
ภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว, ข้าพเจ้าขอ
นมัสการพระธรรม.

(๔) พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า ผู้ปฏิบัติดี, ข้าพเจ้าขอ
นอบน้อมพระสงฆ์.

ปุพฺพภาคนมการ

(๕) ขอนอบน้อมพระผู้มีพระ
ภาคเจ้า พระองค์นั้น องค์อรหันต์
ตรัสรู้ชอบโดยพระองค์เอง

ระลึกถึงพระพุทธเจ้า

(๖) พระพุทธเจ้าองค์ใดประทับนั่ง
ณ ควางไม้โพธิ์ อันงดงาม

(๗) ข้านะมาร พร้อมเสนามาร
หมู่ใหญ่

(๘) พระผู้มีพระญาณ หาที่สุด
มิได้ ตรัสรู้พระสัมโพธิญาณ

(๙) พระผู้สูงสุดแห่งโลก ข้าพเจ้า
ขอนอบน้อมพระพุทธเจ้า พระองค์นั้น

(๑๐) พระพุทธเจ้าเหล่าใด ที่ล่วง
ไปแล้ว ๑

(๑๑) พระพุทธเจ้าเหล่าใด ที่ยังไม่
เสด็จมา ๑

(๑๒) พระพุทธเจ้าเหล่าใด ที่ยังอยู่
ในปัจจุบัน ๑

(๑๓) ข้าพเจ้าขอวันทา (พระพุทธเจ้า
เหล่านั้น) ในกาลทั้งปวง

(๑๔) แม้ด้วยเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์นั้น จึงทรงเป็นพระอรหันต์

ตรัสรู้เองโดยชอบ เพียบพร้อมด้วยวิชา
และจรณะ เสด็จไปได้แล้ว ทรงรู้แจ้งโลก
ทรงเป็นสารถิฝึกบุรุษได้ยอดเยี่ยม
ทรงเป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์
พระผู้ทรงเบิกบาน ทรงจำแนกธรรม
ดังนี้ข้าพเจ้าขอเอาชีวิต ถึงพระพุทธเจ้า
ว่าเป็นที่พึ่งตราบถึงพระนิพพาน

(๑๕) ข้าพเจ้าไม่มีที่พึ่งอื่น

(๑๖) ข้าพเจ้ามีพระพุทธเจ้าเป็น
ที่พึ่งอันประเสริฐ

(๑๗) ด้วยการกล่าวคำสัจนี้

(๑๘) ขอขย้มงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า

- (๑๙) ข้าพเจ้าขอเอายอดศีรชะวันทา
(๒๐) ผงธุลีบาท ซึ่งประเสริฐสูงสุด
(๒๑) โทษใดที่ผิดพลั้งในพระพุทธเจ้า
(๒๒) ขอพระพุทธเจ้า จงยกโทษนั้น
แก่ข้าพเจ้าเทอญ.

ระลึกถึงพระธรรมเจ้า

- (๒๓) พระธรรมประกอบด้วยมรรค
มีองค์แปด เป็นทางอันประเสริฐแห่ง
ชนทั้งหลาย
(๒๔) และเป็นทางตรง เพื่อให้เข้า
ถึงธรรมเครื่องหลุดพ้น

(๒๕) พระธรรมที่ประณีตนี้ กระทำ
ความสันติสุข

(๒๖) นำสัตว์ออกจากทุกข์ ข้าพเจ้า
ขออนอบน้อมพระธรรมนั้น

(๒๗) พระธรรมเหล่าใด ที่ล่วงไป
แล้ว ๑

(๒๘) พระธรรมเหล่าใด ที่ยังไม่มา ๑

(๒๙) พระธรรมเหล่าใด ที่ยังอยู่ใน
ปัจจุบัน ๑

(๓๐) ข้าพเจ้าขอวันทา (พระธรรม
นั้น) ในกาลทั้งปวง.

(๓๑) พระธรรม อันพระผู้มีพระ
ภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว ที่ผู้ปฏิบัติจะเห็น
ได้เอง ไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลา เป็นธรรมที่
จะเชิญให้มาดูได้ น้อมเข้ามา อันผู้รู้
ทั้งหลาย ฟังทราบได้จำเพาะตน ดังนี้
ข้าพเจ้า ขอเอาชีวิตถึงพระธรรม ว่า
เป็นที่พึ่งตราบถึงพระนิพพาน.

(๓๒) ข้าพเจ้าไม่มีที่พึ่งอื่น

(๓๓) ข้าพเจ้ามีพระธรรมเป็นที่พึ่ง
อันประเสริฐ

(๓๔) ด้วยการกล่าวคำสัจนี้

(๓๕) ขอชัยมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า

(๓๖) และข้าพเจ้า ขอเอายอดศีรชะ
วันทา

(๓๗) พระธรรม อันประเสริฐทั้งสอง
อย่าง

(๓๘) โทษใดที่ผิดพลั้งในพระธรรม

(๓๙) ขอพระธรรม จงยกโทษนั้น
แก่ข้าพเจ้า เทอญ.

ระลึกถึงพระสงฆ์เจ้า

(๔๐) พระสงฆ์ผู้หมดจด เป็นผู้ควร
รับของทำบุญ ผู้ประเสริฐ

(๔๑) มีอินทรีย์สงบ ละมลทินทั้งปวง

(๔๒) ถึงความสำเร็จด้วยคุณมิใช่น้อย

(๔๓) หาอาสวะมิได้ ข้าพเจ้าขอ
นอบน้อมพระสงฆ์นั้น

(๔๔) พระสงฆ์เหล่าใด ที่ล่วงไปแล้ว ๑

(๔๕) พระสงฆ์เหล่าใด ที่ยังไม่มา ๑

(๔๖) พระสงฆ์เหล่าใด ที่ยังอยู่ใน
ปัจจุบัน ๑

(๔๗) ข้าพเจ้าขอวันทา (พระสงฆ์
เหล่านั้น) ในกาลทั้งปวง

(๔๘) พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระ
ภาคเจ้า ผู้ปฏิบัติดี พระสงฆ์สาวก
ของพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ปฏิบัติตรง

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
ผู้ปฏิบัติเพื่อบรรลุมรรค ผล นิพพาน
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
ผู้ปฏิบัติชอบยิ่ง ได้แก่ บุรุษ ๔ คู่
บุรุษบุคคล ๘ นั้น พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ควรรับของบูชา
ผู้ควรรับของต้อนรับ ผู้ควรรับของ
ทำบุญ ผู้ที่ชาวโลกควรกระทำอัญชลี
เป็นนาบุญยอดเยี่ยมของชาวโลก
ดังนี้ ข้าพเจ้าขอเอาชีวิตถึงพระสงฆ์
ว่าเป็นที่พึ่ง ตราบถึงพระนิพพาน.

(๔๙) ข้าพเจ้าไม่มีที่พึ่งอื่น

(๕๐) ข้าพเจ้า มีพระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง

อันประเสริฐ

(๕๑) ด้วยการกล่าวคำสัจนี้

(๕๒) ขอชัยมงคลจงมีแก่ข้าพเจ้า

(๕๓) และข้าพเจ้า ขอเอายอดศีรชะ

วันทา

(๕๔) พระสงฆ์ผู้สูงสุดทั้งสองอย่าง

(๕๕) โทษใดที่ผิดพลั้งในพระสงฆ์

(๕๖) ขอพระสงฆ์ จงยกโทษนั้นแก่

ข้าพเจ้าเทอญ.

ทำวัตรวันอุโบสถ ๓๐๙

คำแปล

ทำวัตรหลังสวดพระปาฏิโมกข์

ปุพฺพภาคนมการ

(๑) ขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า
องค์อรหันต์พระองค์นั้น ตรัสรู้ชอบโดย
พระองค์เอง

คำอุทเทสปรารภศีล

(๒) พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์
นั้นพระผู้ทรงรู้แจ้ง ทรงเห็นแจ้ง
ทรงเป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้เองโดยชอบ
ตรัสพระดำรัสนี้ไว้ว่า ภิกษุทั้งหลาย

ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้มีศีลสมบูรณ์
 อยู่เถิด จงเป็นผู้มีปาฏิโมกข์สมบูรณ์
 สำรวมในปาฏิโมกข์สังวรอยู่เถิด จงเป็น
 ผู้สมบูรณ์ด้วยมารยาทและโคจร จงเป็น
 ผู้มีปกติเห็นภัยในโทษทั้งหลาย ที่มี
 ประมาณเล็กน้อย สมาทานศึกษาใน
 ลิกขาบททั้งหลายเถิด ดังนี้ เพราะฉะนั้น
 ท่านทั้งหลายพึงศึกษาในพระธรรมวินัย
 นี้ว่า เราทั้งหลายจักเป็นผู้มีศีลสมบูรณ์
 อยู่ จักเป็นผู้มีปาฏิโมกข์สมบูรณ์ สำรวม
 ในปาฏิโมกข์สังวรอยู่ จักเป็นผู้สมบูรณ์
 ด้วยมารยาทและโคจร จักเป็นผู้มีปกติ

เห็นภัยในโทษทั้งหลาย ที่มีประมาณ
เล็กน้อย สมาทานศึกษาในสิกขาบท
ทั้งหลาย ดังนี้ เราทั้งหลายพึงศึกษา
อย่างนี้แล.

อันภิกษุทั้งหลายพึงสวด
ในที่สุดแห่งการทำอุโบสถ

คาถาเป็นเครื่องป้องกัน

(๓) จงพยายามตัดกระแส

(๔) จงบรรเทาความทั้งหลายเกิด

พราหมณ์

(๕) พระมนีละกามไม่ได้

(๖) จะเป็นอยู่ผู้เดียวไม่ได้

(๗) หากคนเราจะพึงกระทำ
พึงกระทำกรรมนั้นเถิด

(๘) พึงบากบั่นทำกรรมนั้นให้มั่นคง

(๙) เพราะว่าการบวชที่ย่อหย่อน
ย่อมไม่เกิดผล

(๑๐) ย่อมไปรยโทษคุณจุลามากขึ้น

(๑๑) กรรมชั่วไม่ทำเลยดีกว่า

(๑๒) กรรมชั่วทำให้เดือดร้อนภายหลัง

(๑๓) แต่กรรมดีทำแล้วประเสริฐกว่า

(๑๔) เพราะทำแล้วไม่เดือดร้อน
ในภายหลัง

(๑๕-๑๖) หน้้าคา อันบุคคล
จับไม่ดี ย่อมบาดเจ็บมือได้แล จันใด

(๑๗) คุณเครื่องความเป็นสมณะ
ที่ปฏิบัติไม่ดีและย่อหย่อน ก็จันนั้น

(๑๘) ย่อมคร่าเข้าไปในนรก

(๑๙) กรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง
ซึ่งย่อหย่อน

(๒๐) และวัตรใดที่เคร้าหมอง

(๒๑) พรหมจรรย์ ที่ระลึกขึ้นแล้ว
รังเกียจตนเอง

(๒๒) กรรม ๓ อย่างนั้น ย่อม
ไม่มีผลมาก

(๒๓) เหล่าชนที่สมบูรณ์ด้วย หิริ
โอตตปปะ

(๒๔) ตั้งมั่นอยู่ธรรมอันขาว

(๒๕) เป็นผู้สงบ เป็นสัตบุรุษในโลก

(๒๖) ท่านเรียกว่า มีธรรมของเทวดา.

บทวันทาใหญ่

(๒๗) ข้าพเจ้าขอวันทาพระเจดีย์
ทั้งปวง

(๒๘) ซึ่งประดิษฐานในทุกแห่ง

(๒๙) คือพระบรมสารีริกธาตุ มหาโพธิ์

(๓๐) พระพุทธรูปทั้งมวลทุกเมื่อเทอญ.

(๓๑) ข้าพเจ้าขอวันทาพระพุทธเจ้า

พระผู้ข้ามฝั่งคือภพ

(๓๒) เป็นธงแห่งโลกสาม เป็นที่
พึงอันเอกแห่งภพสาม

(๓๓-๓๔) พระผู้ประเสริฐ แห่งโลก
พระองค์ใด ตัดกิเลสได้สิ้นเชิง ยังชน
หาที่สุดมิได้ ให้ตรัสรู้

(๓๕) รอยพระบาทใด อยู่ที่ฝั่ง
บนหาดทรายแม่น้ำนัมมทา

(๓๖) รอยพระบาทใด อยู่ที่ยอด
เขาสัจจพันธคีรี ที่มียอดไม่หวั่นไหว
น่าเพลินใจ

(๓๗) รอยพระบาทใดของพระมุนีเจ้า
อยู่ที่เมืองโยนก ในชมพูทวีปนั้น

(๓๘) ข้าพเจ้าขอนอบน้อมรอย
พระบาทนั้น ด้วยเศียรเกล้า

(๓๙) รอยพระบาทที่สุวรรณมาลิก
ที่สุวรรณบรรพต ที่สุมนภูฏ ที่เมือง
โยนก ที่แม่น้ำนัมมทา

(๔๐) สถานที่ที่มีรอยพระบาท ๕ แห่ง

(๔๑) ข้าพเจ้าขอวันทามาแต่ไกล

(๔๒) ข้าพเจ้าขอวันทาพระธาตु
ทั้งหลาย

(๔๓) ข้าพเจ้าขอวันทาโดยประการ
ทั้งปวง

(๔๔) โดยเอาศีระะของข้าพเจ้า
ให้เป็นดอกปทุม

(๔๕) ดวงตาทั้งสองเป็นประทีป

(๔๖) วาจาทำให้เป็นรูป

(๔๗) และทำใจเป็นของกลิ่นหอม

(๔๘) ความเคารพในพระพุทธเจ้า

ความเคารพในพระธรรม ความเคารพ

ในพระสงฆ์ ความเคารพในสิกขา ความ

เคารพในสมาธิ ความเคารพในปฏิสังขาร

ความมีมิตรดี ความเป็นผู้ว่าง่าย

(๔๙) ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ

ข้าพระองค์อันพระพุทธเจ้ารักษา

(๕๐) ขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็น

ที่พึ่งตลอดชีวิต

(๕๑) ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ

ข้าพระองค์อันพระธรรมรักษา

(๕๒) ขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง

ตลอดชีวิต

(๕๓) ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ

ข้าพระองค์อันพระสงฆ์รักษา

(๕๔) ขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง

ตลอดชีวิต

(๕๕-๕๖) โทษใด ที่ข้าพระองค์

กระทำลงไป โดยโมหจิต ในพระพุทธรเจ้า

(๕๗) ขอพระองค์โปรดยกโทษ

ที่ข้าพระองค์กระทำลงไป

(๕๘) ขอบาปทั้งหลายจงสาบสูญ

(๕๙-๖๐) โทษใด ที่ข้าพระองค์
กระทำล่วงไป ด้วยโมหจิต ในพระธรรม

(๖๑) ขอพระธรรมโปรดยกโทษ
ที่ข้าพระองค์กระทำลงไป

(๖๒) ขอบาปทั้งปวงจงสาบสูญ

(๖๓-๖๔) โทษใด ที่ข้าพระองค์
กระทำลงไป ด้วยโมหจิต ในพระสงฆ์

(๖๕) ขอพระสงฆ์โปรดยกโทษ
ที่ข้าพระองค์กระทำลงไป

(๖๖) ขอบาปทั้งปวงจงสาบสูญ

(๖๗-๖๘) ข้าพเจ้า เมื่อนมัสการ
พระรัตนตรัยใด ที่ควรนมัสการ ที่สุดยิ่ง
อย่างนี้ ด้วยประการฉะนี้แล

(๖๙) ได้ความหลังไหลแห่งบุญ
อันใหญ่หลวง

(๗๐) ด้วยอานุภาพแห่งพระรัตนตรัย
นั้น ขอให้ข้าพเจ้ากำจัดอันตรายเสียได้

(๗๑) ภิกษุทั้งหลาย เราขอเตือน
ท่านทั้งหลาย ภิกษุทั้งหลาย เราขอบอก
ให้ท่านทั้งหลายทราบว่า สังฆาทถุทั้งหลาย
มีความเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา เธอ-
ทั้งหลาย พึงทำประโยชน์ตนและบุคคลอื่น
ให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด.

แปลโดย พระมหามนตรี ขนดิสาวโร ป.ธ.๙
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ

วินยานิสโส

อานิสงส์ของการเรียน

พระวินัย ๕ ข้อ

เพื่อให้พระวินัยตั้งมั่น อัมภิกษุ
ผู้กำหนดรู้อานิสงส์แห่งวินัยปรียติ
(การเรียนพระวินัย) ใครต่อการศึกษา
ก็ควรเรียนพระวินัย. ในอธิการว่าด้วย
การพรรณนานิทานนั้น มีอานิสงส์แห่ง
วินัยปรียติ ดังต่อไปนี้

จริงอยู่ บุคคลผู้ฉลาดในวินัยปรียติ
ย่อมเป็นผู้ตั้งอยู่ในฐานะเป็นมารดา
บิดาของเหล่ากุลบุตร ผู้ได้ศรัทธาใน
พระศาสนา เพราะว่าบรรพชา อุปสมบท

ข้อปฏิบัติวัตรใหญ่น้อย ความเป็นผู้ฉลาด
ในอาจารย์และโคจรของกุลบุตรเหล่านั้น
เนื่องด้วยความฉลาดในวินัยปริยัตินั้น

อีกประการหนึ่ง เพราะอาศัย
วินัยปริยัติ กองศีลของตนย่อมเป็นของ
อันบุคคลนั้น ค้ำครองรักษาดีแล้ว ย่อม
เป็นที่พึงพิงของเหล่ากุลบุตร ผู้ถูกความ
สงสัยครอบงำ ย่อมกล้าพูดในท่ามกลาง
สงฆ์ ย่อมข่มขี่พวกข้าศึกได้ด้วยดี โดย
สหธรรม ย่อมเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความ
ตั้งมั่นแห่งพระสัทธรรม เพราะเหตุนี้
พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า "ดูก่อน
ภิกษุทั้งหลาย อานิสงส์ ๕ เหล่านี้

(มื่ออยู่) ในบุคคลผู้ทรงพระวินัย คือ

(๑) กองศีลของตน ย่อมเป็นของ
อันบุคคลนั้น ค้ำครองรักษาไว้ดีแล้ว

(๒) ย่อมเป็นที่พึงพิงของเหล่า
กุลบุตร ผู้ถูกความสงสัยครอบงำ

(๓) ย่อมเป็นผู้กล้าพูดในท่าม
กลางสงฆ์

(๔) ย่อม ช่ม ชี พวก ขำ คึก ได้
ด้วยดีโดยสหธรรม

(๕) ย่อมเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความ
ตั้งมั่นแห่งพระสัทธรรม."

พระวินัยเป็นข้อปฏิบัติให้ถึงซึ่ง ความหลุดพ้นจากกิเลส

ก็อีกประการหนึ่ง กุศลธรรม
เหล่าใด ซึ่งมีสังวรเป็นมูล อันพระผู้มี
พระภาคเจ้าตรัสไว้แล้ว บุคคลผู้ทรงวินัย
นั้นแล ชื่อว่าเป็นทายาทแห่งกุศลธรรม
เหล่านั้น เพราะธรรมเหล่านั้นมีวินัย
เป็นมูล สมจริงดังคำที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ว่า

วินัยย่อมมีเพื่อประโยชน์แก่สังวร
(ความสำรวม) สังวร ย่อมมีเพื่อ
เป็นประโยชน์แก่อวิปปฏิสาร (ความไม่

เตือตร้อน). อวิปปฏิสาร ย่อมมีเพื่อ
 ประโยชน์แก่ความปราโมทย์ (ความปลื้ม
 ใจ), ความปราโมทย์ย่อมมีเพื่อประโยชน์
 แก่ปีติ (ความอิมใจ), ปีติ ย่อมมีเพื่อ
 ประโยชน์แก่ปัสสัทธิ (ความสงบ), ปัสสัทธิ
 ย่อมมีเพื่อประโยชน์แก่ความสุข,
 ความสุขย่อมมีเพื่อประโยชน์แก่สมาธิ,
 สมาธิย่อมมีเพื่อประโยชน์แก่ยถา
 ภูตญาณทัสสนะ (ความรู้เห็นตามเป็น-
 จริง), ยถาภูตญาณทัสสนะ ย่อมมีเพื่อ
 ประโยชน์แก่นิพพิทา (ความเบื่อหน่าย),
 นิพพิทา ย่อมมีเพื่อประโยชน์แก่วิราคะ
 (ความสำรอกกิเลส), วิราคะย่อม

มีเพื่อประโยชน์แก่วิมุตติ (ความหลุดพ้น) วิมุตติย่อมมีเพื่อประโยชน์แก่วิมุตติญาณทัสสนะ (ความรู้เห็นความหลุดพ้น), วิมุตติญาณทัสสนะย่อมมีเพื่อประโยชน์ แก่อนุปาทาปรินิพพาน (ความดับสนิทหาเชื้อมิได้), การกล่าว การปริชาการียนังใกล้เคียงความเจียโสตกลงลำดับแต่ละอย่างๆ มีอนุปาทาปรินิพพาน คือความหลุดพ้นพิเศษแห่งจิต ไม่ถือนั่นนั้นเป็นผล.

เพราะฉะนั้นควรทำความพยายามโดยเอื้อเพื่อ ในการเล่าเรียนพระวินัยดังนี้แล.

ความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ เป็นฐานรองรับการอบรม สติปัฏฐาน ๔

ความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ คือ
เว้นข้อที่พระพุทธเจ้าทรงห้าม กระทำ
ตามข้อที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต เมื่อ
พระภิกษุมีศีลสังวรขึ้นเพียงไร ย่อมเป็น
ฐานรองรับการอบรมสติปัฏฐาน ๔ ให้ได้
ผลดียิ่งขึ้นเพียงนั้น ดังมีตัวอย่างเรื่อง
พระภิกษุรูปหนึ่งในสมัยพุทธกาลว่า

"ครั้นนั้น พระภิกษุรูปหนึ่ง เข้า
ไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าถึงที่ประทับ

ครั้นแล้วได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคว่า
"ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอประทาน
พระวโรกาส ขอพระผู้มีพระภาคทรง
แสดงธรรมโดยย่อแก่ข้าพระองค์ ซึ่ง
ข้าพระองค์ได้ฟังแล้วจะพึงเป็นผู้เดียว
หลีกออกจากหมู่ ไม่ประมาท มีความ
เพียร มีใจเด็ดเดี่ยว เกิด'

พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า

"ดูก่อนภิกษุ เพราะฉะนั้นแหละ
เธอชำระเบื้องต้นในกุศลธรรมให้บริสุทธิ์
เสียก่อน ก็อะไรเป็นเบื้องต้นของกุศล
ธรรม เธอจงสำรวมในปาฏิโมกขสังวร
จนถึงพร้อมด้วยมารยาทและโคจร เห็น

ภัยในโทษมีประมาณน้อย สมทานศึกษา
อยู่ในสิกขาบททั้งหลาย.

ดูก่อนภิกษุ เมื่อใดแล เธอจัก
สำรวมในปาฏิโมกขสังวร จักถึงพร้อม
ด้วยมารยาทและโคจร เห็นภัยในโทษมี
ประมาณน้อย สมทานศึกษาในสิกขาบท
ทั้งหลาย เมื่อนั้น เธออาศัยศีล ดำรงอยู่
ในศีลแล้ว พึงเจริญสติปัฏฐาน ๔

สติปัฏฐาน ๔ เป็นไฉน ดูก่อนภิกษุ
เธอจงพิจารณาเห็นกายในกายอยู่
พิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาอยู่...
พิจารณาเห็นจิตในจิตอยู่...พิจารณา
เห็นธรรมในธรรมอยู่ มีความเพียร

มีสัมปชัญญะ มีสติ กำจัดอภิชฌาและ
โทมนัสในโลกเสีย เมื่อใด เธอจักอาศัยศีล
ดำรงอยู่ในศีลแล้ว เจริญสติปัฏฐาน ๔
เหล่านี้ อย่างนี้ เมื่อนั้นเธอพึงหวังความ
เจริญในกุศลธรรมได้ทีเดียว ตลอดคืน
หรือวันที่จักมาถึง "ไม่มีความเสื่อม"

ครั้งนั้นแล ภิกษุ นั้นขึ้นชม
อนุโมทนาพระพุทธานุภาพของพระผู้มี
พระภาคเจ้าแล้วลุกจากอาสนะ ถวาย
บังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า กระทำประทักษิณ
แล้วหลีกไป ภิกษุ นั้นเป็นผู้เดียว หลีก
ออกจากหมู่ ไม่ประมาท มีความเพียร
มีใจเด็ดเดี่ยว ไม่นานนักก็กระทำให้แจ้ง

ซึ่งที่สุดแห่งพรหมจรรย์อันยอดเยี่ยม ที่
กุลบุตรทั้งหลายผู้ออกบวชเป็นบรรพชิต
โดยชอบต้องการนั้น ด้วยปัญญาอันยิ่ง
เองในปัจจุบัน เข้าถึงอยู่ รู้ชัดว่าชาติ
สิ้นแล้ว พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว กิจที่
ควรทำทำเสร็จแล้ว กิจอื่นเพื่อความ
เป็นอย่างนี้มีได้มี ก็แล ภิกษุ นั้น
เป็นพระอรหันต์องค์หนึ่งในจำนวน
พระอรหันต์ทั้งหลาย".

เจ้าภาพจัดพิมพ์ หนังสือพระปาฏิโมกข์ บาลี-แปล

พระครูสังฆรักษ์พีรวัธ ญาณโสภโน	๒,๐๐๐ บ.
พระสมุห์สิน ขนฺติพล	๑,๐๕๐ บ.
พระมหาพิเชษฐ กนฺตเชฏฺโฐ	๑,๐๐๐ บ.
พระครูปลัดพุทฺธิวัฒน์ รกฺขิตธมฺโม	๑,๐๐๐ บ.
พระมหาสายฝน-พ่อสิงห์โต-แม่อารี มณีโชติ	๑,๐๐๐ บ.
พระมหานิพัฒน์ จิรวฑฺฒโน	๑,๐๐๐ บ.
พระมหาวิศรุต หัสปุตฺโต และญาติมิตร	๑,๐๐๐ บ.
พระทวีวัฒน์ (หลวงพ่ออยู่) โยมนิค	๑,๐๐๐ บ.
พระมหาพิสิษฐ์ สิริสาโร	๕๙๙ บ.
พระวิชัย วิชโย วัดปากน้ำภาษีเจริญ	๕๖๗ บ.
พระมหาอนุชา จนฺตปภาโส ป.ธ.๙	๕๕๕ บ.
พระมหาวรวิทย์ วรสทฺธ	๕๐๐ บ.
พระมหาปรีวรต ปรีวฑฺฒสมฺปนฺโน	๕๐๐ บ.
พระบรรจง สุทฺธิสทฺธ	๕๐๐ บ.

พระจำนงค์ อุตตานุรักโข

คุณนพวรรณ ตั้งสุวรรณวงศ์ ๕,๐๐๐ บ.

พระมหาวรพล วรพลี ครอบครวัแก่นกำจร ครอบครวั

ตันติศักดิ์ และกลุ่มใจแก้ว จ.นครปฐม ๓,๐๐๐ บ.

พระครูสมุทรเขต ปฐมรสี

คุณสุดาวรรณ-คุณจักรชัย ตันรัศมี ๑,๐๐๐ บ.

พระณัฐรัชต์ กุศลจิตโต และญาติมิตร ๕๐๐ บ.

คุณณัฐภักคันธ์ ธนทัตถนอมสิน ๑๐,๐๐๐ บ.

คุณวิหวัธ ปิาวัฒนพานิช ๕,๐๐๐ บ.

คุณโชคชัย กิตติญาณปัญญา ๕,๐๐๐ บ.

คุณปฎิภาณ เอกธนะวัฒน์ ๓,๐๕๐ บ.

คุณแม่สมควร ทิมกระจ่าง ครอบครวัตันตริวิวัฒน์

และครอบครวัทิมกระจ่าง ๓,๐๐๐ บ.

คุณสิริชัย กิจวรเมธา ๓,๐๐๐ บ.

คุณสมภาพ ยิ้มศรีเจริญกิจ ๓,๐๐๐ บ.

คุณสุริวัธสา นารินคำ ๒,๖๐๐ บ.

คุณอิทธิ-ปัทมาวดี-กานต์-พลิษฐ์ จิรัทยากุล ๒,๐๐๐ บ.

คุณนฤมล ศรีโมรา ๒,๐๐๐ บ.

คุณแม่สมศรี ไมตรีวงศ์-กฤษ พรหมประเทศ

คุณแม่ณททัย-ธนภัทร อุดมศิริ ๒,๐๐๐ บ.

คุณนิธิ รัตนราช และครอบครัว ๒,๐๐๐ บ.

คุณสุทัศน์-สุนีรัตน์ นิ่มกุลรัตน์ ๒,๐๐๐ บ.

บริษัท โซลเบสท์ จำกัด ๒,๐๐๐ บ.

คุณภูมิษ-สุชนา ัญญาภาศิษย์ ๒,๐๐๐ บ.

คุณสมบัติ-คุณพัชรลีนี จิรวะวงศ์สกุล ๒,๐๐๐ บ.

ครูวรรณวรางค์-กานต์ชนก-ทรงศักดิ์

ลิปโทปวเรศ ศรีนวนจันทร์ ๒,๐๐๐ บ.

พ.ต.อ.สุรพงษ์-ตติยา-

คุณชนพล เหมือนเผ่าพงษ์ ๑,๗๐๐ บ.

คุณแม่ตรีชะดา-คุณพ่อสุทธิพงศ์ ตั้งพานิชย์ ๑,๕๐๐ บ.

คุณอำนาจ-ทิวาพร เตียเอี่ยมดี พร้อมบุตรหลาน

คุณสุรินทร์-วราภรณ์-อุสุมา บุญยสุรักษ์ ๑,๕๐๐ บ.

พันเอกพินิตภณ-ณัฐวรรณ-มณี-

สุรศักดิ์-สิทธิพร พูลสวัสดิ์ ๑,๒๒๒ บ.

คุณเดชาธร คุณจิตาภรณ์

คุณสมหมาย-สมบูรณ์ยศ-

คุณสารยา แยมนาคักดี ๑,๑๐๐ บ.

คุณภัคกร-ปริญญา เมืองนิล	๑,๐๐๐ บ.
คุณชนิษฐา-เขมินี รัตนวิชัย	๑,๐๐๐ บ.
คุณวีระ-นิตาชล เนตยกุล	๑,๐๐๐ บ.
คุณสมชาย เทียมบุญประเสริฐ	๑,๐๐๐ บ.
คุณพีรพล ประเสริฐศรี	๑,๐๐๐ บ.
คุณอัญชนา วงศ์สุไรกร และครอบครัว	๑,๐๐๐ บ.
ผศ.ดร.สถาพร นิมกุลรัตน์	๑,๐๐๐ บ.
ทพ.วิรัช จิตต์รุ่งเรืองชัย	๑,๐๐๐ บ.
พันเอกศุภภัช-ณสุภา ศุภภักณภานุชัย	๑,๐๐๐ บ.
คุณนพรัตน์ รุ่งอุทัยศิริ	๑,๐๐๐ บ.
คุณกฤตพล-จุไรรัตน์ จรจวบโชค	๑,๐๐๐ บ.
คุณธนสาร ประทุมรัตน์	๑,๐๐๐ บ.
คุณพ่อยงชัย-คุณแม่ไชเกี๋ ซึ่งหทัย	๑,๐๐๐ บ.
คุณจันทร์สว่าง-वलันต์ เลิศธรรมเทวี	๑,๐๐๐ บ.
คุณอัษฎกันต์-สิริจันมณี-ภณ-ธรรค ตรีสิริเกษม	๑,๐๐๐ บ.
คุณวรารัตน์ วิจารณ์ปรีชา	๑,๐๐๐ บ.
คุณวีรวรรณ โรจนวานิช และครอบครัว	๑,๐๐๐ บ.
คุณสัจด์-สมจิตต์-ทิพพารณธ์ เรื่องจาตุรันต์	๑,๐๐๐ บ.
คุณสมศรี-พินิจ-เกรียงศักดิ์ รุจิพรพงษ์	๑,๐๐๐ บ.

คุณอัฐฤทธิ พลเดช	๑,๐๐๐ บ.
คุณอมร ฤงสุวรรณ	๑,๐๐๐ บ.
คุณธิตวิวัฒน์ เลิศอำนวยลาภ	๑,๐๐๐ บ.
คุณเกลสินี จิวัธยากุล	๑,๐๐๐ บ.
คุณศักดา จิวัธยากุล	๑,๐๐๐ บ.
คุณชาญพจน์ ฉัตรชัยรัตนเวช	๑,๐๐๐ บ.
คุณพุดิตา อุดมศิริ	๑,๐๐๐ บ.
คุณพรรณี เรืองเกตุ	๑,๐๐๐ บ.
คุณกิตติพงษ์ ชมภูพงษ์เกษม	๑,๐๐๐ บ.
คุณภวัต-ธนิฐฐา-ธนกร กาญจนภาสอังกูร	๑,๐๐๐ บ.
อุบาสิกาลิธิบุญช่วย พ่วงแจ่ม	๑,๐๐๐ บ.
อ.อุดม ตริษฐ์-คุณอภิษฐา บอร์ฉัตร	๑,๐๐๐ บ.
คุณสุกัญญา อาริรวมเขต	๑,๐๐๐ บ.
แม่ชีอำไพ พิทักษ์รังสรรค์	
คุณอนงค์ โตเอี่ยม	๑,๐๐๐ บ.
คุณศศิพัชร รักษาพรสวรรค์	๑,๐๐๐ บ.
คุณศิริวิวัฒน์ สุพรรณ-ปาริฉัตร ศรีเหรา	๑,๐๐๐ บ.
คุณกัลยาณี สุลำไพ-จิตรา คงทน	๑,๐๐๐ บ.
คุณนภิศิพร อัดตเกษม	๑,๐๐๐ บ.

พระมงคลเทพมุนี (จนฺทสรมหาเถร)

บุชาธรรมโดย พลเรือโทโกศล-

พลตรีหญิงทัศนศรี ไตรยคุณ ๑,๐๐๐ บ.

พ.ต.ท.หญิงจุฑาพร ภัทรพพัฒนานนท์ ๙๙๙ บ.

คุณยี่ง่าน แซ่อั่ง-ม่วย แซ่ผู้ มีอุดมศักดิ์ ๘๐๐ บ.

Atchara Silander ๖๖๐ บ.

คุณพัชกรเชียง-โง้วเชื่อมอิม-

คุณสมชาย-ลัดดา-เอมรล-ศิริชัย-สุรชัย

ครอบครัวสุขอภิชาติกุล

ครอบครัวอภิชาติโชคอนันต์ ๖๑๙ บ.

คุณอิทธิกร อมรภักดิ์ คุณกฤษณา แก่นไธ ๖๐๐ บ.

คุณสุรชัย ชัยโชติรุ่งเรือง ๖๐๐ บ.

ร.ต.อ.กฤษคุณ ศิลานิล และครอบครัว ๖๐๐ บ.

คุณธนะกฤษณ์ อัครเอกรุ่งโรจน์ ๕๙๙ บ.

คุณอิทธิพล-วิไลวรรณ สีมะสิงห์

คุณอาพันธ์ ฤทธิพนธ์ ๕๙๙ บ.

คุณศุภมาศ ตินเวศน์ ๕๕๙ บ.

คุณวัฒนา จินตนาสมบัติ ๕๕๐ บ.

ร.ต.ต.สุพจน์ เรืองแสง ๕๑๙ บ.

คุณพัฒนานนท์ นาคสวัสดิ์	๕๑๕ บ.
คุณแม่สุธาทิพย์-พรพรรณ สุจิตตวณิช	๕๐๐ บ.
คุณณิชา โพธิ์พิจิตร	๕๐๐ บ.
คุณสุรศักดิ์-มนัสนันท์-ธันว์รักษ์ ว่องเกียรติถาวร	
คุณปณัญมพร ตันตราพล	๕๐๐ บ.
คุณอนงค์-คุณเจนแดน นาคชาติ	๕๐๐ บ.
คุณธนบดี ปันภู	๕๐๐ บ.
คุณสุนีย์ วงษ์น้อย และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณจำลอง-สมถวิล ครุฑสูตร	๕๐๐ บ.
คุณสุภาชัย นิธิวงศ์	๕๐๐ บ.
คุณนิโลบล บุญเจริญสมบัติ	๕๐๐ บ.
คุณแม่หทัยธรรม-คุณพ่อเชือก ว่องมงคลวัฒน์	๕๐๐ บ.
คุณโสภณ สุขสงวน และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณปาริฉัตร ชีพท์	๕๐๐ บ.
คุณเดชวิชัย อนุศาสนนันท์	๕๐๐ บ.
คุณพงศ์กรณ์ พงษ์ประภาสิน	๕๐๐ บ.
คุณปทีป ศรีสุทธางกูร	๕๐๐ บ.
คุณธนกร ธรรมรักษิต	๕๐๐ บ.
คุณทัศนีย์วรรณ หมูตา	๕๐๐ บ.

คุณณัฐวดี อัสราชี	๕๐๐ บ.
พ.ต.ท.พงศ์กรณ รักษา	๕๐๐ บ.
คุณบุรินทร์ ยุทธนานุกุล	๕๐๐ บ.
คุณชัยสิทธิ์ ฤกษ์ปกรณ์	๕๐๐ บ.
คุณอนันต์ อนันต์ถวัลย์เลิศ	๕๐๐ บ.
ครอบครัวภัทรพิทักษ์กุล	๕๐๐ บ.
คุณณัฐปุระเชษฐ์ สุขสมบัติวัฒนา	๕๐๐ บ.
คุณพิเชษฐ์ จั่นแก้ว	๕๐๐ บ.
คุณแม่ละเอียด จั่นแก้ว	๕๐๐ บ.
คุณเต็งต้งเถียม แซ่เต็ง	๕๐๐ บ.
คุณชัยพล เลี้ยงศิริ	๕๐๐ บ.
คุณศลิษา มธุรสสุคนธ์	๕๐๐ บ.
คุณจุงเที่ยง แซ่ไคว้	๕๐๐ บ.
คุณนพวัล-คุณราตรี สุนกุล้า	๕๐๐ บ.
คณะศิษย์หลวงปู่ โดยคุณจารุ คงด้วง	๕๐๐ บ.
คุณฐานิตา ดอกไม้จัน	๕๐๐ บ.
คุณจิตรารัตน์ สพประสงค์	๕๐๐ บ.
คุณศุภกฤต-คุณทิพภา เกษมนิธิโชค	๕๐๐ บ.

คุณสุนิสา ศุภผล และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณทรงธรรม คักดีสิทธิ์เสรีชัย	๕๐๐ บ.
คุณปรีชา พงษ์ญาติ	๕๐๐ บ.
ครอบครัว ชัยยศชลธร	๕๐๐ บ.
คุณจรรยา อัครพันธ์ไพโรจน์	๕๐๐ บ.
คุณแม่วรรณ วิศาลเสสถ์	๕๐๐ บ.
คุณสกลสุภา ยุวรัตน์	๕๐๐ บ.
กลุ่มกองบุญสั่งสมบุญทุกวันพระ นำโดยอาจารย์	
ดร.วิรสันต์ วิรุฬห์สกุลภิบาล	๕๐๐ บ.
คุณเบ็นซ์ สุดตา และคณะ	๕๐๐ บ.
คุณวิลาวรรณ เทพโสธร	๕๐๐ บ.
คุณปิยดา ดาศรี และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณรัชต์ธภัทร ดันติสุธีหิรัญ	๕๐๐ บ.
อุทิศให้ คุณปานทิพย์ ทิพย์มณฑา	๕๐๐ บ.
ครอบครัวบริบูรณ์	๕๐๐ บ.
ครอบครัวเสียมวงศ์	๕๐๐ บ.
คุณพรพจน์ เขียวรัตนรักษ์	๕๐๐ บ.
คุณศักดา อึ้งประเสริฐ	๕๐๐ บ.

คุณพ่อคณิต-คุณแม่ลัดดาวัลย์ กิจธนวัฒน์	๕๐๐ บ.
คุณสุทิน หีบทอง	๕๐๐ บ.
คุณนิภาภัทร เพื่อเกียรติ	๕๐๐ บ.
ครอบครัวประเสริฐญาณวงศ์	๕๐๐ บ.
คุณสุชาติ โชติชัยวิวงศ์กุล	๕๐๐ บ.
คุณสุภาค-ภาริณ-ณิธรา ตันติดุลิตา	๕๐๐ บ.
คุณเพ็ญสุดา ทุมชะรักษา	๕๐๐ บ.
คุณรณชัย พรหมในเมือง	๕๐๐ บ.
คุณกฤษฎีทัศน์ เลิศโสภาภรณ์	๕๐๐ บ.
คุณวรกิติ-มนต์วดี-ฐานิตา ธารีพันธ์	๕๐๐ บ.
คุณสุวิจักขณ์ จังหวัดเขตต์	๕๐๐ บ.
คุณกิตติภักดิ์ แต่งเลียน	๕๐๐ บ.
คณะกองทุนบุญรวมนิพพานัง	๕๐๐ บ.
คุณพ่อวินัย-คุณแม่บุบผา เปี่ยมกุลวนิช	๕๐๐ บ.
คุณเอื้อมพร เทพแจ่มใจ และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณพ่อแสวง-แม่แสงจันทร์-วุฒิเมธ เลิศวิลัย	๕๐๐ บ.
คุณธันยมัย บุญทอง	๕๐๐ บ.
คุณพ่อชัยรัตน์-แม่สุรัตน์ กิตติสุภวัฒนา	๕๐๐ บ.

คุณพิทักษ์ รุจิพรพงษ์	๕๐๐ บ.
คุณเยาวภา-เยาวดี เลิศอำนวยลภ	๕๐๐ บ.
คุณเองใช้ แชลล์-มุยเซี่ยะ แชลล์,	
คุณวิรัชญ-วิชา เลิศอำนวยลภ	๕๐๐ บ.
คุณวรกร เข้มแก้วมณี	๕๐๐ บ.
คุณวิดา ชัยเกียรติยศ	๕๐๐ บ.
คุณจิราภรณ์ หนูสิทธิ	๕๐๐ บ.
คุณคมเดช ศรีสุวรรณ	๕๐๐ บ.
คุณขวัญชัย มาตรฐานกุล	๕๐๐ บ.
คุณสุพร พจน์คมพร	๕๐๐ บ.
พระพุทธเจ้า-จักรพรรดิในฝ่ายบุญภาคปราบ	
ทุกพระองค์ ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	๕๐๐ บ.
พระพุทธเจ้า-จักรพรรดิในฝ่ายบุญภาคโปรดทุก	
พระองค์ ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	๕๐๐ บ.
พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งอดีต ปัจจุบัน	
และอนาคต	๕๐๐ บ.
พระอริยบุคคลทั้ง ๔ ทั้งอดีต ปัจจุบัน	
และอนาคต	๕๐๐ บ.

จักรพรรดิ กายสิทธิ์ รัตนะเจ็ด	
ภาคผู้เลี้ยงผู้รักษาฝ่ายบุญทั้งหมด	๕๐๐ บ.
มหาปฐนียาจารย์วิชชาธรรมกาย ทั้งอดีต	
ปัจจุบัน และอนาคตทุกท่าน	๕๐๐ บ.
หมู่คณะทำวิชชาธรรมกายชั้นสูงทั้งอดีต	
ปัจจุบัน และอนาคตทุกท่าน	๕๐๐ บ.
อรุณพรหมทั้ง ๔ ชั้นฟ้าทุกองค์ทั้งอดีต	
ปัจจุบัน และอนาคต	๕๐๐ บ.
พรหมทั้ง ๑๖ ชั้นฟ้าทุกองค์ทั้งอดีต	
ปัจจุบัน และอนาคต	๕๐๐ บ.
เทวดา คุณฟ้า ทั้ง ๖ ชั้นฟ้าทุกองค์ ทั้งอดีต	
ปัจจุบัน และอนาคต	๕๐๐ บ.
พระโพธิสัตว์ทั้งนิยตโพธิสัตว์และอนิยตโพธิสัตว์	
ฝ่ายบุญ ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	๕๐๐ บ.
สรรพสัตว์ทั้งหลายในวัฏสงสารทั่ว	
แสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล	๕๐๐ บ.
คุณลีวาย สมิทธิ	๕๐๐ บ.
คุณสิริวัลย์ อารยวุฒิ	๕๐๐ บ.

คุณแม่ณัฐวรรณ แซ่หว่าง	๕๐๐ บ.
คุณวิวิทธิพล วิรววิทธิธร	๕๐๐ บ.
คุณทองก้อน-ด.ญ.โมมิ-ด.ช.โมวา อยู่สมบูรณ์	๕๐๐ บ.
คุณบรรยงค์ อภิญญาयरรง	๕๐๐ บ.
พันเอกประสงค์-อ.วิไลรัตน์-พันโทจาตุรนต์, เด็กชายรัชชานนท์ ประดิษฐ์ผล	๕๐๐ บ.
คุณนภัสนันท์ ดิลกรัตน์สุชาติ	๕๐๐ บ.
คุณกิติ มาดีสุขสถิตย์ และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณสุวิทย์-คุณสุวรรณา เลิศวิเศษหัตถ์	๕๐๐ บ.
คุณหิฎฐะ ร่มสมภาพ	๕๐๐ บ.
คุณเสกสรร ลันตินันตรักษ์	๕๐๐ บ.
คุณรุ่งรัตน์ รัศมี	๕๐๐ บ.
คุณนลินี-พีรยสภ์ สมจินดา	๕๐๐ บ.
ภก.วัชรพล เจนสง่า	๕๐๐ บ.
พญ.อุษณีย์ ไชยวิศิษฎ์กุล	๕๐๐ บ.
คุณรัฐพล ศรุตีรัตนวรกุล	๕๐๐ บ.
คุณวันชัย-เสาวนิต สรรสิริเสริม และบุตร	๕๐๐ บ.
คุณนภณัฐ สรรสิริเสริม	๕๐๐ บ.

กลุ่มบุญศักดิ์สิทธิ์	๕๐๐ บ.
คุณสรพิชัย ชวนะเวสน์-คุณพร แซ่ฉั่ว	๕๐๐ บ.
คุณประกิต พงษ์แสงสน	๕๐๐ บ.
คุณศุรวีร์ นิลหันท	๕๐๐ บ.
คุณแม่พลัง แซ่ตั้ง-สุธีรา อนันตวรสกุล	๕๐๐ บ.
คุณชนาเพ็ญ พันธุ์งาม และญาติมิตร	๕๐๐ บ.
ดร.มณฑาญจน์-ปกรณ์ ทองไย	๕๐๐ บ.
คุณฐานิตตาภรณ์-นณฎ์กวีกันท์ กรณ์ภูริติภา	๕๐๐ บ.
คุณชัยพร เขียนพานิช	๕๐๐ บ.
คุณจินตนา กิรติบัญญัติ	
คุณกิตติยา เจตศักดิ์รุ่งโรจน์	๕๐๐ บ.
คุณประกิต ตันติภาคย์,	
คุณเกตุแก้ว สีสวรรพงษ์	๕๐๐ บ.
คุณถวัลย์-ทิพวรรณ เกียรตินันท์โกศล	๕๐๐ บ.
คุณเทพีร์-สุดธิดา-ด.ญ.ทิพย์วรา จันทอง	๕๐๐ บ.
คุณธนสิทธิ์ พานิชวงษ์	๕๐๐ บ.
ครอบครัวลภัสวีณ์ สุจริยานุรักษ์	๕๐๐ บ.
คุณสยาม น้อยน้ำเที่ยง พร้อมบิดามารดา	๕๐๐ บ.
คุณแม่บัวลี ผกาภาพ	๕๐๐ บ.

คุณโมกข์ มณีวงศ์	๕๐๐ บ.
พญ.ศรีวิชา ครุฑสูตร	๕๐๐ บ.
คุณจำลอง-สมถวิล ครุฑสูตร	๕๐๐ บ.
คุณชนิตา ทิพารดี กับ วิชยุตม์ เทพสุระ	๕๐๐ บ.
คุณชนิษฐา ปั่นเฉย และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณธนพล ทวีทรัพย์ถาวร และครอบครัว	๕๐๐ บ.
คุณสุขสุคนธ์ ทวีทรัพย์ถาวร	๕๐๐ บ.
พ.ต.นิติพันธ์-คุณสมจิตต์ ตามประทีป	๕๐๐ บ.
คุณชวนันท์ ลีวสันตินนท์ บุชาธรรมหลวงป่า	๕๐๐ บ.
คุณประชุม แต่งข้า	๕๐๐ บ.
คุณรัฐวิทย์ ไตรยะวงศ์	๕๐๐ บ.
คุณสถิตตา ไตรยะวงศ์	๕๐๐ บ.
คุณบุษบา สุวรรณประเสริฐ	๕๐๐ บ.
คุณไอยเรศ สุวรรณประเสริฐ	๕๐๐ บ.
คุณคณิต ฉายรัตน์อภิรมย์	๕๐๐ บ.
คุณวรพรรณ เผือกผาสุข	๕๐๐ บ.
คุณไกววัล หงส์ลดาอมภัก	๕๐๐ บ.
คุณวาสนา อัสมทินนพงษ์	๕๐๐ บ.
Soumaly Chullawichit	๕๐๐ บ.

Soudsada Forsberg	๕๐๐ บ.
Mookda Sansuwan	๕๐๐ บ.
Yuvanee Raksapan Lundbom	๕๐๐ บ.
Rungrut Johansson	๕๐๐ บ.
Usathip Dacha	๕๐๐ บ.
คุณวสันต์ ยิ่งยืนยง	๕๐๐ บ.
พ.ต.อ.หญิงสุมน โมรานนท์	๕๐๐ บ.
คุณอิสริยาพร คชรินทร์	๕๐๐ บ.
คุณพงศ์ศรี ตุลยกิจจา	๕๐๐ บ.
หจก.โอ.พี.คุณน์	๕๐๐ บ.
คุณฉันทิชย์ มั่นคง	๕๐๐ บ.
คุณณัฐพล ณรงค์ชัย	๕๐๐ บ.
คุณนพวรรณ จุฑะพุทธิ	๕๐๐ บ.
คุณสมพร อนันต์นางค์	๕๐๐ บ.
พ่อเรียบ-แม่ผัน ศรีเกษตริน	๕๐๐ บ.
คุณศรณรงค์ ศรีสุข	๕๐๐ บ.
คุณอดิสร นุชเครือ และบิดามารดา	๕๐๐ บ.
คุณอิทธิศักดิ์ ลูเชียโน ประสิทธิ์สาร	๕๐๐ บ.
คุณบัญชา ตริบวรสมบัติ และญาติมิตร	๕๐๐ บ.
คุณณัฏยา-นิศารัตน์ จิตพิงษ์พานิช	๕๐๐ บ.

กุศลธรรมเหล่านี้ ซึ่งมีสังวร
เป็นมูล อันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัส
ไว้แล้ว บุคคลผู้ทรงวินัยนั้นแล
ชื่อว่า เป็นทนายแห่งกุศลธรรม
เหล่านั้น เพราะธรรมเหล่านั้นมีวินัย
เป็นมูล.

นพว ๗

จัดพิมพ์เพื่อถวายเป็นกุศลแด่
พระเดชพระคุณ พระเทพญาณมงคล วิ. (เสริมชัย)
ปฐมเจ้าอาวาสวัดหลวงพ้อสตรธรรมกายาราม
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

